דבר

יום חמישי, ה' באלול תשמ"ח, 18 באוגוסט 1988 ● גליון 19499

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

● 1947 אינה בדיחה / טדי פרדיס
● יהיו או לא יהיו בחירות בלבנון / דן אבידן
● לבכות או לצחוק / חגי אשד
● השוואת מצעי המערך / עליזה ולך
● 18 שנים למותו של זלמן שזר
● בורסה וכלכלה (עמ' 5-4), עכשיו (10), ספורט (11)

מזג האויר

(ע) – תחזית מזג אויר ליום ה': ללא שינוי ניכר.
הטמפרטורות: ירושלים: 18 עד 30, תל־אביב: 23 עד 31, חיפה: 25 עד 32, רמת־הגולן: 20 עד 34, צפת: 19 עד 31, טבריה: 24 עד 39, נצרת: 20 עד 32, עפולה: 22 עד 34, השומרון: 20 עד 32, נתב"ג: 21 עד 31, יריחו: 23 עד 39, עזה: 24 עד 30, באר־שבע: 31 עד 33 מעלות.

במבצע הגירוש הגדול ביותר מ־1967: 4 גורשו אתמול ו־25 מראשי הפעילים קיבלו צווי־גירוש

15 נפצעו בתקריות ● שביתה מלאה בשטחים – "למען ירושלים" ● העוצר ברצועת עזה הוסר ב־3.00 בלילה

מאת דני רובינשטיין, דני צדקוני, יורם לוי והסופר הצבאי של "דבר"

ארבעה תושבי רצועת עזה גורשו אתמול לדרום לבנון וצווי גירוש נוספים הוצאו נגד 25 פעילים בהתקוממות בשטחים. שביתה כללית היתה אתמול בגדה, ובעזה נמשך העוצר המלא עד היום לפנות בוקר. בשורת תקריות נפצעו אתמול 15 מתושבי השטחים.

ארבעה תושבי רצועת עזה, גורשו אתמול אחר הצהריים דרך מעבר גבול אל אזור דרום לבנון. נגד הארבעה הוצאו צווי גירוש ב־7 ביולי 1988 על־ידי אלוף פיקוד הדרום לאחר שנטלו חלק בהנהגה ובהכוונת ההתקוממות בחבל עזה. לאחר מיצוי כל ההליכים המשפטיים, גורשו אתמול הארבעה.

המגורשים הם: מוחמד עבדאללה איסמעיל גרבלי מעזה, יוסרי דרוויש ג'אבי אל־האמס מרפיח, אחמד פואד מוצטפא אר־מעילק מעזה ופתחי אברהם ע'א־עזיז שקקי מרפיח.

אתמול נמסרו צווי גירוש לעוד 15 תושבי הגדה המערבית ועשרה תושבי חבל עזה שנטלו חלק פעיל בהנהגה ובהכוונת ההתקוממות בשטחים. זה הגירוש הגדול ביותר שמבצע הממשל הישראלי בשטחים מאז תחילת שלטונו שם ב־1967.

נמסר, כי למיועדים לגירוש היה קשר ישיר לפעולת הוועדות העממיות ולהפעלתן על־פי הנחיית ארגוני המחבלים מתוך מגמה שוועדות אלה ישמשו כתהליך למינהל האזרחי בשטחים.

צווי הגירוש נמסרו לאנשים הבאים: סייד חסין חסן ברכה – בני סהילה; נביל מחמד מצטפא טמוס – עזה; פתחי (מצטפא) עמר אחמד חג'אג – מחנה פליטים גורה; ריאד וגיה כמאל עאגור – עזה; עבדאללה עיארה עבדאללה אבו סמהדנא –

(המשך בעמוד 2)

אין יוצא ואין בא

חייל צה"ל במחסום ארז מודיע לתושב עזה, כי על אף האישור הקבוע המצוי בידו הוא אינו רשאי לצאת מהרצועה בזמן העוצר. (צילום: א.פ)

סוריה מאיימת להכשיל כל יוזמה לנתב האינתיפאדה לדרך מדינית

איטליה, ספרד ויוון פועלות ב'שוק' להכרה בממשלת פלשתין

מאת דן אבידן ויורם לוי סופרי "דבר"

סוריה איימה אתמול להכשיל כל יוזמה אש"פית לנתב את ה"אינתיפאדה" למסלול מדיני על־ידי הכרזה על הקמת מדינה פלשתינית בשטחים וכינון ממשלה פלשתינית זמנית או גולה.

סגן הנשיא הסורי עבד אל־חלים ח'דאם, השמיע דברים ברוח זו בכינוס של פעילי מפלגת הבעת' והאיגודים המקצועיים הסורים שנערך בדמשק. הוא מתח ביקורת על מדיניותו הנוכחית של ערפאת, ואמר, שסוריה נחושה בדעתה לסכל מדיניות זו, "שנועדה לחסל את הבעיה הפלשתינית". עם זאת הביע ח'דאם תמיכה במדיניות ההינתקות הירדנית מהשטחים, העולה לדבריו בקנה אחד עם הקונסנזוס הערבי והמונעת מישראל לטעון שירדן היא מולדת חלופית לפלשתינים.

בינתיים מסרו מקורות ערביים כי איטליה, ספרד ויוון מקיימות מגעים עם שאר מדינות השוק האירופי המשותף, כדי לשכנען לתמוך בהקמת מדינה פלשתינית בשטחים על בסיס תוכנית החלוקה. (יוזמה שלה הותר הורם הפרגמאטי באש"ף) ולהכיר בממשלה פלשתינית זמנית, כשתוקם.

המקורות סיפרו כי בריטניה דחתה בינתיים הפצרות אלה, ואילו ארה"ב יעצה למדינות השוק שלא למהר לנקוט עמדה

(המשך בעמוד 2)

נשיא פקיסטאן זיא ומפקדי צבאו נהרגו בהתרסקות מטוסם בגבול

בין ההרוגים גם שגריר ארה"ב ● שמועות שטיל פגע במטוס

איסלאמבאד (עיר וקייב).– נשיא פקיסטאן מוחמד זיא אול־חק, בכירי מפקדי צבאו ושגריר ארה"ב בפקיסטאן נהרגו אתמול בהתרסק מטוסם בקרבת באהאוואלפור, סמוך לגבול ההודי במזרח פקיסטאן, לשם טס זיא, כדי לסקר יחידות צבא.

כל נוסעי המטוס נספו בתאונה, שאירעה דקות ספורות לאחר שהמטוס המריא. כתבים מקומיים מסרו, שייתכן שהמטוס התפוצץ כתוצאה מהתנגשות עם טיל צבאי. נפוצו גם שמועות על הפלת המטוס באמצעות טיל נ"מ.

יו"ר הסנאט גולאם איסחאק חאן קיבל לידיו את סמכויות ראש המדינה ומיד הכריז על מצב חירום. הוא אמר, שאין להוציא מכלל אפשרות חבלה מכוונת במטוס הנשיא. לדבריו, נתקבלה ההחלטה בדבר הנהגת מצב החירום בישיבה של הממשלה וראשי שלוש זרועות הצבא. הוא גם הודיע על הקמת "מועצת חירום" ובה שרים אחרים, מפקדי הצבא וכמה ראשי ממשלים מקומיים. כמו כן הוא הכריז על 10 ימי אבל ברחבי פקיסטאן.

סוכנות הידיעות הפקיסטאנית מסרה, שהמטוס שהתרסק היה מטוס תובלה מדגם "סי־130" וכי בין ההרוגים היו ראש המטות המשולבים של הצבא, גנראל אחטאר עבדול רחמאן, וראש המטה הכללי, גנראל מוחמד אפזאאל. שברי המטוס התפזרו על פני שטח נרחב. הצבא מיהר לכתר את אזור האסון ומנע גישה מעתונאים.

מות הנשיא עתיד, לדעת משקיפים, לגרום אנדרלמוסיה בזירה הפוליטית הפנימית. מאז תפס את השלטון בקשר צבאי בשנת 1977, שלט גנראל זיא, בן 64, ביד ברזל במדינה המוסלמית בת 103 מיליון התושבים. האופוזיציה בהנהגת בנאזיר בוטו ראתה בו דיקטאטור וניהלה מערכה נמרצת להביא להדחתו.

אתמול הגיב שגריר מצרי על מותו בהביעו את הערכה, כי הרבה תלוי בצמרת הצבא. "יתכן שהמדינה תחזור למשטר דמוקראטי יותר", אמר. פרשן שמאלני בכיר נקב בשתי אפשרויות אלטרנטיביות יחידות לדעתו. "אחת מן השתיים", אמר. "או שבנאזיר בוטו תהיה ראש ממשלה או שיוכרז משטר צבאי. אין דרך שלישית".

עד לפני שלוש שנים שלט גנראל זיא, שרק לפני חמישה ימים חגג את יום הולדתו ה־64, במסגרת משטר צבאי. בדצמבר 1985 הוא העביר את השלטון לממשלה אזרחית, אחרי בחירות שנויות במחלוקת שבהן התמודדו אישים ולא מפלגות פוליטיות.

דוברת משרד החוץ האמריקאי פילים אוקלי אמרה, כי פקיסטאן שקלה רכישת טנקים אמריקאים מדגם "אבר1" וכי הנשיא ומפלייתו טסו לאזור, כדי לצפות בתצוגת שדה של טנקים אלה.

התרסקות

נשיא זיא אול־חק

דרושה: דרך לגרש מהחוק הוועדות העממיות בשטחים

מאת יורם לוי, סופר "דבר"

במשרד הבטחון בודקים את הדרכים המשפטיות להתקנת תקנות, שיוציאו את הוועדות העממיות המקומיות מחוץ לחוק, במטרה להרוס את תשתית המקומית, שהקימו מנהיגי ההתקוממות ביהודה ושומרון, כך נודע ל"דבר". אתמול נמסר, כי אלופי הפיקודים בדרום ובמרכז חתמו על 25 צווי גירוש נגד פעילים מרכזיים בוועדות אלה. (ראה בנפרד).

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול, כי לצה"ל יש שתי מטרות במדיניותו כיום בשטחים: הפחתת רמת האלימות למינימום, תוך נקיטת כל האמצעים בעיקר נגד משליכי בקבוקי תבערה, ופעולה נגד הוועדות המקומיות, שמנסות למסד את ההתקוממות במתכונתה הנוכחית.

רבין היה המרצה המרכזי ביום עיון על 'ההתקוממות בשטחים – סיבות, השלכות וכיווני בתקשורת', שהתקיים אתמול באוניברסיטה העברית בירושלים מטעם המכון למחקר על־שם טרומן והליגה למניעת השמצה של 'בני ברית'.

(המשך בעמוד 2)

גם 'גלנויט' מ'שטיחי כרמל' הוכרזה לקוח מוגבל בבנק

וירשובסקי תובע להדיח שפירא מוועדת הכספים

מאת אבי שושני

חברת 'גלנויט' השייכת לקבוצת 'שטיחי כרמל' הוכרזה כלקוח מוגבל. זוהי החברה השנייה בתשלובת המוכרזת כלקוח מוגבל בשבועיים האחרונים, דבר המעיד על קשיי הנזילות החמורים המוקפים את התשלובת בתקופה האחרונה.

כניסתם של מפעלי תשלובת השטיחים של ח"כ אברהם שפירא לקבוצת הלקוחות הבנקאיים המוגבלים במשק משקפת מצב של העדר יכולת להשיג מקורות מימון חדשים לתשלובת, למרות המאמצים הקדחתניים, שעושים ראשי המשפחה להזרים מזומנים לתשלובת, אם על־ידי גיוס מקורות חדשים ואם על־ידי מכירת מלאי השטיחים שבבעלות המפעלים.

הבנקים דחו את כל הבקשות של התשלובת להגדלת מסגרות האשראי הניתנות לה וגם גורמים פיננסיים חוץ־בנקאיים אינם מעוניינים להלוות כספים נוספים לתשלובת. בשלב זה הבנקים נמנעים מלדרוש פרעון מיידי של חובות התשלובת להם – חובות

(המשך בעמוד 2)

מהלך חדש

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, מנכ"ל 'כור' בני גאון ויו"ר קופת־חולים מזום פסה בכינוס ברמת־אפעל.

החל מהלך חדש בהסתדרות

כינוס היערכות באפעל להפעלת תוכנית ההסברה החדשה ● קיסר: אם נרצה נוכל

מאת סופר "דבר" לענייני עבודה

כינוס היערכות מרשים של ראשי המערכות ההסתדרותיות להפעלת התוכנית "מהלך חדש בהסתדרות" ולהסברתה התקיים אתמול בסמינר אפעל. אידגנה את הכינוס מערכת ההסברה באגף לחינוך ותרבות הבוחה אותו היו"ר רן כוהן.

האולם היה מלא מפה לפה והפעילים ישבו על מדרגות המעברים. באו לכינוס כ־600 משתתפים, ראשי המשק ופעילי האיגוד המקצועי, והארגון היה מצוין.

ראשון הדוברים, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, אמר שהכינוס בא להניח תשתית להסברה של המהלכים החדשים של ההסתדרות בקרב ציבור העובדים. בעזרת שקופיות הסביר קיסר מספר סעיפים מתוך תוכנית הרפורמות בחברת העובדים, אשר אושרה על־ידי הוועדה המנהלת המרכזת. "כשאנו רוצים יש לנו מלוא היכולת" אמר קיסר לנוכחים מכל המיגזורים והוסיף: "כשאין הדברים כך אנו מגלגלים זאת על אחרים".

מנכ"ל "כור" בני גאון ניתח את המצב הקשה אליו נקלע הקונצרן תוך שהוא מדגיש את האנרכיה ההולכת וגוברת ביחסי עבודה והבוחלת על־ידי מערכות פוליטיות. לדברי גאון "יש לנו מערכת של אנשים טובים שצריך להוציאה אל האור". הוא הוסיף כי ל"כור" סיכוי לעלות תוך שנה על דרך המלך וזאת תוך ידיעה שאין לצפות לעזרה כלשהי מממשלת ישראל.

באשר לתוכניות ההבראה ולפיטורים האפשריים גאון: "הכבשים אינם הוגנים את הו הקודה".

(המשך בעמוד 2)

הצמרת הרפובליקאית נדהמה על הסגן שבחר בוש:

נשארתי בבית – השיב דן קוויל כשנשאל איפה שירת בווייטנאם

אחר־כך חקרו אותו העתונאים על פרשת האהבים שלו

מאת סופר "דבר" בארה"ב

ניו־אורלינס (מיוחד ל"דבר").– "היכן היית בווייטנאם?" שאלו אמש העתונאים הרבים את דן קוויל, שהופיע במסיבת עתונאים משותפת עם ג'ורג' בוש. קוויל השיב: "העדפתי להישאר בבית ולהתנדב לשירות לאומי, כי היה חשוב לאנשים כמוני להתרכז בחינוך ובגידול המשפחה".

אך בכך לא הסתפקו העתונאים ועברו לשאלות בנושא

(המשך בעמוד 2)

ישב בבית

דן קוויל (צילום: א.פ)

האשה שבתמונה

פולה פרקינסון (צילום: א.פ)

עיקרון תחילה

● "אני יהודי על־פי ההלכה – הצהיר אתמול הרקדן הפולני זיגמונד איראנאוש, המבקש מקלט בישראל – עמ' 2.
● ועדת השרים החליטה כי התוכנית לקיצור התורים תוגדל מראש בהיקפה ובמשכה, ובעקבות זאת מסתמן סיכוי להידברות עם הרופאים – עמ' 2.
● נהג מפעלי תובלה, שפוטר לאחר שסירב לנסוע עם מטען רעיל יותר מ־12 שעות הצית את עצמו – עמ' 3.
● חששות מגל אלימות חדש בלבנון ערב הבחירות לנשיאות – עמ' 2.
● 'יורים ובוכים' זיכה את סי היימן באזרחות כבוד של נצרת – עמ' 6.

פעילת השמאל שנרצחה ברמאללה היא תושבת חולון זיוה גולדבסקי

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

זיוה גולדבסקי מרחוב משה דיין 62/22 בחולון היא הבחורה שגופתה נמצאה לפני כמה ימים לא הרחק מרמאללה.

נפת יהודה ומשטרת רמאללה, בשיתוף עם זרועות הבטחון, פתחו בחקירה מאומצת לבירור נסיבות הרצח. נראה כי זיוה גולדבסקי, פעילת שמאל, נרצחה, וגופתה נשרפה לאחר מכן בידי הרוצח או הרוצחים.

בתחילה סברו כוחות הבטחון כי מדובר בגופת ערבי. הגופה הובאה למכון לרפואה משפטית באבו־כביר, שם נותחה הגופה ונעשה נסיון לזהותה. למכון הוזמנו קרובי משפחה, שזיהו את הגופה על־פי טבעות, שעל אצבעותיה וסימנים על שאריות הבגדים.

בארה"ב לא מאמינים בסיכוי להגיע לפשרה לפני הפסק על טאבה

מאת יקיר צור, כתבו המדיני של "דבר"

הסיכויים להשגת פישור בשאלת טאבה, לפני מתן פסק הדין של הבוררים, האמור להינתן ב־29 בספטמבר, נראים היום קלושים ביותר – כך עולה מדיווחים אמריקאיים שהתקבלו בירושלים.

האמריקאים מעריכים, כי המצרים לא יהיו מוכנים להמשיך

(המשך בעמוד 2)

תרעומת מפרסום דו"ח אמנסטי לפני שנשלח

מאת יקיר צור, כתבו המדיני של "דבר"

חוגים מדיניים בירושלים הביעו אתמול תרעומת רבה על התנהגותו של ארגון 'אמנסטי' בכל הנוגע לפרסומו של הדו"ח על התנהגות צה"ל בשטחים.

משרד החוץ פרסם אתמול הודעה רשמית, בה נאמר: "דו"ח 'אמנסטי' על התנהגות צה"ל בשטחים, טרם הגיע לידינו. ארגון 'אמנסטי' העדיף למסור את הדו"ח לתקשורת לפני שזה הגיע לידי הגורמים המוסמכים בארץ. הדו"ח הנוכחי, יבדק עם קבלתו, כמו שאר הדו"חות של 'אמנסטי', על־ידי הגורמים הצבאיים והמשפטיים הנוגעים בדבר, ותשובה מפורטת תינתן, כנהוג, על־ידי היועץ המשפטי לממשלה. איש לא יצר קשר עם גורמים ישראלים כלשהם בתהליך חיבור הדו"ח והכיר כולו לקוח ממקורות חד־צדדיים".

מצ"ח חוקרת נסיבות הריגת ה־2 ב'אנצאר'

מאת כתבו הצבאי של "דבר"

המשטרה הצבאית החוקרת (מצ"ח) פתחה אתמול בחקירה לבירור נסיבות הירי של כוחות צה"ל שגרם להריגתם שלושום של שני עצירים במיתקן הכליאה "אנצאר־3" שבקציעות.

אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי קיים אתמול תחקיר ובדק את השתלשלות העניינים במיתקן מאז החלה ההתפרעות ההמונית ועד לשלבי הירי. אלוף מרדכי מסר בסיום התחקיר כי הגיע למסקנה שהכוחות פעלו בהתאם להוראות וכנדרש מהמצב שהתהווה במקום.

על־פי עדות המפקדים והחיילים במיתקן נטלו חלק בהתפרעות כ־2,000 עצירים שהשליכו חפצים על החיילים. סופר "דבר" מציין, כי צה"ל אינו מאפשר ביקור עתונאים וצלמים במיתקן וכי סביבת הכלא כולה הוכרזה לפני זמן רב "בשטח צבאי סגור".

סוכמה תוכנית הבראה למד"א – 12 מיליון ש"ח

מאת דנקה הרניש, סופרת "דבר"

לאחר 11 שעות של דיונים רצופים הגיעו אתמול נציגי משרד האוצר והבריאות לתכנית מוסכמת להתייעלות והבראה מגן דוד אדום.

על פי התכנית יעזבו מוקדים, יקוצץ תקציב ויופחת תקן כוח אדם במד"א. במקביל תוגבה תמיכה ממשלתית ישירה לסעיף ניידת טיפול נמרץ, וקרן הסעות למרוחקים וכן תוגבה תמיכה ישירה ממפעל הפיס למד"א במקום ההגרלה השנתית.

סוכם כי תבוטל יתרת החוב של מד"א לשלטונות מס הכנסה בשיעור של 12 מיליון ש"ח.

הסיכום הושג במסגרת צוות מצומצם בו השתתף מטעם האוצר דוד מילגרום ומטעם משרד הבריאות אורי רפתין ויחזקאל קופס.

צכוו מן الاحل

חששות מגל אלימות חדש בלבנון ערב ההתכנסות לבחירת הנשיא

ביירות (עיר רע"צ).– אתמול, ערב בחירת נשיא לבנון בביירות צראת היה, כי לבנון עומדת על סף גל אלימות חדש, בעיקר עקב המאמצים שעושים אנשי „הבחירות הנוצריים" מתנגדי הנשיא לשעבר סולימאן פרנג'ייה למניעת בחירתו. מכל רחבי לבנון נמסר על קניות בהלה שערכו אזרחים החוששים מהתחדשות האלימות, אגירת דולארים וצבירת מזון.

הנשיא אמור להיבחר היום על־ידי 76 חברי הפרלמנט הלבנוני שנותרו בחיים מתוך 99 חברי הבית, אולם משקיפים מציינים, שעקב המצב השורר בביירות כלל לא מובטח שיושג הקוורום הדרוש לעריכת ההצבעה. לא מן הנמנע, אפוא, שיו"ר בית הנבחרים חוסיין חוסייני ידחה את ההצבעה והנשיא אמין ג'ומייל ימשיך לפי שעה בכהונתו. אתמול הביעו נוצרים קיצוניים את הסברה, שאכן לא יימצא קוורום כנדרש, אך מקורות פרו־סוריים הביעו את בטחונם, שהוא יימצא.

אם יופיעו להצבעה כל 76 חברי הבית מובטח לנוצרים רוב של 41 צירים לעומת 35. לפרנג'ייה הובטחה אתמול תמיכת הדרוזים, כאשר מנהיג הדרוזים ואליד ג'ומבלאט הודיע, כי הוא מסיר את מועמדותו של חבר מפלגתו אנטואן אשקאר, כדי לשפר את סיכויי הנשיא לשעבר.

מחשש להתמוטטות המטבע המקומי ותוך השער הנמוך עמדו אתמול רבים בתור אצל החלפנים, כדי לרכוש מטבע קשה. „אנו מפחדים", העיד אחד מהם. „הבחירות עשויות לשים קץ למלחמה, אך הן גם עלולות להוליד 13 שנות מלחמה נוספות, שיביאו להתמוטטות הלירה". לפחות מקרה אחד של התקף לב דווח אתמול בצידון, במהלך הסחר במטבע חוץ.

את החששות ליבה במידה רבה מנהיג המיליציה הנוצרית סאמיר ג'עג'ע, שאמר ביום ג', כי בחירתו של פרנג'ייה עלולה להוביל לאלימות נוספת ולחלוקת המדינה.

אתמול מסרו עדי ראייה, כי כוח של כ־1,000 שוטרים ו־1,500 חיילים תפס עמדות סביב בניין הפרלמנט, כדי להבטיח את מהלכן התקין של הבחירות. אנשי משטרה בג'יפים ובנגמ"שים גם התפרשו לאורך הקו הירוק המפריד בין שני חלקי העיר. החיילים תפסו עמדות על גגות בתים המשקיפים על בניין הפרלמנט, ומעבר המוזיאון, הקשר היחיד בין שני חלקי העיר, נסגר לציבור. חברי הפרלמנט קיבלו ליווי של שישה אנשי משטרה כל אחד.

שרי הליכוד דוחים הצעת שרון לסיפוח 'תוכנית אלון מורחבת'

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

שרי הליכוד דחו אתמול מכל וכל את הצעתו של השר אריאל שרון להחיל את החוק הישראלי על „תוכנית אלון המורחבת". „בהתנגדות היו מאוחדים כולם, כולל סגן־השר מיכאל דקל", אמר ל„דבר" אחד משרי הליכוד. „הוא חש בבירור ובמדוייק את בידודו". שעתיים וחצי הקדישו שרי הליכוד לדיון בהצעתו של שרון, שאותה הציג בישיבה בהרחבה. ראש הממשלה היה ראשון הדוברים ואף סיכם את הישיבה. עיקר טיעונו היה, שישראל תובעת מארה"ב לדבוק בהסכמי קמפ דיוויד, כשם שהיא תובעת זאת ממצרים, וסיפוח חלקים ביו"ש פירושו הסתלקות ישראל מהסכמי קמפ דיוויד.

השר יצחק מודעי, שצידד בקבינט, ואף בפומבי, בהחלת החוק הישראלי על הגדה אחרי הודעתו של המלך חוסיין שהוא מנתק ממנה, לא חזר על עמדתו זו בישיבה אתמול. לעומת זאת, העלה את הנימוק, שישראל דיברה על אוטונומיה לאנשים ולא לשטחים, ואילו סיפוח חלק מהשטח יתן פרשנות מנוגדת לתכנית האוטונומיה.

השר משה נסים דיבר אף הוא על דבקות בהסכמים, הן הסכם קמפ דיוויד והן קווי היסוד של ממשלת האחדות. לדבריו, משמעותה של הצעה לסיפוח היא ביטול ההסכמים או הפרתם. נסים העלה גם את ההיבט המדיני, ועל־פיו יביא הסיפוח את תהליך השלום לדרך ללא־מוצא. „כל עוד אנחנו בעד המשך תהליך השלום איננו צריכים לעשות הליך חד־צדדי, כי הדרך לשלום תיחסם", אמר נסים. השר אברהם שריר אמר כי הצעת שרון יכולה לדחות בחודשים יותר מאשר לקרבם. השר דוד לוי אמר כי אריק צריך להפסיק לגלגל את תוכניתו כי המערך כבר דוחה אותה.

שרון אמר כי הוא מתכוון להמשיך לגלגל את רעיונו להפעיל לחץ על שרי המערך, שחלקם הסתלקו מתכנית אלון.

היו שרים שנתנו את דעתם גם לבחירות. לדבריהם, הליכוד צריך להציג בבחירות את דרכו המדינית ולא לדבר בכמה קולות על הצעות שונות. תגובת מפלגת העבודה על החלטת שרי הליכוד לדחות את הצעת שרון היא, ש„הליכוד מדבר בכמה קולות: לכאורה, הוא דוגל בסיפוח מלא, אבל הוא מדבר על שלום אף שכל מעשיו אומרים ההיפך. חזית הסירוב של הליכוד בלמה בשנתיים האחרונות כל יוזמה מדינית ועתה מנסים ראשיה לחפות על מעשיהם בהצהרות שאין מאחוריהן דבר".

חייל טבע ברמת־הגולן

(עו).– חייל בן 19 המשרת ברמת הגולן טבע למוות שלשום בערב בנחל יהודיה ברמת הגולן.

החייל סייר בנחל עם יחידתו הצבאית. הוא חצה את הנחל במקום הלא נכון והחל לשקוע. חבריו ניסו לחלצו והחלו לשקוע אף הם. הם הזעיקו עזרה, למקום הגיעו צוללנים וצוות חילוץ של רמת הגולן. כעבור כשעתיים הצליחו למשות אותו מקרקעית הנחל ללא רוח חיים. בצה"ל חוקרים.

מאות עצי אורן נשרפו בגלבוע

(עו).– דליקה שפרצה בגלבוע כילתה מאות עצי אורן. חוקרי משטרת העמקים חושדים כי האש נגרמה כתוצאה מהצתה.

אתמול בצהריים פרצה שריפה ביער ליד הקיבוץ מלכישוע שבגלבוע. הדליקה החלה בשני מוקדים והתפשטה על שטח של 2.5 דונאמים. כתוצאה מכך נגרמו נזקים ל־300 עצי אורן.

עובדי קק"ל וחברי הקיבוץ הזעיקו את 'מכבי־האש' שכיבו את הדליקה.

ירידה בהיקף הדליקות

מאת ירום לוי, סופר „דבר" בירושלים

הקרן הקיימת לישראל דיווחה אתמול על ירידה בהיקף השריפות.

מאז תחילת חודש אפריל נרשמו 1,400 שריפות, שכילו 10,000 דונאם יער נטוע, יותר מ־40,000 דונאם חורש טבעי וכן 100,000 דונאם של אדמות מרעה ובור.

על־פי הדיווחים, חלה ירידה במספר השריפות, אולם בשבוע האחרון נרשמו 23 שריפות, שכילו מאות דונאם של יער נטוע ו־1,000 דונאם חורש טבעי.

כבר כבר ממשיכה קק"ל בתכנון עונת הנטיעה הבאה, והתחלת שיקומם של היערות שנשרפו השנה. בסך הכל מתוכננת נטיעתם של 3 מיליון עצים.

ד"ר ג'רום סיגל מגיע לישראל

מאת ירום לוי, סופר „דבר" בירושלים

מחבר „מסמך פייסל חוסייני", ד"ר ג'רום סיגל, יגיע בראשית השבוע הבא לישראל.

ד"ר סיגל מאוניברסיטת מרילנד הוזמן להשתתף בסימפוזיון על הנושא „מסמך פייסל חוסייני – פריצת דרך או דריכה במקום", שיתקיים ביום ג' הבא במכון טרומן שבאוניברסיטה העברית בירושלים, יחד עם ד"ר רפי ישראלי, חוקר במכון.

'גלנוט'

(המשך מעמוד 1)

המוערכים בכ־25 מיליון דולאר לבנקים המסחריים – וממתינים לראות כיצד יסתיימו מאמציו של ח"כ שפירא בארה"ב, העסקה למכור את מפעל 'גלנויט' האמריקאי שבבעלות המשפחה. ראש הקבוצה שוהה בימים אלה בארה"ב, שם הוא מנהל משא־ומתן עם כמה גורמים בנסיון למכור את חברת 'גלנויט' האמריקאית שערכה נאמד בכ־40 מיליון דולאר.

ח"כ מרדכי וירשובסקי שב ודרש אתמול מח"כ שפירא להתפטר מראשות ועדת הכספים. וירשובסקי טוען, כי לא יתכן שבראש ועדה בעלת סמכויות רחבות כל־כך יעמוד מי שעומד בראש חברה הנתונה בקשיים כה חמורים.

סופרת „דבר" בכנסת טובה צימוקי מוסרת:

ח"כ מרדכי וירשובסקי פנה אתמול בבקשה ליו"ר הכנסת שלמה הלל, ליו"ר ועדת הכנסת ח"כ רפי אדרי וליו"ר ועדת האתיקה בעניינו של ח"כ אברהם שפירא.

„לאור המצב הכספי המחמיר ההולך של המפעלים בבעלותו של ח"כ אברהם שפירא ולאור העובדה שאינו מוכן להתפטר מתפקידו כיו"ר ועדת הכספים אני פונה אליכם לפעול להרחקתו מהתפקיד", כותב וירשובסקי.

לדבריו, ועדת הכספים היא בעלת זכויות החלטה ובקורת מפליגות לעוד מספר חודשים ולא יתכן, שאדם במעמדו הכספי של ח"כ שפירא ימלא את מקום יו"ר הוועדה. „עליכם לפעול להסדרת הענין לשם שמירה על יכולת תפקודה של הכנסת ושמירת כבודה בעיני הציבור".

ריאד מרזוק לא נעצר

שייח' ריאד מרזוק מעוספייה, שעליו נאמר בכותרת ב„דבר" ביום ב' כי נעצר – לא נעצר. אנו מצטערים על שגיאת הניסוח.

ועדת השרים: להגדיר הזמן [לקי]צור התור[ים ...]ת עם הרופאים

הבריאות. הוועדה החליטה ... לקראת הרופאים, ולהגדיר באופן ברור את זמן המבצע לקיצור התורים, היקפו והתעריפים.

שר האוצר משה נסים, שתבע עד כה שהרופאים יקבלו עקרונית את החלטת הממשלה על מבצע קיצור התורים ורק אחר־כך יפתח הדיון על פרטי המבצע במסגרת סעיף 12 של התוכנית, הסכים אתמול לשנות את הקדימויות. לפיכך, החליטה ועדת השרים, ששרי האוצר והבריאות, מזכ"ל ההסתדרות ומנכ"ל ...

ככל הנראה, בשבוע ...

הנהלת קופת־חולים הכללית המשיכה אתמול במשא ומתן עם רופאי בתי־החולים שלה, ושני הצדדים מדווחים על התקדמות ניכרת. הבוקר מתכנסת מזכירות חטיבת רופאי בתי־החולים של קופת־חולים לדיון בסיכומים שהושגו עד עתה. בחוגי הרופאים נשמעת סברה, כי „כמעט הושלמו התנאים לחתימת הסכם על קיצור התורים והפסקת העיצומים", אם הנהלת קופת־חולים לא תיסוג ברגע האחרון.

יו"ר ארגון רופאי המדינה, ד"ר יהושע וייסבורט, פנה אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר בבקשה לאפשר לרופאים להעלות בפניו מחדש את הנהגת התכנית להפעלת שירותים ומתקנים בבתי־החולים לאחר שעות העבודה הרגילות, באמצעות חברה ציבורית־כלכלית, על בסיס ביטוח משלים.

בתשובה על תגובת רופאי המדינה להחלטת ועדת השרים מאתמול נמסר, כי מזכירות הארגון „תשקול בכובד־ראש את ההחלטה", אולם בינתיים מתמקד ארגון רופאי המדינה במאבק על הסכם שכר לשנת 1988 ובהיערכות להפעלת משמרת שנייה בבתי־החולים בידי חברה ציבורית־כלכלית, על בסיס ביטוח משלים.

מירוץ פרלמנטרי לסכל מינוי תופיק טובי לזקן חברי־הכנסת

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

השאלה מי יהיה זקן חברי הכנסת הי"12 איננה סתם נושא רכילותי, אלא בעיה שלא מעט מוחות פרלמנטריים מתיגעים בה מזה זמן. הסיבה היא, שעל־פי חוק יסוד הכנסת, מי שמנהל את ישיבות הכנסת החדשה, עד שהכנסת בוחרת יושב ראש קבוע, הוא חבר הכנסת הזקן ביותר. בכנסת היוצאת היה זה ח"כ אבא אבן (ועד היום זוכרים לו את האלגנטיות וההומור שבהם ניהל את דיוני הכנסת הי"11, עד ששלמה הלל נבחר לכהונת היו"ר).

אולם, אבא אבן, בן ה־73, לא יכהן בכנסת הבאה. גם לא יוסף בורג המופלג ממנו בשנים וכמעט בן 80 (עד מאה ועשרים). האיש הבא בתור, זקן חברי הכנסת, הוא ח"כ תופיק טובי מסיעת חד"ש הקומוניסטית. וזאת בדיוק הסיבה, שכמה מוחות פרלמנטריים הגיעו את מוחם באחרונה במטרה למנוע את האפשרות שהכנסת הי"12 תיפתח ותנוהל זמנית על־ידי ח"כ ערבי קומוניסט. אמנם, תופיק טובי הוא בן 66 ואילו ח"כ מנחם פרוש מ„אגודת ישראל" הוא בן 72 (עד מאה ועשרים לשניהם). אבל, אתמול הסתבר סופית שתופיק טובי ידורג ברשימת חד"ש לכנסת הבאה, דבר שלגבי ח"כ מנחם פרוש עדיין אינו מונח בכיסו.

לפיכך, מיהר ח"כ מאיר כהן־אבידב מהליכוד והציע אתמול בפורום של סגני יו"ר הכנסת הצעה הבאה למנוע את האפשרות שח"כ טובי יפתח וינהל את ישיבתה הראשונה של הכנסת הבאה מכח היו"ר. ח"כ כהן־אבידב הציע לתקן את חוק יסוד הכנסת כך, שדיוני כל כנסת חדשה עד לבחירת יו"ר הכנסת, ינוהלו על־ידי זקן חברי הכנסת של הסיעה השנייה בגודלה. סגן יו"ר הכנסת מטעם המערך, ח"כ אהרון נחמיאס, התנגד בתוקף להצעתו של כהן־אבידב. ביוזמתו של ח"כ נחמיאס החליט פורום הסגנים לזמן לישיבתם הבאה את השרים שחל וקורפו ואת ראשי הסיעות הגדולות רפי אדרי (מערך) וחיים קופמן (ליכוד).

נראה שהיוזמה לתיקון החוק במיוחד כדי למנוע את פתיחת הכנסת הבאה על־ידי ח"כ תופיק טובי, לא מקובלת על חברי כנסת רבים מסיעות שונות שאינם מוצאים, שפה פוליטית משותפת עם טובי.

דרושה: דרך לגרש

(המשך מעמוד 1)

רבין סקר באריכות את הבעיות שהעמידה ההתקוממות בפני צה"ל. לדבריו, מנהיגי ההתקוממות מעוניינים בהשגת אותן מטרות מדיניות שרצו להשיג מדינות־ערב במלחמות וארגוני המחבלים בטרור. אך נכשלו.

לדבריו, ההתקוממות שונה מכל מה שידענו עד כה, משום שהיא מנוהלת על בסיס עממי בידי אזרחים, שלא משתמשים בנשק או חומרי חבלה, אלא באמצעים פשוטים כמו אבן, בקבוק או צמיג בוער.

לדעת שר הבטחון, ההתקוממות הזלה לאחר שהפלשתינים הבינו, כי איש לא מתכוון לפתור את בעייתם, וזאת הפעם הראשונה שהפלשתינים נוקטים בצעד עצמאי. הוא הוסיף, כי החיים תחת שלטון ישראל גרמו לרבים ליהנות יותר מן החופש ואיפשרו לו לפתח את היישוב הפלשתיני.

רבין התייחס גם להשפעה שיש להתקוממות על חיילי צה"ל. לדבריו, אין לראות בהתקוממות משהו הדומה להפגנת סטודנטים בפאריס, משום שזהו עימות בין שתי ישויות עוינות. חיילי צה"ל חשים יותר בשנאה כלפיהם, ובניגוד למלחמה רגילה, הם רואים את האויב מדי יום והדבר משפיע על רגשותיהם. חיילי צה"ל מפתחים שנאה כלפי הערבים ודורשים להשתמש באמצעים אלימים יותר לטיפול במפירי הסדר.

רבין אמר, כי המדיניות הנוכחית נועדה להפחית למינימום את האלימות, כדי לאפשר לגורמי המינהל האזרחי והשלטון המקומי הפלשתיני לתפקד ולשרת את התושבים.

הוא הדגיש, כי שלל האמצעים שהפעילה מערכת הבטחון בשטחים גרמו להידוק הקשר בין תושבי השטחים לשלטונות במקום ניתוקו בצורת מרי אזרחי, כפי שניסו לעשות זאת מנהיגי ההתקוממות. רבין שב והדגיש, כי כל נסיון להשיג הישגים פוליטיים באלימות יתקל בהתנגדות מצד ישראל.

החל מהלך חדש

(המשך מעמוד 1)

דבר זה עורר עליו את יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד שהגיב באומרו: „אם הכבשים לא תוגגים אזי מוטב שמנהלים לא יהיו על קרני השור".

לדברי הברפלד קיימת תפיסה משותפת של מנהלים והנהלות הן בסקטור הציבורי והן בסקטור הפרטי וההסתדרותי לפיה תוכניות הבראה הן בעיקרן פונקציה של הורדת שכר, דבר שאין ההסתדרות יכולה להשלים עמו. „המלה 'אין כסף' איננה פתרון", אמר יו"ר האגף, בעניין המחלוקות על פיצויי פיטורים. „צריך למצוא פתרונות משולבים לעובדים העומדים בפני פיטורים ואשר נתנו עשרות שנים מחייהם בעבודה". בסיכום דבריו אמר הברפלד: „עלינו לא למות צודקים אלא להיות נבונים".

בכינוס נשאו דברים מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו, מנכ"ל קופת־חולים נחום פסח, מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי, יו"ר האגף לבטחון סוציאלי דב פלג, יו"ר האגף לארגון ולמועצות פועלים גדעון בן ישראל, ויו"ר האגף למינהל ולכוח אדם גדעון שגיא.

בארה"ב לא מאמינים

(המשך מעמוד 1)

את התדיינות, מאחר שאין הם מסכימים לדון על בסיס הנחתה של „אולי נוותר על הריבונות" ואילו חוסר היכולת של הקבינט המדיני להחליט על ויתור הריבונות, סותמים למעשה את הגולל על אפשרות הפישור.

במשרד החוץ מקווים שלמרות הקשיים, ניתן יהיה לחדש את המגעים בנושא בעוד כמה ימים אם לא ביוזמה מצרית, אזי ביוזמה ישראלית או אמריקאית.

במשרד החוץ עדיין מאמינים, שעדיף להגיע לפשרה מאשר לפסק הבוררות, בעיקר משום החשש של גרירת נושא טאבה ויחסי ישראל־מצרים, לתוך מערכת הבחירות.

סוריה מאיימת לטרפד

(המשך מעמוד 1)

אמש דן בקאהיר שר החוץ המצרי עסמת עבד אל־מגיד עם המשלחת האש"פית המבקרת שם ביוזמה להקמת ממשלה פלשתינית גולה. היתה זו פגישת סיכום של חברי המשלחת עם הצמרת המצרית בתום ביקור בקאהיר שנמשך ארבעה ימים. שר החוץ אמר כי ההתייעצויות בין שני הצדדים תימשכנה.

יאסר ערפאת התקשר אתמול אל חברי המשלחת כדי להתעדכן על תוצאות שיחותיהם עם הנשיא מובארק ועוזריו.

פרשנים מצרים, שקהל יעדם הוא העולם הערבי, קראו אתמול לישראל לתמוך בהקמת מדינה פלשתינית בגבולות החלוקה ובהקמת ממשלה פלשתינית זמנית. הפרשנים אמרו, שאם ישראל לא תתמוך ביוזמה זו היא עלולה למצוא עצמה שוב במצב מלחמה עם הערבים והפעם גם איראן ועיראק יהיו צד להם בחזית, לאחר שחדלו מלחימה זו נגד זו.

נשארתי בבית

(המשך מעמוד 1)

רגיש אומר: הסתבכות בפרשת אהבים ב־1981. באותה שנה נפוצו שמועות שלקוייל היה רומן עם דוגמנית בשם פולה פרקינסון, שהפכה לאחר מכן להיות לוביסטית בוואשינגטון. על־פי הפרסומים בילה קוייל עם עוד חברי קונגרס, סוף־שבוע משותף עם הדוגמנית בבית בפלורידה. קוייל טען בזמנו, שהיה שם רק כדי לשחק גולף, היום במסיבת העיתונאים הוא סרב בעקשנות להתייחס לשאלות בנושא זה.

קוייל בן ה־41 שייך לדור „בייבי בום", דור הילדים שנולדו לאחר מלחמת העולם השנייה, והוא הראשון מבני הדור הזה שמגיע לעמדה כה בכירה כמועמדות לסגן־נשיא ארה"ב.

קוייל הוא שמרן מובהק מהאגף הימני של המפלגה הרפובליקאית, בעל דעות נציות, התומך בתוכנית 'מלחמת הכוכבים' של הנשיא רייגן וכיוזם נוקשה כלפי ברה"מ, וכן מתנגד להפלות מלאכותיות.

הוא נולד באינדיאנה למשפחה עשירה מאוד שבבעלותה רשת עיתונים שכולם בעלי אופי שמרני־קיצוני. קוייל נבחר לסנאט בגיל 33 והתמקד בנושאים הקשורים לבטחונה של ארה"ב.

בחירתו של קוייל הביכה בתדהמה את צמרת המפלגה הרפובליקאית ואת המשקיפים הפוליטיים, שכן הכל ציפו שבוש יבחר את בוב דול או את ג'ק קמפ, אך הוא הפתיע בבחירה המוגדרת כאן 'נועזת'.

הרקדן הפולני שערק חשף זהותו:

אני יהודי לפי ההלכה

זיגמונד איראנאוש יישאר באיילת־השחר

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

„זה היה בשבוע שעבר", נזכר אתמול זיגמונד איראנאוש, הרקדן הפולני בן ה־29. „יצאתי עם חברי לחדר בשעה 9.00 בבוקר לכיוון מרכז הכרמל בחיפה וקצת לפני המרכז, אמרתי לו להתראות בצהריים בסביבה. ידעתי שלא אראה אותו יותר. קיוויתי שיראה את המכתב שהשארתי בחדר במלון ובו כתבתי מה אני עומד לעשות. הגעתי למרכז הכרמל ושם כבר חיכו לי החברים הישראלים שלי. נסענו מחיפה. ידעתי שמחפשים אחרי, גם המשלחת הפולנית וגם המשטרה ופחדתי שימצאו אותי ויכניסו אותי לכלא. לא ידעתי מה יקרה. עכשיו אני יותר רגוע".

עשרה ימים אחרי שנודע דבר עריקתו, נחשפה אתמול זהותו של זיגמונד איראנאוש, הרקדן הפולני, במסיבת עיתונאים במלון 'פלאזה' בטבריה. לבוש בחולצת טריקו לבנה ובמכנסי ג'ינס ומלווה בחורות לפיד, משקם האסירים של התנועה הקיבוצית, סיפר זיגמונד באריכות, כשהוא מתבל את הפולנית השוטפת שלו במעט מלים באנגלית, את סיפורו האישי. הוא יליד קראקוב ובן יחיד לזוג הורים קשישים. כמה ימים לפני נסיעתו לישראל, סיים את עבודתו הסטודנטיאלית בפקולטה למשפטים של אוניברסיטת קראקוב. במהלך העבודה ופעילותו בקמפוס, התוודע אל שלטונות החוק בארצו. זיגמונד ערך עבודה מקיפה על תנאי האסירים בבית־כלא אשר מיני רבים. לא היו שם אסירים פוליטיים וגם לא אסירים בתנאים ובכל זאת, נדרש להראות את העבודה לשלטונות טרם הגשתה. במעט כצפוי, נדרש להחליף את התזה וזכה לביקורת על שנגע בנושאים רגישים מדי. זיגמונד טען כי עשה זאת בתמימות וכמה ימים לפני נסיעתו לישראל ועריקתו, אכן הגיש עבודה מתוקנת וזכה לדיפלומה.

במהלך לימודיו, לפני כשישה חודשים, גברו ההפגנות בקראקוב ובעיקר במפעל הברזל על־שם לנין. המשטרה חדרה בכוח למפעל ופיזרה את המפגינים. בקמפוס לא אהבו זאת, והעדה מיוחדת שבה היה זיגמונד חבר, שיגרה עצומות מחאה על יחס השוטרים, מה שהביא את חוקרי המשטרה לבית משפחתו. הבן נחקר ואחריו אביו, שהתבקש לעמוד בחקירה בהיותו חולה־לב, ובשלב מסוים הוזעק רופא לטפל בו. המציאות הקשה, בה חי באותה תקופה, קירבה אותו אל המהפך הדרמאטי. כבר כשהגיש את הבקשה להצטרף לרקוד לצרפת, ידע שלא ישוב לפולין. תוכניתו הראשונה היתה לערוק בצרפת, בדרך חזרה לפולין, אך לבסוף קיבל הדרכון לשם הנסיעה לישראל בלבד.

„שאלו אותי", סיפר אתמול זיגמונד, „למה לא יצאתי לארה"ב או לקנדה? התשובה היא פשוטה, רציתי לברוח לישראל כי אני יהודי. אני יודע שזה נשמע מוזר, אבל זו האמת. כל חיי חייתי כגוי. לפני עשר שנים, כשסבי היה על ערש דווי, הוא גילה לי שאשתו, סבתי, היתה יהודיה. סבי אמר לי את זה כשהייתי בן 18 ולא ייחסתי לזה חשיבות. לפני שנתיים פגשנו בקבוצה את להקת 'הורה ירושלים', ולאחת הרקדניות סיפרתי שסבתי יהודיה. היא אמרה לי שאם כך, גם אני יהודי להלכה. כל חיי הייתי קתולי, התפללתי בכנסייה וחגגתי את 'חג המולד'. בעקבות הפגישה בקבוצה, התחלתי להתעניין ולשאול על יהדות. דיברתי עם אבא שלי על הנושא ובאחת השיחות, היא אמרה לי שקשה להיות כיום יהודי בפולין, כי האנטישמיות גדולה ואם אני רוצה לרכוש מעמד ומקצוע – שאשאר פולני. המצב השתנה, היא אמרה לי, אבל האנשים נשארו כמו שהיו בעבר".

על עריקתו הוליס עד בפולין ושוחח על כך עם הוריו. אמו ביקשה ממנו להרות את הדיבורים בנושא, כי אולי התקשתה להאמין שבנה, אכן, יעשה זאת. אביו, כך נרמה, נתן את הסכמתו השקטה. „התלבטתי היה קשה, אבל החלטתי שזה יהיה הדבר הטוב ביותר לי ולהורי, שלא יוטרדו יותר בגלל פעילותי", אמר זיגמונד.

חורות לפיד סיפר, כי בסוף השבוע שעבר יצרו בני משפחת כץ מבאר־יעקב קשר עימו וביקשו את סיועו. הפגישה הראשונה בין השניים בערבה בתחילת השבוע בתחנת האוטובוסים בטבריה, לשם הגיע הפליט בנסיו. מאז הוא נמצא באיילת־השחר והדבר שהייתו שם נשמר בסוד. גם רבים מחברי 'איילת־השחר' ידעו על כך אתמול לראשונה. בשבוע האחרון נפגש הפליט הפולני עם נציג המשלחת הקונסולארית הפולנית בארץ שאמר לו, כי הוא חייב להחזיר את דרכונו לממשלת פולין. בימים הקרובים יימשכו המגעים בנושא ומשרד החוץ ידון בבקשת העריק לקבלת מקלט מדיני. אתמול אמר זיגמונד, כי הוא עד לתסבוכת ביחסי ישראל ופולין, אך הביע תקוה, כי הדבר לא יפגע בקליטתו בארץ.

ירום לוי, סופר „דבר" בירושלים מוסיף: העריק הפולני פנה ביום ב' למשרד הפנים בירושלים וביקש להאריך את אשרת התייר שלו.

זיגמונד התקשר ביום א' למשרד הפנים ולמחרת נפגש עם סגן מנהל האוכלוסין יוסף סוב במשרדו במרכז ירושלים. אשרת התייר שלו תפוג ב־29 באוגוסט והוא ביקש להאריכה. זיגמונד בא עם מלווה, והוא שוחח עם אנשי משרד הפנים באנגלית.

במבצע הגירוש הגדול!

(המשך מעמוד 1)

עזה: עאיש ע'א עזיז מחמד אבו סערה – ג'בליה: ריזק מחמוד חסן ביארי – עזה: מחמד סעיד מחמד מרזוח – עזה: מנעם מחמד חסן אבו עטאיה – עזה: עטא מחמד חסיין אבו כריש – שאטי: מחמד ע'א גליל ע'א מהרי מסור – אל בירה: מסעוד עזובאן מסעוד זעיגר – שכם: כלאל עוזאין חסין שכשיר – שכם: האני מחמד ע'א רחים הלבי – טול כרם: תייסיר מחמד צאלח נבראללה – בלאטה: ע'א חמיד אסמעיל ע'א חמיד באבא – אמערי: עודה יוסף מחמד מעאלי – כפר נעמה: מאגד מחמד עבדאללה לבדי – אבו דיס: עאקף והיד כאמל עבדאללה – ענתבא: עותמן מחמד דאוד – קלקיליה: יוסף חרב מחמד עודה – בלאטה: עצאם אמין ע'א פתאח דבעי – שכם: סרחוק עותמאן גבר דויכאת – בלאטה: ג'אמל אברהים ע'א מחסין פראג – דהיישה: תייסיר אל עזודי – כפר ברהאם.

שביתה כללית

בשטחים היתה אתמול שביתה כללית על־פי הוראות כרוזי מפקדת ההתקוממות – סיסמת השביתה אתמול היתה „למען ירושלים". השביתה לוותה בשורה של תקריות בעיקר בנפת שכם.

אוטובוס „אגד" נרגם באבנים ובהתנגשות שאירעה במקום נפצע צעיר ערבי מירי בידו. הוא אושפז בבית־החולים של התאחדות הנשים בשכם ומקורות ערבים מסרו כי כוח צה"ל נכנס לבית־החולים ועצר אותו. בשכם נפצעו מירי בהתנגשויות עם הצבא ארבעה צעירים, שלושה מתוכם במחנה הפליטים עין־בית אלמא שממערב לעיר.

בבית חנינא שבצפון מזרח ירושלים היתה הפגנה אלימה בזמן הלוויית הצעיר הערבי בהה נביל מוצטפא, שהתאבד שלשום בכלא בירושלים. שמונה ממשתתפי ההלוויה נחבלו מכדורי גומי ועל האיזור הישן של בית־חנינא הוטל סגר. כוחות גדולים של משטרה היו במקום. אתמול נודע כי מוצטפא היה כלוא בתא בודד ולפי מקורות משטרה יתכן כי חשש מנקמה לאחר שהסגיר בעדותו מפירי סדר רבים. כמקובל במקרי מוות לא רגילים תוקף סיבת מותו על־ידי שופט.

עוצר שהוטל אתמול בקבאטיה זה השבוע הרביעי בכפרים עזון ורמאבה ובמחנות הפליטים קלנדיה וטול־כרם.

במזרח ירושלים היתה אתמול שביתת מסחר כללית שהקיפה את כל החנויות וגם את התחבורה הציבורית. אולם ביהוד לשמונה בכביש מס' 23 לא נרשמו הפרות סדר.

צעיר ערבי נפצע אתמול קשה מאש חיילי צה"ל בעת שהשליך אבנים על אוטובוס בכביש קלקיליה־כפר־סבא, סמוך לכפר עזון.

ילדה נפגעה

(עו). – מבית החולים בג'נין נמסר אמש על ילדה ערביה כבת שמונה שנפצעה מפגיעת אבן ומתה בבית החולים. הילדה הובאה לקבורה בידי בני משפחתה.

צה"ל דיווח על הפרות סדר בג'נין בשעות הערב ולפי שעה אין לקשור את מותה של הילדה לאירועים בג'נין.

FIAT

סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ
יבואני "פיאט" בישראל

הודעה לציבור

הרינו להודיע כי **גולדין, חברה למכוניות בע"מ**,
מרח' שלומציון המלכה 7 בירושלים, אינה מורשית למכור
מכוניות "פיאט" ו/או חלפים לרכב "פיאט"
ואינה רשאית לפעול בשמנו.

הזמנת מכוניות "פיאט" בירושלים, קנית רכב וחלפים,
יעשו באמצעות משרדנו במוסך האיזורי "פיאט" בע"מ,
דרך בית לחם 142, ירושלים.

לקוחות שהזמינו רכב "פיאט" או חלפים של "פיאט"
באמצעות **גולדין, חברה למכוניות בע"מ**,
מתבקשים לפנות למשרדנו במוסך האיזורי "פיאט" בירושלים,
דרך בית לחם 142, טל. 02-716045.

סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ תמשיך לשרת נאמנה
את ציבור לקוחות "פיאט" בכל רחבי הארץ.

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

• החומה החדשה של אשדוד
ישעיהו בר־פורת

• אמנון קפליוק [illegible]
בבית שגרירות
ישראל במוסקבה

• מה אדע [illegible]?
רון בן־ישי

• הסאגה של
משפחת אלון
אביבה שאבי

• [illegible]
אורלי אזולאי־כץ

• [illegible]
[illegible]
[illegible]
ירון לונדון

• עדות נעמן על לידיה אופיר • נחמה דואק על ניר טאז באזאר • שלמה פפנבלט על מדונה הסטאלנה • סמדר פרי על האורגיות של ראש המודיעין המצרי

• זה־זה
קבל אחד
אריאלה רינגל־הופמן

מאחוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דודו טופז, סילבי קשת וחיה סויב.

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: יהודית אוריין על אניטה ברוקנר וספרה „לצאת אל החיים" • אברהם בלבן על שירי אברהם חלפי, כרך ב' • עודד ברושי על גלריות בעונת המלפפונים.

אנו מודיעים בצער על פטירתה של חברתנו

דבורה גוטמן

הלוויה תתקיים היום, יום חמישי ה' באלול תשמ"ח
18.8.88 ותצא מבית התרבות בשעה 17.00

חיים גוטמן וב"ב
רבקה ארד וב"ב
ובית יפעת

הננו מודיעים בצער על פטירת אמנו

הניה הן

ההלויה תתקיים היום, יום חמישי 18.8.88
בשעה 11.00 בבית העלמין הישן ברחובות.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים
על מותו הפתאומי של חברנו

מגן דוד ז"ל

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי

המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
298032, 281860, 286156

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאוחה קומה ג'
טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111־2־3, ת.ד. 33106

בחירות 88 ○ בחירות 88 ○ בחירות 88

300 בכירים במפלגת העבודה יטלפנו אל 6,000 מהמתלבטים

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

300 בכירים במפלגת העבודה – שרים, חברי־כנסת, מועמדים לכנסת ה־12, ראשי־ערים וסגניהם, מזכירי מועצות פועלים ופעילים מרכזיים במפלגה ובהסתדרות – קיבלו השבוע פנייה מיו"ר מטה הארגון, אברהם (בייגה) שוחט, ובה משימה: לשוחח בטלפון עם המתלבטים, שאותרו במבצע הטלפנים.

לפנייה אל כל אחד כ־300 הנבחרים מצורפת רשימה שבית של 20 מתלבטים, וליד כל אחד מהם מצויין כיוון התלבטותו, בין מערך לשמאל, או בין מערך לליכוד או מתלבט ללא כיוון. רשימת ה־20 היא משימה לשבוע, והמשכנעים יקבלו רשימות נוספות של מתלבטים עד ליום הבחירות.

עד כה הקיף מבצע הטלפנים חצי מיליון איש. בישובים מסויימים עושים פעילי המפלגה את מלאכת ההסברה בביקורי־בית, ולשם כך הם נעזרים במסות של מתגייסים, שאף הם אותרו במבצע הטלפנים.

ח"כ רענן נעים פורש מ'עבודה' לעמוד בראשה של תנועת מע"ש

ברעם: מניעיו אישיים – להיות ח"כ

(ע).– אני פורש ממפלגת העבודה ומצטרף לתנועת מע"ש התנועה למען מושבים עיירות פיתוח ושכונות, הפועלת מזה חמש שנים, בראשה אתמודד בבחירות לכנסת ה־12. הודיע שלשום, ח"כ 'עבודה' בעבר, וממנהיגי תנועת המושבים, רענן נעים, במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

נעים, שלא הצליח להכנס לרשימת העבודה לכנסת, אמר כי למפלגת העבודה בהנהגת שמעון פרס, ועם אריק נחמקין כשר החקלאות, חלק עיקרי בהתמוטטות המושבים, ארגוני הקניות והחקלאות. לדעתו, תוך מספר שנים תהיה החקלאות בארץ שייכת ל„אפנדים", יהודים וערבים. לדבריו, מפלגת העבודה הפקירה חבל ארץ אדיר, את הגליל, והשאירה אותו ללא יצוג וללא כתובת. כך הפקירה גם את המושבים.

נעים העריך כי רבים מחברי מרכז מפלגת העבודה מהמושבים יפרשו ויעברו למע"ש. בתחום המדיני אמר, תהיה מע"ש במרכז. היא תשאף לפתרון של שלום, לא למדינה פלשתינית, גבולות ביטחון אך לא חזרה לגבולות 1967. נעים העריך כי מע"ש תקבל שניים עד שלושה מנדטים בכנסת הבאה. „נחזיר את ההתיישבות לגולת הכותרת של המפעל הציוני", אמר. עוד אמר, כי אילו נבחר למקום ריאלי ברשימת העבודה היה נשאר במפלגה ופועל מבפנים, כפי שעשה בעבר.

מועמד מספר שניים בתנועה, שמואל אהרנה, מקריית־שמונה, אף הוא פורש מתנועת העבודה. הוא אמר שעיירות הפיתוח מוזנחות, הצעירים נוטשים אותן ואת הארץ. „מפלגת העבודה הפנתה עורף לעיירות הפיתוח, הליכוד לקח את הקולות", אמר.

מזכ"ל התנועה ומייסדה איש 'התחייה' בעבר, שמואל הדר, אמר כי מע"ש לא תבקש, אלא תיקח. זו תהיה תנועה אינטרסנטית שתפעל בוועדות הכנסת. בהתייחסו להסכמי עודפים אמר כי היו פניות אליהם אך לא סוכם דבר.

סופרת „דבר" לענייני מפלגות מוסרת:

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, אמר אתמול בתגובה לפרישתו של רענן נעים ממפלגת העבודה, כי „המניעים שלו הם מניעים אישיים, והדבר היחיד שמדריך אותו הוא רצונו להיות חבר־כנסת. שנה וחצי עשה רענן נעים מסע התעוררות בקרב חברי המפלגה, כדי להיבחר לרשימתה לכנסת, ופתאום הוא בחוץ במפלגה. מעשהו הוא מעשה שאין בו שום מידה של יושר ומסתבר שחברי המרכז נהגו נכון כאשר לא בחרו בו".

פולמוס יונים־נצים יקדים היום אישור המצע המדיני ב'עבודה'

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

המצע המדיני של מפלגת העבודה, שגובש בתחילת השבוע בוועדת הניסוח, יובא היום לאישור הוועדה המדינית של מפלגת העבודה, ואף שצפוי פולמוס ערני בין יונים לנצים באשר לפרשנויות שנתלו בו, הוא יאושר.

ביומיים האחרונים ביטאו נצי מפלגת העבודה מורת־רוח קולנית מהפרשנות היונית שליוותה סעיפים מסויימים בפרק המדיני. עם זאת, החליטו אתמול פעילי „הזרם המרכזי", נצי המפלגה, לתמוך בהצעת ועדת הניסוח, מפני, שלדבריהם, היא זהה בתוכנה וברוחה למצע המפלגה לכנסת ה־11.

בכינוס בלשכתו של יו"ר הסוכנות שמחה דיניץ, חבר ועדת הניסוח, תקף שלמה הלל, אף הוא חבר בוועדת הניסוח, בחריפות את עמיתיו היונים לוועדה, שאותם הגדיר כ„קבוצה קטנה בעלת עמדות יוניות, המנסה להציג אפוטרופסות של כל נייר ומסמך היוצא ממפלגת העבודה".

אהרון ידלין, יו"ר ועדת הניסוח; הסתייג מהפרשנות שמפלגת העבודה אימצה את נוסחת יריב־שם־טוב, ובעניין זה יש תמימות־דעים בינו לבין יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס.

ח"כ חיים רמון, לעומת זאת, יבקש להבליט את הגמשת המצע בהביאו היום לישיבת הוועדה המדינית הסתייגות האומרת: „במידה שירדן תסרב להשתתף במו"מ לפתרון הבעיה הפלשתינית, תנהל ממשלה בראשות המערך משא־ומתן לשלום עם נציגות פלשתינית מוסכמת, גם ללא השתתפות ירדן, ובלבד שנציגות זו תכיר במדינת ישראל, תשלול את הטרור ותקבל על עצמה את החלטות 242 ו־338 של מועצת הבטחון". בעקבות הצעה כזאת, לא מן הנמנע שיהיו נצים שיציעו להוסיף סעיף המדבר על החלת הריבונות הישראלית על האזורים הכלולים ב„תוכנית אלון".

הוסרו המכשולים של הליברלים לערוך הכינוס לאיחוד הליכוד

75 יום לבחירות

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

במעורבותם של ראשי 'חירות' הוסרו אתמול המכשולים, שאיימו לטרפד את כינוס האיחוד של 'חירות' והמפלגה הליבראלית בעוד שבוע. על־פי הסיכום שהושג אתמול, יצורפו למזכירות 'חירות' עשרה חברי המפלגה הליבראלית שביקש מודעי לשבץ. לעומת זאת, את מתכונת צירופם של כ־600 חברים ליבראלים למרכז המשותף יקבע משה נסים.

לפי שעה נקבע, כי מיד אחרי כינוס האיחוד של תנועת הליכוד, ביום ה' הבא, יצורפו אל 2,087 חברי מרכז 'חירות' 425 חברי המועצה הארצית של המפלגה הליבראלית. אם בתוך שנה לא תתקיים הוועידה הנבחרת של תנועת הליכוד, כפי שנקבע בהסכם לוי־נסים, תושלם מכסת הליבראלים בשיטת צירוף שיקבע נסים. כן תוקם ועדה פריטטית מקרב חברי המזכירות המשותפת, שתהיה אחראית ליישום האיחוד בין שתי סיעות הליכוד.

אתמול נפגש יו"ר מטה הבחירות של הליכוד, משה ארנס, עם השר דוד לוי, שעדיין לא נקבע לו תפקיד מוגדר במטה. בפגישה סוכם על שילובו של לוי במערכת הבחירות, בעיקר בשיכונו באסיפות־עם. כן הוחלט שישתתף בישיבות מטה הבחירות השבועות. בימים הקרובים ייפגש ארנס גם עם אריאל שרון, שאף הוא נותר חסר תפקיד מוגדר.

'הזוהר הצעיר' של הליכוד יפתח בימים הקרובים במבצע רחב־היקף בחופים ובמקומות בילוי של צעירים, בסיסמה 'העתיד זה הליכוד'. קהל היעד של המבצע הוא בני 18–35, המקיף 750,000 בוחרים.

'בחזרה הביתה' – נסיון לקירוב יוצאי צפון־אפריקה אל 'עבודה'

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

במעמד יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס נערך אמש באשקלון נסיון ראשון לקרב את יוצאי צפון־אפריקה בעיר למפלגה, ביוזמתם של ראש העיר אלי דיין, ראש מועצת שדרות עמיר פרץ, ופרופ' שמעון שטרית – שלושתם מועמדים של מפלגת העבודה לכנסת. בכינוס 'בחזרה הביתה' השתתפו גם עולים מארצות אחרות.

בין הבאים למרכז הקונגרסים במלון 'גני שולמית', שהיה מלא עד אפס מקום היו רבים שהקשר עמם נוצר במסגרת מבצע הקשר הטלפוני של המפלגה. בקהל היו גם כאלה שהשמיעו ביקורת על מפלגת העבודה. לאחר דבריהם של דיין, פרץ, שטרית ושוחט ענו להם שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי וממלא־מקום ראש הממשלה שמעון פרס.

פרס אמר, שדיבוריו של שרון על כך שאם עזה תצא משליטת ישראל יעופו ממנה קטיושות על אשקלון הם חלק מנסיונו לזרוע פחד מהשלום. הוא אמר שהמסר של המערך הוא ברור – מוטב רוב יהודי ברובה של ארץ־ישראל, מאשר כל ארץ־ישראל בלי רוב יהודי. הוא אמר שמפלגתו תלך מבית אל בית ותסתער על כל יהודי כשהמסר שלה הוא 'עוד לא אבדה תקוותנו'.

על סיסמאות ועל תשדירים

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

● סיסמת הבחירות, שאימצה אתמול תנועת המרכז־שינוי היא: 'יש פתרון שפוי – המרכז־שינוי'.

● סיסמת הבחירות, שאימץ אתמול מטה הבחירות של 'התחייה' היא: 'זה הזמן להתעודד לתחייה'. סיסמת התחייה הוצגה למטה בידי יועץ הבחירות הראשי של המטה, נתן ברזן, ועל־ידי נציגי משרד הפרסום ש'התחייה' תעבוד איתו, גליקמן־נטלר־מיילר.

● צוות הפקת תשדירי הבחירות של מפ"ם כולל את: עוזי פלד, מבמאי 'שלגר', כמפיק־על; בנו, אייל פלד, כמפיק בפועל; עדן ריקליס כבמאי ראשי; כותב התסריטים – דודו גשר. לרשות מפ"ם עומדות 40 דקות שידור. היא תציג בתשדיריה מסר פוזיטיבי בכיוון: 'מדוע הפעם מפ"ם'. לשם כתיבת הג'ינגל פירסמה מפ"ם תחרות.

משטרת ת"א חוקרת שורת מעשים פליליים שאירעו על רקע לאומני

צעיר מבית־אמון נעצר על נסיון להטביע ילד בחוף הרחצה; הוכו שני פועלים ערבים ומעסיקם היהודי שניסה לעזור להם

מאת נתן רודי, סופר „דבר" לענייני משטרה וכתבי שתיים

משטרת מחוז תל־אביב חוקרת בימים אלה שורה של מעשים פליליים שרקעם הוא כפי הנראה לאומני.

צעיר ערבי בן 19 מהכפר בית אמון נעצר אתמול לשישה ימים כחשוד בנסיון לרצוח ילד בן 8 על־ידי הטבעתו בים.

בא־כוח המשטרה טען בבית־משפט השלום בתל־אביב, כי ביום ב' השבוע נראה החשוד כאשר הוא מנסה להטביע את הילד בתוך המים על־ידי דחיקת ראשו בכוח אל מתחת למים.

החשוד הכחיש את החשד נגדו. במקביל נמשכת החקירה של נסיון חטיפת הילד שי חסדאי, שהיה שלשום בתל־אביב, ועל־פי החשד היה זה אירוע על רקע לאומני.

שני צעירים ערבים ומעסיקם היהודי הוכו אתמול בידי שלושה צעירים יהודים בתל־אביב.

אתמול בצהריים שהו שני צעירים ערבים, מאברי לוברן, כבן 20, מעזה ועבד אל־סיד אל־עוית, בן 26, מעזה, אשר עסקו בריצוף דירה ברחוב בית אל בתל־אביב. בעת שהיו ברחוב הותקפו לפתע בידי שלושה צעירים יהודים.

מעסיקם היהודי, א. קופרמן, בן 36, מרמת השרון נחלץ לעזרתם והותקף גם הוא. הם נפצעו קל. התוקפים נמלטו.

בינתיים נמשכת חקירת מותם של שלושת הפועלים הערבים שגופם הוצת באור־יהודה, ובגבעת שמואל נחקרת תלונת פועלים ערבים שהוכו בידי תושבים מקומיים. נמסר, כי בפרשה זו צפויים בקרוב מעצרים.

בקבוק על אוטובוס

אתמול הושלך בקבוק ריק לעבר אוטובוס של חברת 'דן' בקו 46, בעת שנסע ברחוב יפת ביפו. שמשתו הקדמית של האוטובוס נופצה, אך לא היו נפגעים. המשטרה פתחה בסריקות, אך לא נעצרו חשודים.

צלבי קרס

נוכח הגל הגובר של ציור צלבי־קרס וסיסמאות על גבי מבני ציבור ומדרכות באיזור תל־אביב, יצאה אתמול המשטרה בקריאה לציבור לגלות עירנות ולהודיע על כל חשד למשטרה.

ברחוב אשכול בתוכנית ל' בתל־אביב נכתב בספריי שחור על גבי המדרכה: „ערפאת לשלטון", „כוחות הבטחון – פ־א־ל־או". ברחוב אבן־גבירול נתגלה צלב־קרס שצויר על גבי המדרכה. צלב־קרס נוסף נתגלה בשדרות עמנואל. ברחובות סרת, צייטלין וליאונרדו דה־וינצ'י נמצאו צלבי־קרס על המדרכות.

מאות תושבי כפר טובא הסתערו על אנשי מע"מ ושוטרים שליוום

המעקלים נתקלו באבנים – ונאלצו להפעיל נשק וגאז

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שוטרים של מרחב הגליל ופקידים של ההוצאה לפועל ומע"מ נאלצו להשתמש אתמול בבוקר בפצצות גאז מדמיע וביריות באוויר כדי לפזר הסתערות המונית של מאות תושבים מהכפר הבדווי טובא ליד ראש פינה. בפיזור ההפגנה לא נפגע איש, אך המשטרה עצרה מספר חשודים בארגון המהומה והתססת התושבים.

הפרשה החלה אתמול בבוקר, כאשר אנשי מע"מ במחוז הצפון, מלווים בשוטרים, הגיעו לטובא כדי לבצע עיקול על־פי צו של בית המשפט. העיקול נערך באחת החנויות בכפר, כאשר לפתע החלו בעל הבית ואשתו להשתולל ולתקוף את השוטרים. במקום התאסף במהירות קהל רב, שהוסת, על־ידי אחיו של בעל המקום, ואלה החלו לזרוק אבנים על אנשי הצוות והשוטרים. מטר האבנים פגע בשוטרים ובכלי רכבם וסיכן את חייהם. השוטרים השתמשו בגאז מדמיע בנסיון לפזר את המתקהלים ואת מיידי האבנים והמקלות אך משלא עלה הדבר בידיהם, נאלצו לירות מספר יריות אזהרה באוויר. דובר מרחב הגליל של המשטרה ציין אתמול, כי יריות האזהרה נורו רק כאשר נשקפה סכנת חיים לשוטרים.

ההתקהלות ויידוי האבנים הופסקו רק כאשר הגיעה תגבורת גדולה של שוטרים מתחנת ראש פינה.

לאחר התפזרות המפגינים עצרה המשטרה את בעל החנות, אשתו ואחיו. מן המשטרה נמסר שצפויים מעצרים נוספים.

נהג מפעלי תובלה שפוטר לאחר שתבע בטיחות – הצית את עצמו

סירב לנהוג מעל למותר במשאית עמוסה חומר רעיל ● מצבו אנוש

ביקש לנוח

הנהג השובת יצחק כהן מ'מפעלי תובלה' מובל לחדר המיון לאחר שהצית את עצמו. (צילום: דוד גרינשפן)

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

יצחק כהן, נהג שפוטר מחברת 'מפעלי תובלה', הצית את עצמו אתמול בחדר ההנהלה של החברה בבאר־שבע, לאחר ששפך על עצמו מיכל דלק. כהן הובהל לבית־החולים 'סורוקה', משם נמסר כי מצבו אנוש. הרופאים עושים מאמצים להציל את חייו.

נסיון ההתאבדות של כהן אירע כשבועיים וחצי לאחר שהחל בשביתת רעב במחאה על פיטוריו כנהג בחברה. „כאשר נהרג נהג משאית הברום, שהתהפכה בערבה ואזרחים הורעלו מגאז, כולם נזעקו והתריעו על שעות העבודה הרבות של נהגי המשאיות. עתה, לאחר שסירבתי לנסוע במשאית עם חומר רעיל בתום 12 שעות נהיגה – הושעיתי מעבודתי", קבל כהן, בן ה־30 כשפתח בשביתה.

כהן, אב לילד, עובד כתשע שנים ב„מפעלי תובלה" כנהג סמיטריילר עם שני קרונות. לפני כחודש וחצי השעתה אותו הנהלת המפעל מעבודתו, לאחר בירור, משום שהעדיף לישון, לדבריו, בתום תשע שעות עבודה במקום לנהג משאית עמוסה מכולות בנסיעה של כמה שעות.

„הייתי עייף וידעתי שאני מוגן על־ידי החוק, האוסר נהיגה רצופה של יותר מ־12 שעות", אמר כומנו. הנהלת המפעל לא קיבלה את הנימוק והכהן הושעה עד לסיום הבירור בין מועצת הפועלים לבין הנהלת המפעל. בעקבות השעייתו הגיעו מומחים ממשרד העבודה, כדי לבדוק את שעות העבודה של הנהגים.

אתמול, סמוך לשעה 9.30 בבוקר, נכנס כהן לחדר ההנהלה של החברה והצית את עצמו. כמה מהנוכחים בחדר ניסו לכבות את האש שפשטה בחדר. למקום הגיע יו"ר ועד העובדים רפאל שריקי, שפרץ את הדלת וכשהבחין במתרחש מיהר להביא דליי מים ומסכות חמצן.

המנכ"ל: כוונתו היתה ללחוץ

מנכ"ל 'מפעלי תובלה' יעקב שק־צור אמר אתמול, כי הוא לא סבור שהעובד התכוון להצית את עצמו, אלא להפעיל לחץ על ההנהלה. „גם כאשר שבת רעב – הוא לא רעב באמת", אמר שק־צור והכעים, כי אין שחר לכל טענותיו של העובד כלפי ההנהלה. „הוא הושעה מעבודתו עקב בעיות משמעת חמורות".

מזכיר האיגוד המקצועי של העובדים במועצת פועלי באר־שבע יצחק כהן־צדק אמר, כי העובד היה ברשימת המפוטרים של המפעל באוקטובר 1987. „במאמץ רב הוצאנו אותו מהרשימה ומנכ"ל החברה הלך להחזירו לעבודה, בתנאי שאם יעבור עבירה משמעתית – הוא יפוטר לאלתר. כנראה שכהן עבר עבירה כזו וההנהלה ביקשה לפטרו. קיימנו בירור במישור המקומי והמסקנות יפורסמו בקרוב. יש להצטער על המקרה הטראגי הזה", אמר כהן־צדק.

תוכנית 'לטהר' משׁ' המבקר אדן ולשבץ בו שליחי המפכ"ל קראוס

מאת נתן רודי, סופר „דבר" לענייני משטרה

שיבוץ מחדש של אנשי המשטרה המשרתים במשרד מבקר המשטרה ייערך בקרוב, והמגמה המסתמנת במטה הארצי ובמשרד המשטרה היא להוציא מיחידת המבקר קצינים עצמאיים מדי ולשבץ במקומם קצינים שיהיה אפשר לבקר את פעולתם, נוכח הנזק שמשרד המבקר גרם למטה הארצי במהלך עבודתו.

מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, הורה באחרונה לראש אגף כוח־אדם במשטרה, ניצב יעקב טרנר, שנחשב לאחד הקטגורים של משרד מבקר המשטרה, לשבץ מחדש את הצוות המשטרתי במשרד מבקר המשטרה. בכוונת מפכ"ל המשטרה להביא לשיבוצם מחדש של ארבעה קצינים שמשרתים ביחד עם מבקר המשרד, האלוף (מיל.) אברהם אדן. במשרד משרתים תנ"צ ידיד, עוזרו וסגנו של האלוף (מיל.) אברהם אדן האמור לפרוש לגמלאות, גונדר־משנה גד הררי, הפורש מהמשרד בקרוב ויוצא למסע בחירות לראשות מועצת גדרה, ניצב־משנה איתן גולן, שימונה ככל הנראה לראש אגף חקירות במחוז המרכז וגם לעוזרו של האלוף (מיל.) אברהם אדן בענייני סיור מחפשים שיבוץ.

שר המשטרה, חיים בר־לב, נמנע מלנקוט עמדה בנושא זה, אך נראה, כי אם יבוצעו המינויים כפי שמבקש המפכ"ל, יהיה המבקר אדן מוקף בשורה של מקורבי המפכ"ל שלא יתלהבו במיוחד למתוח ביקורת על המפכ"ל או על משטרת ישראל.

שיטה דומה נקטו בעבר המפכ"ל והשר ביחידה הארצית לחקירות הונאה. לאחר שהוברר כי חקירות ביחידה הארצית לחקירות הונאה נוגעות „בזק" הקסוטתי, החלו על דילול השורות בחוקרים 'טובים מדי' ועל מינוי מפקד וקצינים שניתן לבקר את פעולתם.

סופר „דבר" פנה אתמול כדי לקבל תגובתם של משרד המשטרה ומשטרת ישראל והתגובה היתה כללית: „איננו מגיבים על מינויים לפני שאלה מתרחשים".

כופר

שוטר מערב־גרמני בבגד ים מתרחק במרוצה, לאחר שהניח תיק ובו 300,000 מארק על־פי דרישת שודדי בנק שהחזיקו בבני ערובה בגלדבאך שבמערב־גרמניה ביום ג'. לאחר שלקחו את הכסף התרחקו השודדים במהירות מן המקום עם שניים מבני הערובה. המשטרה עלתה על עקבותיהם שוב רק אתמול, לאחר שהם לקחו בת ערובה נוספת במהלך שוד בשוק ירקות בבריימן. (צילום: א.פ.)

טמיר: על אש"ף לבחור בין טרור לבין דרך מדינית שפירושה פילוג

מאת יקיר צור, סופרו המדיני של „דבר"

„על אש"ף לבחור היום אם לדבוק בטרור ולהישאר באיזה או לבחור בדרך המדינית במחיר של פיצול בארגון", כך אמר ל„דבר" מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר.

לדבריו, אש"ף מבקש למלא את החלל שירדן השאירה אחריה, לא על־מנת להילחם בישראל, אלא כדי לנהל מו"מ עם ישראל. השאלה היא, אם אש"ף יהיה מוכן להיכנס למהלך מדיני תחת איום הפיצול.

לדברי טמיר, יש לקחת בחשבון את האפשרות שנשיא מצרים חוסני מובארק יחדש את יוזמתו הישנה להרגעת המצב בשטחים, שכונתה לכינוי „תוכנית מובארק", כהסדר־ביניים בו יצטרכו שני הצדדים, הישראלי והפלשתיני, לנקוט צעדים מסוימים, שיאפשרו הרגעת המצב בשטחים. לשם כך יצטרך מובארק להפעיל לחץ על ראשי אש"ף, כדי לשכנעם שלא להפריע למנהיגים פלשתינים בשטחים להידבר עם ישראל.

ברור היום, אומר טמיר, שכדי להגיע להסדר של קבע, צריכה להיות תקופת מעבר של מו"מ עם הפלשתינים. ירדן תחזור למהלך המדיני רק אחרי הבחירות, אם יתברר שישנה בישראל ממשלה שמוכנה להיכנס למו"מ על בסיס „תוכנית [illegible]". הבסיס להסדר צריך להיות: קבלת החלטה 242 ו־338, שפירושן המעשי משא ומתן עם מדינות ולא עם ארגונים. פתרון הבעיה הפלשתינית במסגרת משותפת ירדנית־פלשתינית.

הוקמו ביצורים חדשים בגולן ובדרום לבנון

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

חיילי ההנדסה של פיקוד הצפון הקימו בשנה האחרונה ביצורים חדשים ומוגנים יותר ברצועת הבטחון וערכו לבצוע עיבוי מוצבים בגזרה המזרחית ובגבול עם סוריה.

קצין הנדסה של פיקוד הצפון, אל"מ ב. אבי אבגיל, כי קווי הביצורים החדשים באיזור הבטחון בדרום לבנון, הוכיחו עצמם ותעוד הירידה המשמעותית בנסיונות החדירה בקרב מחבלים פלשתינים ואנשי חזבאללה בדרום לבנון. הוא אמר עוד, כי ההחלטה לבצר את המוצבים בצורה יסודית, באה בעקבות ריבוי התקפות המחבלים הפלשתינים והשיעים בחודש שעבר, שבמהלכן גם הצליחו לכבוש מספר מוצבים של צד"ל.

הביצורים הנוכחים, הדגיש קצין ההנדסה הפיקודי, מיועדים עד למינימום את התקפות המחבלים. הוא סיפר, כי יום לאחר שהשלימו חיילי ההנדסה את בנייתו של אחד המוצבים, תקפו אותו המחבלים בהרעשה ארטילרית. אך זו רק שריטה את הלוח החיצוני של המוצב.

עצמאים יקבלו תגמולי המילואים בלי התלוש

מאת אמנון אבמר, כתב הכלכלי של „דבר" בירושלים

בקרוב יוכלו העצמאים לקבל את דמי המילואים ישירות לחשבון הבנק, ללא צורך בהצגת תלוש המילואים.

בימים אלה מכינים בביטוח הלאומי תוכנית שתאפשר העברת נתונים ממוחשבים על שירות המילואים ישירות מצה"ל לביטוח הלאומי.

לאחר קבלת הנתונים, יועבר הכסף ישירות לחשבון הבנק של חייל המילואים. ההסדר החדש יאפשר לבצע את התשלומים בתוך כמה ימים, לעומת כמה שבועות בנוהל הקיים.

כשלב ראשון מופעל ההסדר החדש בסניף הביטוח הלאומי בת"א, לאחר בניית הערכה ממוחשבת חדישה לצורך זה.

אמין, נוח ו... חסכוני!!!

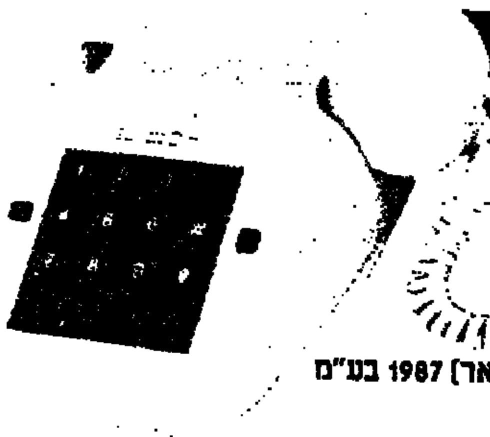

"מולטיפון" הרב קווי של יורוקום עכשיו במבצע.

תכונות: ■ 2–5 קווי חוץ ■ סודיות מוחלטת בין השלוחות ■ חיוג ללא הרמת אפרכסת ■ נודניק ■ אפשרות חיבור לכל סוגי המרכזיות כתת מערכת ■ מגוון צבעים ...ועוד.

מחירים לדוגמא:
2 קווי חוץ ו־3 שלוחות x6 268 ש"ח
3 קווי חוץ ו־4 שלוחות x6 388 ש"ח
המחירים הנ"ל אינם כוללים מע"מ.

EUROCOM הקשר שלך לתקשורת

אינטרפון - מערכות תקשורת (א. קלאר) 1987 בע"מ
ת"א - 03-7519192 חיפה - 04-330142

משק וכספים

גידול 28% ביצוא לאנגליה במחצית הראשונה של 1988

בששת החודשים הראשונים של שנת 1988 גדל היצוא לבריטניה (ללא יהלומים) ב־83 מיליון דולר, והסתכם ב־375 מיליון דולר – גידול של 28 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

היועץ המסחרי של ישראל בלונדון, נח שני, מציין, כי לעומת נתוני סך היצוא לאירופה שגדלו במחצית הראשונה של 1988 בשיעור של כ־14 אחוז, הגידול ביצוא לבריטניה הוא ללא ספק מרשים. בריטניה ממשיכה להיות, עבור המשק הישראלי, שוק היצוא הגדול ביותר באירופה. אחריה בהפרש ניכר הולנד וצרפת.

שני מבהיר, כי להתחזקות הליש"ט אכן היתה השפעה לא מבוטלת על גידול זה ביצוא, אך זהו לדבריו רק אחד המרכיבים. פעילות אינטנסיבית שנעשית לאיתור אפשרויות יצוא בשביל היצרנים הישראליים לצד יצירת מסגרות שיווק מקומיות, בתחומים נבחרים, המתמחות במכירת מוצרים ישראליים, הם לדבריו הגורמים היותר דומיננטיים בהרחבת היצוא. כשנוצר קשר על ההבנה בין ספק ללקוח הרואים במשותף מטרות ארוכות טווח, בעיית שער הזולייפין מוצאת את פתרונה, אומר שני.

עוד הוא מציין כי לצד שביעות רצון מהגידול שחל ביצוא לבריטניה במוצרי מתכת, אלקטרוניקה וכימיקלים, נמשך המאמץ לחזק היצוא הישראלי לבריטניה בתחומים המסורתיים של הלבשה ומזון.

משלחת של 38 קניינים בריטים ואירים מבקרת בארץ בשבוע האופנה שנפתח שלשום. לאחר מכן, בראשית ספטמבר, אמורים להגיע ללונדון 24 יצרני אופנה ישראלים לאירוע מיוחד שמטרתו להציג קולקציות נבחרות בפני קניינים לונדוניים. בחודשים ספטמבר ואוקטובר צפויים „שבועות ישראל" בשלוש החנויות המרכזיות של רשת „טסקו" בלונדון לצד ביקור בארץ של קניינים מרשתות מזון אחרות.

נוסף על כך מתוכננת לספטמבר השתתפות יצרני תכשיטים בתערוכת התכשיטים המרכזית בלונדון. באוקטובר מתוכננת השתתפות 25 יצרני ציוד רפואי בתערוכה מיוחדת בשבילם בלונדון בחלק מאירוע מרכזי לציון שנת ה־40.

הפעילויות הרבות ומגוונות יצדיקו, כך מקווים בנספחות המסחרית בלונדון, את התחזית של מעל 800 מיליון דולר ייצוא לשנת 1988. משמעות תחזית זו היא, לדברי שני, הכפלת היצוא לבריטניה בתקופה של חמש שנים.

הוחרפו עיצומים ב„תדיראן"

מאת סופר „דבר"

ועד עובדי חטיבת הסוללות בקונצרן „תדיראן" הורה לעובדים להחמיר את העיצומים במפעל ברחובות, באישור מועצת הפועלים. לטענת הנהלת המפעל, דרישות הוועד מסתכמות בעלות של ששה מיליון דולר.

לדברי מנהל חטיבת הסוללות ב„תדיראן" עמיאל שדה, היענות לדרישות הוועד להגדיל את המרכיב לגמל, לפיצויים, לשעות נוספות ולקרן השתלמות עלולות להרוס את הישגי תוכנית ההבראה עד כה ואף להביא לסגירת המפעל.

שדה הוסיף כי ההנהלה מוכנה להגדיל את מרכיב להגמל ב־50 אחוז תוך השתתפות חלקית של העובדים במימון העלות, באמצעות סעיפי הסכם שאינם פוגעים בגובה ההכנסה החודשית. אך ועד העובדים אינו מוכן להסתפק בתנאים אלה.

חטיבת הסוללות ב„תדיראן" צברה בחמש השנים האחרונות הפסד של 13 מיליון דולר. לטענת הנהלת החטיבה, אי פיחות השקל העלה את עלות שכר העבודה בעשרות אחוזים, במונחים דולריים ופגע בכושר התחרות בשווקי הייצוא.

הנהלת החטיבה ציינה, כי החטיבה נתונה כעת בעיצומה של תוכנית הבראה, שכבר עתה עברה את הציפיות וכי עיצומי העובדים מסכנים הישגים אלה.

חדש לישראלים: חיוג מארה"ב בקוד יחוייב בחשבון בישראל

מאת אבי שוברט

בימים אלה מתחילים לשווק כרטיסי אשראי טלפון, שיאפשרו באמצעות חיוג מספר סודי ליצור קשר בחיוג ישיר מארה"ב לישראל ול־65 מדינות באירופה, המזרח הרחוק, אפריקה ודרום אמריקה.

לדברי מנכ"ל חברת „פון הום", יוסף גליקסמן, המנפיקה את כרטיסי הטלפון, בעד השיחות יחוייב חשבון המטלפן בישראל בשקלים ובתעריף נמוך במיוחד. החברה היא בעלת זיכיון של חברת אם.סי.איי האמריקאית שהיא חברת הטלפונים השניה בגודלה בארה"ב ומחזור עסקיה נאמד ב־5 מיליארד דולר.

גליקסמן הוסיף כי השירות המוצע לישראלים היוצאים לארה"ב, שמספרם נאמד ב־180,000 לשנה, יקיף בשלב ראשון כ־5 אחוזים מהיוצאים. שיווק הכרטיסים ייעשה בשתי צורות: כרטיס תלת־חודשי המיועד לתיירים במחיר של 34 ש"ח לא כולל מע"מ וכרטיס לאנשי עסקים שתוקפו שנה במחיר של 67 ש"ח לא כולל מע"מ.

מנכ"ל החברה ציין, כי החברה נקטה אמצעים למניעת שימוש במספרי הקוד על־ידי אחרים. הקוד הסודי מורכב מ־14 ספרות, כך שהצירוף הוא כמעט אינסופי ומערכת המחשב, שבאמצעותה מחייגים, תזהה נסיונות פיצוח של קודים.

כדי לרכוש כרטיסי טלפון של חברת „פון הום", שיופצו באמצעות סוכני הנסיעות, נדרש הנוסע להציג כרטיס אשראי בינלאומי והחיוב ייעשה אחת לחודש באמצעותו.

חברת „פון הום" רכשה את הזיכיון מחברת אם.סי.איי בישראל, במדינות מערב אירופה ובמספר מדינות במזרח הרחוק.

חברת החשמל לא תרכוש השנה דלק מספקים חדשים

מאת יוסף מיכלסקי

חברת החשמל לא תרכוש השנה דלק אצל ספקים חדשים במסגרת המכסה השמורה לה על־פי הרפורמה בענף הדלק, היא תמשיך בחודשים הקרובים לעשות זאת במסגרת ההסכמים הקיימים עם חברות הדלק הפועלות בארץ. החברה רכשה בשנה שעברה שני מיליון טונה מזוט ולפי חוקי הרפורמה היא זכאית לרכוש אצל ספקים אחרים שליש מכמות הצריכה שלה.

רכישות שלא במסגרת הקיימת צפויות רק בתחילת השנה הקרובה. בחברת החשמל עוד לא נתקבלו מסמכים רשמיים לביצוע הרפורמה, ועובדיה בוחנים את משמעותה המעשית. רכישות דלק באפיקים חדשים יהיו כרוכות בפתרון בעיית אחסון הדלק, בעוד שבמסגרות הקיימות מאוחסן הדלק במיכלים של רשות חברות הדלק. חברת החשמל אינה יכולה לייבא דלק בלי להבטיח לעצמה הובלה ימית סדירה, במחירים סבירים שיקנו יתרון לעומת הרכישות בארץ.

סופר „דבר" מוסר כי אחרי בחינת הנושא תפרסם חברת החשמל מכרזים לרכישת הדלק השמור לה במכסת „יבוא אישי" וחברות הדלק יוכלו להתחרות ביניהן להשגת ההזמנה. סביר להניח שאחד התנאים למכרזים יהיה תנאי האשראי משום שעד היום מקבלת חברת החשמל מחברות הדלק אשראי של שבוע בלבד.

נראה שגורמים אחרים במשק, קטנים יותר, ששמורה להם הזכות לרכוש שליש מכמות הצריכה שלהם שלא במסגרות הקיימות, כגון מפעלי „בשר" ואחרים, יתאימו צעדיהם עם חברת החשמל ויתכן שיבצעו עימה את הרכישות במשותף. גורמים אלה ממתינים לראות כיצד תפתור חברת החשמל את נושא רכישת שליש התצרוכת, בין שמדובר ברכישות בחו"ל או בארץ אצל אחת מחברות הדלק הפעילות כאן, הם יפעלו בהתאם.

הועלתה רבית דולרית ליהלומנים

שיעורי הרבית ללווים בקרן למימון יהלומים הועלו מ־9.5 אחוז בשנה ל־10.6 אחוז החל ביום ב' 15.8.88. עליה זו, כפי שהודיע השבוע בנק ישראל, באה בעקבות עליית שערי הרבית בשווקים העולמיים.

מבנק ישראל נמסר כי האשראי בקרן יהלומים ניתן בדולרים ויתרת האשראי בקרן מסתכם בכ־400 מיליון דולר.

„כור" מתכננת הנפקת מניות לעובדי „טלרד"

מאת אבי שוברט

צוות, בראשותו של מנהל מינהל הארגון בקונצרן „כור" סבי אביב, יכין הצעה להנפקת מניות לעובדי „טלרד" ולעובדי „ציבורות".

הצוות הוקם בעקבות תכנית הרפורמה בחברת העובדים, שהתווה מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. אחד מסעיפי התכנית דן בהגברת שיתוף העובדים על־ידי הנפקת מניות להם.

עליות שערים במניות

● המגמה החיובית בבורסה התחזקה ובלטה בעיקר במניות המשתנים ● הציפיות לשיפור במאזנים וירידת הריבית השיקלית עודדו את המסחר במניות ● קרנות הנאמנות התירו למספר מניות כבדות לעלות ללא לחץ מכירות מעיק מצידן ● מניות קריסטל צנחו ב־50.7% עם פתיחת המסחר בהן לאחר הפסקה ארוכה. עליות חדות במניות איתי"מ ולבידי אשקלון ● ג'ק ליברמן עשוי לרכוש את מניות פז השקעות שבידי הציבור ● המוכר הגדול של מניות אגן ממשיך במגמת המכירות למרות הציפיות למאזן מעולה באגן. ציפיות למאזנים חיוביים בעלית ובהכשרת הישוב ● פעילות ערה יחסית נרשמה במניות באפריקה, הכשרת הישוב וקופסאות פח. נמשכת מגמה חיובית במסחר במניות עלית, ים המלח ודיסקונט ● דולר שחור 1.81–1.82, הריבית השיקלית למפקידים ב־11.5% בחישוב שנתי ● מדד המשתנים 1.31%+, הדולר היציג התחזק אתמול 1.6449

מאת שמואל רוזנבלום

עליות השערים בשוק המניות התחזקו אתמול תוך שיפור קל באווירה בין כותלי הבורסה. עוד מוקדם להסיק אם שוק המניות עומד בפני מגמה חיובית כלשהי. בהסתמך על אופי הפעילות אתמול במסחר ניתן להעריך שקיימים קונים פוטנציאליים בעוד שהמוכרים הגדולים ככל הנראה הורידו פרופיל פעילות.

לראשונה מזה מספר חודשים הפסיקו אתמול קרנות הנאמנות ללחוץ את השוק בהצעים כבדים ואיפשרו עליות שערים נאות מהמקובל במספר מניות. פעילות ערה וחיובית התנהלה במניות עלית, אפריקה, קופסאות פח, הכשרת הישוב וים המלח שעלו בין 1.75% ועד 4% לערך. פעילות חיובית מתונה יותר נרשמה גם במניות כלל תעשיות, חברה לישראל והפטרוכימיים. לאחר הפסקת מסחר ארוכה התחדש אתמול המסחר במניות קריסטל שקרסו 50.7%. כזכור הועברה השליטה בקריסטל מבעל העניין אלחנן פרידמן לכלל סחר שהחזירה את השליטה לפרידמן בתגובה של אי סדרים כספיים. במאזן האחרון של קריסטל אכן התגלו אי סדרים כספיים. עליות שערים נאות בלטו אתמול במניות ביבוד 10.3%+, אורדן 8.8%+, לבידי אשקלון 9.8%+. כתב האופציה של איתי"מ עלה – אתמול 10.6% בתמורה כספית „עסקית" של 30 אגורות בלבד. ירידות שערים חדות בלטו בדלתא גליל 3 6.3%–, יבגר 5.8%–, לינשטיין 5 8.6%–. כתבי האופציות של מתכת סדום עלו 26.9% במסגרת התנודות הקליליות בשערים. הצעים קלים נרשמו למניות הבנקים שבהסדר והם נקלטו במהירות ללא שינוי כלל בשערים.

ג'ק ליברמן – מבקש למחוק את מניות פז השקעות

ג'ק ליברמן המיליונר היהודי האוסטרלי שרכש את השליטה בחברת פז נפט תמורת 95 מיליון דולר מבקש כנראה לרכוש את מניות פז השקעות המצויות בידי הציבור. פז השקעות היתה חברת בת של פז נפט ומניותיה נסחרות בבורסה במסגרת סקטור חברות ההשקעה. בחודש האחרון מתנהלת פעילות בורסאית ערה במיוחד במניות פז השקעות תוך מחזורי עיסקאות גדולים מלווים בעליות שערים חדות. מתחילת חודש אוגוסט עלו מניות פז השקעות ב־20% לערך ללא ספק בניגוד למגמה הכללית בשוק המניות. ככל הידוע האלה קבוצת משקיעים המחזיקה ב־30% לערך ממניות פז השקעות בנושא עם [illegible]

ריבית שיקלית – מגמת ירידה

[illegible] בנק ישראל [illegible] השיקלית במשק באמצעות הגדלת סכומי המכרזים המוניטריים גרמה לירידה מהותית בריבית שמשלמת המערכת הבנקאית לבעלי פיקדונות גדולים. מדד המחירים לחודש יולי שהסתכם כידוע ב־0.1% תרם אף הוא לרגיעה יחסית בתחום הריבית למפקידים. חישוב פשוט מלמד כי בעלי הפקדונות השיקליים קיבלו מתחילת 1988 ועד לאמצע אוגוסט תשואה ריאלית של 50% לערך בפיקדונות מול המדד. מתחילת 1988 הסתכמה עליית המדד לכ־8.6% לערך בעוד שהריבית הממוצעת בפיקדונות שיקליים מתחילת השנה עמדה על 13% לערך. הירידה בריבית למפקידים וקצב האינפלאציה המתון עשויים להביא למעבר כספים לאפיקי ההשקעה הדולריים עקב ביטול החששות מפני אפשרות להפסד אלטרנטיבי.

עלית – רווחיות של 4 מיליון שקל

לאחר כשנתיים של רווחים אפסיים ובמספר מאזנים אף הפסדים כבדים עשויה חברת עלית להציג רווחיות של כ־4 עד 5 מיליון שקל לערך במאזנה הקרוב. מנכ"ל עלית מאיר שני פעל בשנה החולפת לצימצום בעלויות המימון ובכפילויות ייצור ואף מכר מספר נכסים. נראה שכל צעדיו של שני יובילו כנראה לרווחיות בעלית. טיוטת המאזן הראשונה של החברה כבר הוכנה.

דולר שחור – 1.80–1.82

בשוק השחור נמשכת פעילות ערה יחסית כאשר הציבור הרחב ממשיך במגמת רכישה בכמויות קטנות של דולרים. דולר שחור נע אתמול סביב 1.81 לערך אך בשוק השחור העריכו כי תיתכן ירידה קלה בשערו. במטבעות האירופאים נמשכת תופעת חוסר העניין.

פרוטרום – חזרה לדרך המלך

חברת פרוטרום הציגה שלשום מאזן המצביע על חזרת החברה לפסי רווחיות נאותה. הרווח הנקי המתואם של החברה הסתכם ב־7.2 מיליון שקל. למרות שלפרוטרום הפסדים נצברים המעניקים הגנה מתשלום מיסים, הפרישה החברה 5.6 מיליון שקל כעתודות לצרכי מיסוי. אלמלא ההפרשה רווחיות פרוטרום היתה גדולה עוד יותר. כזכור לפני כשלוש שנים נקלעה החברה לקשיים עמוקים ואילולי עזרה ממשלתית וסיוע מקיף היתה החברה בסכנת סגירה אפשרית. מחירי הפוליאתילן והאתילן שמחירם משתנים באורח חד בצירוף השקעות בעלים ושינויי ייעול הצליחו לאושש את פרוטרום. קרנות הנאמנות של בנק הפועלים מחזיקות בכמויות גדולות של מניות החברה.

המניות הישראליות בארה"ב

אמפרוסק	3¼	עץ לבוד	4
אי.אי.ס	4⅛	קש"ש	1¾
אינטרפרם	3¼	ראדא	1⅜
אלסינט	1⅛	תדל	1
אלרון	2⅝	אריה	1⅜
אלקטרוניקה לישראל	3½	כרמל	5
תעשיות לייזר	5¾	אלביט	4⅝
מה"ן	1	טבע	3½

התשואות השנתיות בפיקדונות – 1988 – מדיון

אי.בי.בי. רג'	8.93%	פועלים מגוב	15.50%
אי.בי.בי. ב'	11.41%	פועלים ל"ש	9.65%
אי.בי.בי. גבב	12.29%	פועלי מגכ"ז	7.20%
אגוד	6.96%	כללי א'	6.05%
דיסקונט ב'	12.12%	כל"ל סטק	8.47%
דיסקונט א'	8.84%	מימון תמר 1	11.60%
המזרחי ל"ש	8.76%	מימון תמר 5	9.31%
המזרחי מגכ"ז	6.82%		

שערי מטבע חוץ ביום 17.08.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.61	1.69	1.61	1.68	1.61	1.68	1.6338	1.6542	1.6329	1.6531	1.6358	1.6564	1.6449
1 מארק גרמני	0.85	0.89	0.85	0.89	0.84	0.89	0.8603	0.8711	0.8612	0.8719	0.8611	0.8720	0.8666
1 ליש"ט	2.74	2.88	2.73	2.86	2.74	2.87	2.7873	2.8221	2.7823	2.8170	2.7918	2.8269	2.7999
1 פרנק צרפתי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.2544	0.2576	0.2541	0.2572	0.2546	0.2578	0.2558
100 ינים יפאניים	1.21	1.27	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2247	1.2400	1.2213	1.2365	1.2243	1.2397	1.2317
1 גולדן הולנדי	0.75	0.79	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7622	0.7717	0.7630	0.7725	0.7632	0.7728	0.7679
1 פרנק שווייצרי	1.01	1.06	1.00	1.05	1.00	1.06	1.0256	1.0384	1.0218	1.0345	1.0255	1.0384	1.0306
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2519	0.2550	0.2516	0.2547	0.2518	0.2550	0.2532
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.25	0.2359	0.2389	0.2361	0.2391	0.2362	0.2392	0.2377
1 כתר דני	0.22	0.23	0.22	0.23-	0.22	0.23	0.2253	0.2281	0.2243	0.2271	0.2255	0.2283	0.2265
1 מארק פיני	0.36	0.38	0.36	0.38	0.35	0.38	0.3640	0.3685	0.3645	0.3690	0.3649	0.3695	0.3669
1 דולר קנדי	1.31	1.37	1.30	1.37	1.30	1.37	1.3278	1.3443	1.3280	1.3445	1.3288	1.3455	1.3375
1 דולר אוסטרלי	1.24	1.36	1.26	1.36	1.27	1.36	1.3136	1.3300	1.3107	1.3271	1.3123	1.3289	1.3203
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.40	0.55	0.42	0.59	0.6674	0.6757	0.6684	0.6767	0.6695	0.6780	0.6723
10 פרנקים בלגיים	0.40	0.42	0.40	0.42	0.39	0.42	0.4060	0.4111	0.4111	0.4162	0.4117	0.4169	0.4133
10 שילינגים אוסטריים	1.21	1.27	1.20	1.27	1.21	1.27	1.2238	1.2391	1.2222	1.2374	1.2271	1.2425	1.2521
1000 לירטות איטלקיות	1.14	1.21	1.14	1.21	1.15	1.23	1.1631	1.1776	1.1629	1.1775	1.1646	1.1795	1.1694
1 „סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.7955	1.8180	1.7904	1.8127	—	—	1.8057
1 דינר ירדני	4.23	4.49	4.51	4.80	4.23	4.51	—	—	—	—	—	—	4.3261
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	—	—	—	—	—	—	—	0.0463
1 לירה מצרית	0.69	0.74	0.63	0.67	0.65	0.70	—	—	—	—	—	—	0.7258

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אי.די.בי. ש	25180	17.0	+500	+2.0	+17.0
משכנות 1	900	730	+20	+2.3	+518
משכנות 5	460	518	-12	-2.5	-918
כללי לא בהסדר 1	14070	27.0	+70	+.5	+32.0

בהסדר הצמדה ל־88

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אידיבי מ"ד ל־88	116650	372			-287
אידיבי ב' ל־88	117640	11.0	+1700	+1.5	+13.0
אידיבי בכ"א ל־88	698500				
איגוד 1 ל־88	86900	108	-225	-.3	-160
דיסקונט ב' ל־88	148400	5.0	+400	+.3	+50.0
דיסקונט א' ל־88	148920	96.0			-60.0
דיסקונט שה ב־88	17847				-317
מזרחי ש' ל־88	48030	306			+218
מזרחי מ' ל־88	48000	10.0	-200	-.4	-10.0
הפועלים מגכ ל־88	100113				+4.5
הפועלים ש' ל־88	79150	385			-297
הפועלים מ' ל־88	79400	50.0	-100	-.1	-348
כללי א' ל־88	202574	30.0	-406	-.2	-80.0
כללי ש"ה 7 ל־88	7575 תב		-398	-5.0	-1023
כללי סטוק ל־88	50400	1847			-2165
כלל 11 ל־88	17271	271			-221
ממון וסחר 1 ל־88	66450				
ממון וסחר 5 ל־88	33850				

בהסדר הצמדה ל־89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אידיבי מ"ד ל־89	146000	37.0	+200	+.1	+39.0
אידיבי ב' ל־89	— לא נסחר —				
אידיבי בכ"א ל־89	— לא נסחר —				
איגוד 1 ל־89	109739	15.0	-2811	-2.5	-23.0
דיסקונט ב' ל־89	— לא נסחר —				
דיסקונט א' ל־89	189500	1.0			-1.0
מזרחי ש' ל־89	60150	118			-44.0
מזרחי מ' ל־89	— לא נסחר —				
הפועלים ש' ל־89	99800	103			-138
הפועלים מ' ל־89	101900	20.0	+2700	+2.7	+50.0
כללי א' ל־89	252000	2.0			+2.0
כלל סטוק ל־89	63116	439	+36	+.1	+88.0

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	22958	43.0	+220	+1.0	+134
לאומי משכנתא ש	9870	28.0			+28.0
לאומי משכנתא ם	9700	30.0	-120	-1.2	-54.0
כרמל 1	185.0	13676	+3.0	+1.6	+22064
בנק כרמל אפ א'	81.0	14573	+.5	+.6	+24200
בנק כרמל ש"ה 3	90.5	84035	+.5	+.6	+60640
פיתוח ומשכ' 1	2478	90.0	+28	+1.1	+50.0
משכן מ"ד 1	4368				
בנק עצמאות 1	16060				-15.0
הבינלאומי למשכ'	6520	11.0	-200	-3.0	-41.0
טפחות מגכ ש	23449				
טפחות רג ש	23700				-20.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
החקלאות מגכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מגכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	15600		+100	+.6	+22.0
פתוח תעשיה מגכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —				
מימון קבלנים 5.0	734	702			-102
תיירות כב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א 0.1	12551	15.0	+200	+1.6	+50.0
כלל ליסינג ב 0.5	11201	5.0	+100	+.9	+35.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אילון בטוח 1	96.0				
איתן ביטוח 1	98.5	424	+2.0	+2.1	+1424
אררט 1	1030				-300
בטוח משנה 1	329				
בטוח משנה 5	140.5	1000	-1.0	-.7	-1000
בטוח משנה אפ 2	205				
בטוח מש' שה־אפ	110.0	13000			+10000
הדר 1	140.0	5152			-2995
הדר 5	117.0	3266	-1.0	-.8	-1766
הדר אפ 2	104.5	950	-1.0	-.9	-1950
הפניקס 1	477	1180			-188
הפניקס 5	385	500			
המשמר־הראל 1	5281	9.0			-41.0
המשמר־הראל 5	4501				
כלל ביטוח 1	225	1021	+2	+.9	+2479
כלל ביטוח אפ'	40.0	5000	-.1	-.2	-14197
כלל ביטוח אג"ח	100.0	500	-.5	-.5	-15155
מנורה 1	752	100	+7	+.9	+168
מנורה מ"ד 5	590				
סהר ביטוח 1	160.0				
[illegible]	1020	950			-353
צור שמיר 1	212	630	-1	-.5	-630
ציון החזקות 1	1735 •		-15	-.9	-138
• ביצוע חלקי 50.00%					
ציון החזקות 5	642 תב		+32	+5.2	+53.0

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אינטרדאמא 1	590	90.0	+7	+1.2	+100
אינטרדאמא 5	525				
[illegible] 1	290	680	-5	-1.7	-407
[illegible] אפ 2	84.0	558	-2.5	-2.9	-1442
כלל סחר אפ ד	151.0	880	-1.8	-.7	-1200
כלל סחר אפ 2	130.5				-800
קריסטל 1.0	360 תב	6526	-370	-50.7	-22713
רפק 1	10100				
רפק 5	8000				
שופרסל א' 0.02	898	1441			-1249
שופר־סל אפ ד	2710	144	-91	-3.2	-274
שופר־סל אגח א	112.0	4800	-5	-4	-7800

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אמותא 1	— הפסקת מסחר —				
מפעות הספקה 1	— הפסקת מסחר —				
מפעות הספקה 5	— הפסקת מסחר —				
מפעות הספקה אפ	— הפסקת מסחר —				
מפעות הספקה אגח	— הפסקת מסחר —				
קרור הספקה 1	336	278			-22.0
קרור הספקה 10	132.5	2208	+1.5	+1.1	+596
מחסני ערובה 1	850				-11.0
מחסני ערובה 5	595	101			-101

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זוהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בני הדר 1	91.0	10500	-4.0	-4.2	-11500
בני הדר אפ 1	45.0	2000	-2	-4	-5000
מלונות רן 1	927	100	+9	+1.0	+421
מלונות רן 5	675				
חוף האלמוג 0.1	8000	10.0			-23.0
מלונות ירדן 1.0	1550				+113
ים סוף 1	220	1833	+2	+.9	+1751
ים־סוף אפ 1	143.0	1580	-7.0	-4.7	-2380

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
ת.י.ל.ל. 1	155.0				
ת.י.ל.ל. אפ ב	31.0	5750			+19286
ת.י.ל.ל. אגח א	105.5	5000	-1.0	-.9	-12733
יעד"א 1	3970	110	-140	-3.4	-146
כ.ד.ל. 1	1870				
מ.ל.ל. 5	785				-20.0
ניקוב 1	560	354	+5	+.9	+354
ניקוב 5	182.0	336			+464
ניקוב אפ 2	265 •	150	-10	-3.6	-254
• ביצוע חלקי 64.10%					
תים מחשבים 1	448				

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אזורים אפ 1	349	500	-2	-.6	-1996
אזורים אגח 3	138.0	2000	+.5	+.4	+50000
איילון מלונ 1	— לא נסחר —				
איילון מלונ אפ	— לא נסחר —				
אל־רוב 1	302	700	-2	-.7	-500
אפריקה 0.1	29400	8.0			-7.0
אפריקה אפ 5	11610	53.0	+610	+5.5	+70.0
ארזים 1	360	4165			-162
אילקו 1	2372	101	-48	-2.0	-101
אילקו 5	1604		-1	-.1	-50.0
ברנביץ 1	2190				
ברנביץ 5	2085				
דור רנקמר 1	4490	10.0			-10.0
[illegible] 1	165.0				+204
[illegible] 5	113.0	600			-600
מי־קל 1	1550	325			-5.0
[illegible] 1.0	— לא נסחר —				
[illegible] 5.0	— לא נסחר —				
ח.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ח.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כלכלית ים אפ 1	58.0	1500			-3000
מב־ים 1	3400	-473			-373
מב־ים 5	3050	30.0			-60.0
מבני תעשיה 1	68.5	9000	+.5	+.7	+8220
מבני תעשיה אפ'	20.2	60000			-4476
מבני תע' אגח להב	103.0	2330			+27670
[illegible] 1	3400	138	-20	-.6	-138
ישראלום 1	1140				
ישרס 1	18000	367	-18	-.1	-376
כנף פיתוח 1	4834	29.0	+94	+2.0	+11.0
לוסיד 1	4180				
לוסיד 5	1520	40.0			-140
כ.ח.פ. 1.0	258	300			-300
כ.ח.פ. אפ 2	129.0				
כ.ח.פ. אגח א	127.5	2661	-4.0	-3.0	-12866
מאגרי בניה 1.0	465				
מישנאל 5	130.0				
מישנאל אפ א	96.5	4587			+3887
מגרב 5	855		+11	+1.3	+220
לודזינסקי 1	171.0				-500
לודזינסקי 5	90.0 תב	1300	-8.5	-8.6	-5660
ליפסקי 1	155.0 •	434	+2.5	+1.6	+2022
• ביצוע חלקי 78.10%					
ליפסקי 5	68.5				
ליפסקי אפ 2	33.0	4650			-270
ליפסקי אגח 1	84.0	20000			+4000
נאות אביב 0.5	1408	178	-14	-1.0	-178
נכסי אזורים 1	165.0	625	-1.0	-.6	-625
נכסי אזורים אפ	45.0	10208	-2.0	-4.4	-14208
נכסי אזורים אגח	89.5	3196	-1.0	-1.1	-9336
סחר החזקות 1.0	435				

(עמודת המשך)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
כור 1	1350				
קיסריה 1	2160	95.0	-20	-.9	-95.0
קיסריה 5	905	10.0			-10.0
רוגובין 1	154.0	14.0			-14.0
רוגובין 5	114.0 •	915			+85.0
• ביצוע חלקי 91.50%					
רוגובין אפ 2	321	1300			-1300
רוגובין אגח א	130.0	1080			+9000

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2808				
מטעי הדר 0.5	2699				
מהדרין 1	3885				-216
מהדרין אפ 1	870	994	+10	+1.2	+596
נכסי הדרים 1	970	622	-23	-2.3	-622
פריאור 5	1800				

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
דובק מב ש	1350				-201
דובק מב ם	1310		+20	+1.6	+296
זנלכל 1	250	3300	+8	+3.3	+1100
זנלכל 5	189.0				+96.0
זנלכל אגח 1	94.0	1980	-.5	-.5	-1980
טמפו בירה 1	22700	26.0	-300	-1.3	-26.0
טמפו בירה 5	17700	6.0	-150	-.8	-6.0
יבגר 1	1110 תב	207	-68	-5.8	-207
יבגר א 5	450	697			-66.0
יבגר אפ 2	150.5	600	-1.5	-1.0	-1100
מן 1	— הפסקת מסחר —				
מן 5	— הפסקת מסחר —				
סנפרוסט 1	10389	28.0			+22.0
עסיס כ 5	— הפסקת מסחר —				
שלכה אבגל 1	1450	145			-45.0
שמן מבכ א 4	705 •	417	-25	-3.4	-479
• ביצוע חלקי 90.00%					

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
ארגד 1	284	604			-604
ארגד אפ 2	70.5 תב	3924	-5.0	-6.6	-5895
ארגד אגח 1	114.5				
אופיס 1	265				
אופנת ברוך 1	129.5	165	-1.0	-.8	-165
אופנת ברוך 5	120.0	540	-1.0	-.8	-540
אופנת ברוך אופא	91.5				-445
ארגמן רג ש	4868	40.0	+5	+.1	+49.0
דלתא־גליל 0.1	650	888	+10	+1.6	+2242
דלתא־גליל 0.3	555 תב	472	-37	-6.3	-1371
[illegible] 1.	— לא נסחר —				
[illegible] 5.	— לא נסחר —				
[illegible] 1	142.0				+784
[illegible] 5	115.5		+1.5	+1.3	+656
[illegible] 1	3600	20.0	-112	-3.0	-18.0
דיקית 1	1300	280	-1	-.1	-280
דיקית 5	998	100	-20	-2.0	-208
דיקית אפ ב	191.0	773	-5.0	-2.6	-827
[illegible] 1	62.0				-900
[illegible] אפ 1	26.5				+9920
[illegible] 1	437				-25.0
[illegible] 4	367				
ליבנת 1	60.0	3997	-3.0	-4.8	-13503
עיט 1.0	285	156	-8	-3.8	-312
עיט 5.0	118.0	4640	-2.5	-2.1	-4640
עיט אפ 2	69.5		-1.5	-2.1	-1500
עיט אגח 1	104.8				
עמק 1.0	111.0	500			+1500
עמק אפ 2	37.0				-300
פולגת א 1	413	1640	-12	-2.8	-2048
פולגת א 0.5	3900	20.0	+100	+2.6	+70.0
פרגוד 1	981	100	+46	+4.9	+200
ביגוד־סבפרינה	2200 תב	138	+205	+10.3	+140

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אורדן 1	3600	93.0			-38.0
אורדן 5	3480 תב	50.0	+280	+8.8	+40.0
[illegible] 1	5669				
[illegible] 5	5900				
כבלים 1	317	1000	+3	+1.0	+200
כבלים אפ 1	71.5	2000			-2000
כבלים אג"ח־אפ'	101.5	3000			-3000
כבלים אגח א	105.0	6676			-1696
[illegible] 1.0	374	611			-611
[illegible] 5.0	176.5	49.0			-49.0
[illegible] 1	1452				+100
[illegible] 5	950				+20.0
קופסאות פח 5	1810	387	+70	+4.0	+2000
כבלי ציון 1.0	2150	78.0			-422
כבלי ציון 5.0	1100	354			-266
מתכת סדום 1	130.0				-25.0
מתכת סדום 5	78.0	2000	-4.0	-4.9	-4788
נחושתן 0.1	16700				-7.0
נחושתן 0.5	5360	5.0			-5.0
[illegible] 1	1465	145	+25	+1.7	+55.0
[illegible] 1	405				-58.0
[illegible] 5	250	1415			+2615
קל"ל 1	2530	500			-345
קל"ל 5	1920	129	-30	-1.5	-198
קל"ל אפ	920	184	+20	+2.2	+284
קל"ל אגח	124.0				+6000
[illegible] 5.0	1600	200	+43	+2.8	+513
[illegible] 1	440	220			+1198
[illegible] 5	865	157			-43.0

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אלבים 3.0	255000	10.0	-1000	-.4	-17.0
אלקו 0.25 ש	5680	120			-14.0
אלקטרה 0.1	1970	536			-638
אלקטרה א 0.5	1269	1228			-1209
אלקטרה אפ 5	895	1108	-10	-1.1	-1742
אלקטרה אגח 5	148.5	3170			-6728
[illegible] 8.02	— הפסקת מסחר —				
כלל אלקטר אפ א	— הפסקת מסחר —				
כלל אלקט אגח 1	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 1	875				
[illegible] 5	668	590	-7	-1.0	-390
[illegible] 1	317	20.0	-5	-1.6	-1320
[illegible] 5	205	500	+2	+1.0	+500
ציקלון 1	2021	119	-9	-4	-118
ציקלון 5	1450	41.0	+10	+.7	+259
[illegible] 1	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 5	— הפסקת מסחר —				
ת.א.ת. 1	502	200	+5	+1.0	+200
ת.א.ת. 5	300				-555
תדאה 1	615				

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1	133.0	11240			-1160
[illegible] אפ א	400	500			-260
[illegible] אפ ב	58.6	2015	-7	-1.8	-6015
[illegible] אגח א	139.0	2000	-1.0	-.7	-3500
[illegible] אגח ב	89.5	50968			+8428
אקרשטיין 1	593	700	-6	-1.5	-2312
אקרשטיין 5	250				-1737
אקרשטיין אפ א	227				+91.0
אקרשטיין אגח 1	128.5	1500	+5	+4	+79500
[illegible] 1	63.0	5000	-2.0	-3.1	-5000
[illegible] אגח	29.0	4000			-9707
[illegible] 1	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 1	— לא נסחר —				
[illegible] 5	1530				
נגב קרמיקה 1	263		+2	+.8	+1050
נגב קרמיקה אופ	81.0	1104	-4.0	-4.7	-2869

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
אבן 5	1599	1670	-1	-.1	-1770
[illegible] ב 200.0	— הפסקת מסחר —				
גל תעשיות 1	205	424	+2	+1.0	+1273
גל תעשיות 5	129.5		-3.0	-2.3	-419
גל תעשיות אפ	45.5	4000	+.5	+1.1	+10889
גל תעשיות אגח 1	100.0	5000			+1900
דשנים 0.1	3260	370	-50	-1.5	-320
דשנים 0.5	1630	500	+50	+3.2	+300
[illegible] 1.0	1560				+10.0
מכתשים 1	705	759			-259
מכתשים 5	482	158			+150
[illegible] 1	3000	34.0	+10	+.3	+34.0
[illegible] 5	2709				
[illegible] 1	510	2126			-400
[illegible] אפ 1	128.0	5045			-5454
[illegible] 1	4950	81.0	+100	+2.1	+62.0
[illegible] 2	2715				
[illegible] 1	114.0	1100	-1.0	-.9	-1100
[illegible] 5	3950				-27.0
פרוטרום 10.0	717	15621	+12	+1.7	+17214

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1	87.5	5000	-.5	-.6	-2783
[illegible] 1	5580				-3.0
[illegible] 5	3430				
[illegible] 1.0	4000	40.0	+90	+2.3	+14.0
[illegible] 1	— הפסקת מסחר —				
לבידי אשקלון 1	595 תב	600	+53	+9.8	+2290
[illegible] 5	22200 •	3.0	-303	-1.3	-4.0
• ביצוע חלקי 85.00%					
[illegible] 1	457	954			-954
[illegible] אפ 1	189.0	500	+1.0	+.5	+2500
[illegible] 1	237	633	-1	-.4	-661
[illegible] 4	119.0	359	-3.0	-2.5	-1761
[illegible] 2	14540	3.0			-3.8

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1	151.5	300			+300
[illegible] 5	74.0	1000	-1.5	-2.0	-1000
[illegible] 1	1685				
[illegible] 1	1065	1.0			-52.0
[illegible] 5	992				

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 0.1	11250	410			+226
[illegible] 1.0	4000	87.0			+47.0
כלל תעש אפ ד	90.0	4915			-15246
כלל תעש אגח 6	110.0	4000			+59000

חברות להשקעה

השקעה ואחזקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] ש	3050	8.0	-10	-.3	-8.0
[illegible]	2641	296			-404
[illegible]	105.5	18000			+45700
[illegible] 1	828	742			-662
[illegible] השקעות 1	955				
[illegible] אפ א	735				-30.0
[illegible] אגח 1	109.5	2500			+7500
[illegible] 1	620	320			+7.0
[illegible] 5	380		+8	+2.2	+500
החברה לישראל 5	2420	745			+335
[illegible] 0.1	115000				
[illegible] 1.0	15200	26.0	+200	+1.9	+26.0
[illegible] 0.5	15778	14.0	-400	-2.5	-24.0
השק דיסק אפ	735	3070	+30	+4.1	+9724
השק דיסק אגח א	112.5				
[illegible] 10	28000	15.0			-5.0
[illegible] 1	949				
[illegible] 5	515	60.0			-60.0
[illegible] 1	1799				+3.0
[illegible] 5	1026	292	+40	+4.1	+968

(עמודת המשך)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] ש	11100				-24.0
[illegible] 0.1	943 תב	160	-102	-9.8	-160
[illegible] 1	56.5	2621	-3	-.8	-2621
[illegible] 1	44.8	5500	-8	-1.8	-8000
כלל ישראל 38.0	670		+15	+2.3	+500
[illegible] 1	283	250			-250
[illegible] 5	271	310			-810
[illegible] אפ ב	52.0	1934	-1.5	-2.8	-8134
[illegible] 1	152.0				
[illegible] 1	270		+10	+3.8	+2000
[illegible] ש	2700	1743			-569
[illegible] 1	3499	1.0			+15.0
[illegible] 5	2890	1.0			-1.0
[illegible] 0.2	6404	245			-252
קידן 1	85.0	1260	+1.0	+1.2	+5136
קידן 5	52.5				
קידן אפ 2	33.0 •	4594	-.5	-.9	-3406
• ביצוע חלקי 92.00%					
קידן אגח 1	111.0	935	-1.5	-1.3	-935

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] ם	339				

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
דלק חיפושים 1.0	1950 תב	631	+100	+5.4	+974
דלק חיפושים 5.0	881	715			-1115
פז חיפושי נפט	22700	25.0			-25.0
[illegible] אפ 2	96.0	3650			+960
[illegible] 1.0	3500				+6.0
[illegible] 5.0	1850	127	-50	-2.6	-458
[illegible] ש	560	1000	+10	+2.9	+3500

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 1	220	300			-900
[illegible] 1	1060	55.0	+20	+1.9	+624
[illegible] 5	270	503			+395
[illegible] אפ ג	32.9	6700	-1.8	-5.2	-4994
[illegible] 1	616				
[illegible] 1	87.0	1579			-1469

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1	27.1	2665			-91.0
[illegible] 1	346				

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1	170.0	1486	-9.0	-5.0	-1956
[illegible] 1	387 •	830	+16	+3.7	+1008
• ביצוע חלקי 70.00%					
[illegible] 1	615				-10.0
כלל מחשבים 1.0	3799				
[illegible] 1	57.0				+1800
[illegible] 1	89.5 תב	1590	-14.0	-13.5	-1645

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1	— לא נסחר —				
[illegible] 1.0	1529		-2	-.1	-109
[illegible] 1.0	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 5.0	— הפסקת מסחר —				
[illegible] 5.0	651	640	+13	+3.8	-348
[illegible]	— לא נסחר —				
[illegible]	— לא נסחר —				

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 0.1	— הפסקת מסחר —				

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1	323	70.0			+50.0
[illegible] 1	318				-168
[illegible] 5	162.0				-579

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 1	180.0	744			-464
[illegible] 0.1	1880	37.0	-50	-4.5	-108
[illegible] 0.5	348				+10.0
[illegible] 1.0	1896		+4	+.2	+90.0

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	היצע/ביקוש
[illegible] 5.0	— לא נסחר —				

(עמודה שמאלית)

[illegible]

מוצרי בניה

[illegible]

מוצרים כימיה, גומי ופלסטיק

[illegible]

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

[illegible]

תעשיות שונות

[illegible]

השקעה בתעשיה

[illegible]

חברות השקעה

[illegible]

חיפושי נפט

[illegible]

משתנים

[illegible]

„פיחות בתחילת 1988 לא היה מאיץ האינפלציה"

מאת מופרו הכלכלי, של „דבר"

פיחות בתחילת 1988 לא היה גורם האצה באינפלציה – מעריכה המחלקה הכלכלית של בנק הפועלים במסגרת הניתוח החודשי של עליית המדד.

כלכלני הבנק מציינים כי קצב האינפלציה החודשי ב־1988 דומה למדי לזה של 1987 למרות הפיחות שהיה בתחילת 1987. עובדה זו תומכת, בכל הנראה, בהערכה כי מחירו של פיחות במונחי אינפלציה, לו בוצע בתחילת 1988 במסגרת מהלך כולל, היה עשוי להיות נמוך מדי.

כלכלני הבנק מעריכים כי בחודש אוגוסט צפויה עליית מדד גבוהה אף במעט מזו של החודש הקודם. יתרמו לכך מכירות סוף העונה בהלבשה והנעלה, שחלו במחצית יולי, והתייצבות העונתית במחירי הפירות והירקות.

בחודשים הבאים צפויה אינפלציה של 1.25%־1.5% לחודש לפני שיטת צעדים יזומים.

התפתחות מדד המחירים לצרכן

תאריך		מדד (ממוצע 87=100.0)	שיעור עליית המדד: לעומת החודש הקודם	שיעור עליית המדד: לעומת החודש המקביל בשנה הקודמת
דצמבר	86	90.5	2.9%	19.7%
ינואר	87	93.9	2.1%	23.9%
פברואר	87	94.8	1.0%	23.0%
מרץ	87	96.0	1.3%	22.8%
אפריל	87	98.1	2.2%	21.5%
מאי	87	98.8	0.6%	20.3%
יוני	87	99.7	1.0%	19.5%
יולי	87	99.9	0.2%	19.8%
אוגוסט	87	101.2	1.2%	20.0%
ספטמבר	87	102.1	0.9%	18.8%
אוקטובר	87	103.7	1.5%	17.9%
נובמבר	87	105.4	1.6%	16.4%
דצמבר	87	106.7	1.3%	16.1%
ינואר	88	108.4	1.6%	15.5%
פברואר	88	109.3	0.8%	15.3%
מרץ	88	111.1	1.6%	15.7%
אפריל	88	114.1	2.7%	16.3%
מאי	88	115.5	1.2%	16.9%
יוני	88	115.8	0.3%	16.1%
יולי	88	115.9	0.1%	16.0%

שנים קודמות

	שיעור שינוי חודשי ממוצע	שיעור שינוי שנתי (דצמבר/דצמבר)
שנת 1985	9.1%	185.2%
שנת 1986	1.5%	19.7%
שנת 1987	1.3%	16.1%
שנת 1988 (1-6)	1.2%	15.2%

תזכיר המכון למחקר כלכלי וחברתי

שינוי מדיניות חייב להיות מתואם עם ההסתד' והמעסיקים

מאת אבי שורבים

השינויים היחסיים שקרו בין שכר, מחירים ושער החליפין משפיעים באופן ישיר על המדיניות המוניטרית ורמת הריבית הנומינלית. בנק ישראל, באמצעות המדיניות המוניטרית, מנסה לרסן את כמות הכסף והביקושים המקומיים אשר גרמו לחצים לעליית מחירים. זו מסקנתם של אנשי המכון למחקר כלכלי וחברתי בוועד הפועל של ההסתדרות, שבראשו עומדת נירה שמאי.

בתזכיר, המפרט את ההתפתחויות של המשק הישראלי במחצית הראשונה של 1988, נאמר כי רבים מהמגזרים התעשייתיים נקלעו לקשיים שקשה מאוד לפתור אותם במדיניות הנוכחית כל עוד שיעורי הריבית גבוהים. אנשי המכון מציינים, כי מדיניות הקיבוע של שער החליפין היוותה תנאי הכרחי לייצוב המחירים, אבל עדיין לא הושג היעד של השוואת שיעורי האינפלציה לרמות המוכרות במדינות מערב־אירופה.

בעיה אחרת המכבידה עוד יותר על המשק היא החוב הפנימי של הממשלה, הגורם תחרות הממשלה בשוק ההון ואי פתיחתו במידה מספקת למגזרי המשק האחרים, ומונע את הגמשת המדיניות המוניטרית.

אנשי מכון המחקר מציינים, כי הנתונים החיוביים של המאזן המסחרי ויתרות מטבע החוץ הגבוהות מאפשרות לממשלה ולבנק ישראל לדחות החלטה של צעדי התאמה ואיזון בין המערכות השונות.

המסקנה העולה המתבססת, לדברי מחברי הדו"ח, על נסיון השנים האחרונות, היא כי שינוי מדיניות יהיה חייב להיות מתואם עם ההסתדרות והמעסיקים. עם זאת מציינים מחברי הדו"ח כי האחריות מוטלת על הממשלה.

יעקבי מתנה שיווק מערכות טלפון רב־קוויות בישראל רק מייצור מקומי

מאת סופר „דבר"

שר התקשורת גד יעקבי מתנה את מתן הרשיונות לשווק מערכות טלפון רב־קוויות חדשות, בהתחייבות לייצור מקומי של המערכות הללו בתוך תקופה קבועה. יעקבי הוסיף, כי אם החברות לא יעמדו בתנאי הייצור המקומי, יבוטל הרשיון לשיווק מערכות אלה.

היתר זה ניתן בעקבות דרישתם המוגברת של יבואנים לאשר יבוא של מערכות תקשורת רב־קוויות והתרעומת שהתעוררה בקרב החברות הישראליות המייצרות מערכות דומות: „יורוקום", „טלרד", „תדיראן" וחברות אחרות.

יעקבי ציין כי יש לעשות הכל כדי שייצור המערכות החדשות ייעשה באמצעות ובשיתוף פעולה עם התעשיות הקיימות, שכן אין טעם בפיצול יותר של קווי הייצור בארץ הסובלים מתת־תפוקה.

הבורסה בוחנת עתיד הרשימה המקבילה

בינתיים מחמירה את הכללים לרישום חברות בקבוצה זו

מאת מופרו הכלכלי של „דבר"

הבורסה לניירות ערך בוחנת את עתיד הרשימה המקבילה. יו"ר הבורסה חיים שטסל אומר כי תוית הסיכון שהודבקה לרשימה זו שיבשה את התפתחותה בהתאם לתכנון המקורי שיועד לה. הבחינה הנערכת עתה על ידי הבורסה נועדה, בשלב הראשון, לשבח את החברות הנסחרות במסגרת הרשימה המקבילה, תוך בחינת האפשרות להפיל את המחיצות בין הרשימה הראשית לרשימת המניות הנסחרות במסגרת זו.

ברשימה המקבילה נסחרים כיום ניירות ערך של 43 חברות מתוכם 14 חברות חדשות, והשאר חברות שהועברו מהרשימה הראשית. התכנון המקורי היה להעביר לרשימה זו קבוצה נוספת של חברות, עד קרוב ל־100, שאותרו כמתאימות להיסחר בקבוצה זו, אך בינתיים הוחלט למנוע תהליך זה.

חיים שטסל

שטסל מציין כי הרתיעה של משקיעים מוסדיים מפני השקעות בניירות הערך של הרשימה המקבילה בשל הסטיגמה שנוצרה לה, מחייבת עתה בחינה מחודשת של כל הרעיון לייסור רשימה נפרדת.

בינתיים פעלה הבורסה להחמרת הקריטריונים לרישום חברות חדשות ברשימה המקבילה. בישיבה האחרונה של דירקטוריון הבורסה התקבלה החלטה להגדיל את ההון המינימאלי הנדרש מחברות חדשות המבקשות להיסחר ברשימה זו מ־750,000 דולר למיליון. ועדת קריטריונים של הבורסה תבחן עתה את כל מערך ההנחיות לרישום חברות בקבוצה זו והיא עשוייה להציע החמרה ניכרת בהם, מתוך כוונה להשביח את החברות הנסחרות בקבוצה זו.

העסקה ה„מוצלחת" של חברת „קריסטל"

מאת דרור שרביט

מירב תשומת הלב במאזנה המתאחר של חברת "קריסטל" הופנה לאי־הסדרים הכספיים שהתגלו במערך החשבונות הספרים שלה. העובדות המוזרות הקשורות בפרשה זו מתוארות כראוי ובהרחבה בדו"ח המנהלים של החברה, החתום בידי אלחנן פרידמן יו"ר החברה ומבעליה העיקריים. עיון בהסברי המאזן של "קריסטל" מגלה התולקות עסקית, שמשמעותה הכלכלית אינה נופלת ואולי אף עולה על השפעת אי־הסדרים הכספיים בה.

אחד ההסברים, שהפעם אינו מוצג בהדגשה, מספר על עסקות עתידיות שעשתה החברה בתחילת 1988. במסגרת עסקות אלה היא מכרה דולרים וקנתה 12.5 מיליון פרנק צרפתיים ו־7.7 מיליון מרק גרמניים תמורת 2.702 מיליון שקל. חישוב מחדש לתאריך פרסום מאזן החברה ב־15 באוגוסט מעלה כי בידי החברה היה נכס ששווה 9.98 מיליון שקל לעומת התחייבות בגובה 11.59 מיליון שקל על פי שערי הדולר, הפרנק הצרפתי והמרק הגרמני לתאריך זה.

הפער בין שני הסכומים האלה מייצג הפסד של החברה, העולה על רבע מהונה העצמי והגבוה פי שניים מההפסד שלה בכל שנת 1987. אבל החברה לא הרחיבה את הביאור בעניין זה ולתאריך הדו"ח לא נתנה ביטוי, לא בצורת חישוב וכל שכן לא בצורת הפרשה להפסד הכספי שנוצר לה בגלל אותה עסקה עתידית.

יועץ כלכלי בשגרירות ארה"ב

ישראל צריכה למכור יותר עגבניות לארה"ב

~~„אגרקסקו" מתכוונת לייצא בעונה הקרובה 10,000 טונות~~

מאת הלל מרשיוב

יועץ כלכלי בכיר לנושאי חקלאות בשגרירות ארה"ב בישראל, תלי פרידגוט, אמר בראיון לעלון "שורות ירוקים" כי על חקלאי ישראל למכור יותר עגבניות לארה"ב. לדבריו יצוא העגבניות למאכל מישראל לשוקי ארה"ב טומן בחובו רווח טוב לחקלאי.

העגבניה הישראלית מצטיינת בחיי מדף ארוכים, ברעננות, בצבע ובטעם משובח. הוא אומר כי יש קונים המעדיפים את העגבניה הצומחת בארץ על פני העגבניות הגדולות בחממות של קליפורניה או הולנד, הנקטפות בעודן ירוקות. קונים אלה מוכנים לשלם מחירים גבוהים בעד עגבניה אדומה ועסיסית בעלת איכות מעולה המופיעה בעונות מחסור.

סופר „דבר" מציין כי בעונת הייצוא 1987/88 ייצאה ישראל באמצעות „אגרקסקו" 4,600 טונות עגבניות לחו"ל והיתה זו הכפלה של יצוא העגבניות בהשוואה לשנה קודם לכן. התמורה שהתקבלה בעד העגבניות היתה 1900 דולר פר"ב הטונה. מתוך כמות זו יצאו 2,000 טונות לגרמניה, 2,000 לארה"ב ו־600 טונות לארצות שונות באירופה. גם בעד העגבניות שיוצאו לארה"ב התקבלה תמורה של 1900 דולר פר"ב הטונה על אף העובדה שהוצאות ההובלה מישראל לארה"ב במטוסים גדולה הרבה יותר מהוצאות ההובלה לאירופה.

משרד החקלאות והמועצה לייצור ושיווק ירקות עיבדו תוכנית לייצור עגבניות לעונה הקרובה, אשר נועדה להבטיח אספקה רצופה של עגבניות לשוק המקומי וכן להבטיח יצוא העגבניות בחודשי החורף. למטרה זו הוגדל השטח המתוכנן לגידולי עגבניות מ־955 דונם בשנה החולפת לכדי 2,000 דונם בקירוב. התוכנית קובעת הוספת 560 דונם שטחי עגבניות פתוחים לחממות וכן הוספה של 410 דונם שטחים חדשים לגידול עגבניות בחממות.

מימון ההשקעה של הרחבת שטחי הגידול של העגבניות בחממות יהיה 40 אחוז מענק מההשקעה המאושרת. מועצת הירקות העניקה הלוואות אשר לא עלו על 2,400 שקל לדונם ואילו היתרה באה ממקורות החקלאים.

„אגרקסקו" מתכוננת לייצא בעונה הקרובה, המתחילה באוקטובר השנה, יותר מ־10,000 טונות עגבניות לארה"ב ולארצות אירופה. גם השנה תהיה זו הכפלה של יצוא העגבניות בהשוואה לשנה הקודמת.

10% גידול ברווח הנקי של „אמפל"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת „אמפל", שהיא חברה אמריקאית מקבוצת בנק הפועלים, הגדילה את רווחיותה במחצית של 1988, בהמשך למגמה רצופה של שפור ברווחיות ובהיקף הפעילות מאז 1986.

הרווח הנקי במחצית הראשונה של 1988 גדל ב־16 אחוז והסתכם ב־3.3 מיליון דולר. לעומת 2.85 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי ברבעון השני של 1988 הסתכם ב־1.74 מיליון דולר, לעומת 1.54 מיליון ברבעון הראשון של 1987, גידול של 13 אחוז.

ההכנסות במחצית הראשונה של 1988 גדלו ל־66.84 מיליון דולר לעומת 55.04 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד.

השיפור ברווחיות נובע בעיקר מפעילותן של חברות ישראליות ש„אמפל" השקיעה בהן. להלן כמה מההתפתחויות שחלו בחודשים האחרונים בחברות שבבעלותה:

★ במהלך הרבעון השני של 1988 רכשה „אמפל" 50 אחוז בשליטה בחברה "שרכשה מפעל שימורים והסבה מפעל לייצור מזון מוקפא במגדל העמק.

★ ביולי החל לפעול בכפר סבא קאנטרי קלאב שהוא בבעלות משותפת של „אמפל" בשיעור של 51 אחוז.

★ הונחה אבן הפינה למרכז קניות גדול ליד חיפה, המוקם על ידי חברה שבה שותפה „אמפל" בשיעור של 37 אחוז.

★ ביוני נפתח רשמית באיי בהמה בית מלון שהוא חלק מפרוייקט גדול של מגמה תת־ימי שבו יש ל„אמפל" 50 אחוז בבעלות.

מודעון

מוקד מידע טלפוני

של קופת חולים הכללית הצוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת החג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:

טלפון 03־433300

בימים א' עד ה'

מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב

ביום ו' ובערבי חג

מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה

אחוד תל־אביב

רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03־284649

בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00

בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00

שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00

אחוד חיפה

רחוב הנמל 26 קומה ג' –

04־523566 כל יום מלל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

עזרה ראשונה נפשית

בתל־אביב – 03־5461111

קו לילדים ונוער – 03־261113

ירושלים – 02־227171

חיפה – 04־672222

נתניה – 053־335316

כרמיאל (גליל) – 04־988410

כפר־סבא – 052־913999

באר־שבע – 057־418111

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער

בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה

בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00

03־235922 –

קו פתוח לקשישים 02־690685

האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146 טל: 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5190.00	5152.92
אבוקה	347.19	340.44
אגוז	292.79	287.14
אגם	111.37	109.20
אדיר	1943.60	1905.52
אדום	146.28	143.43
אופיר	176.26	175.03
אור	455.98	451.99
אורין	131.36	128.76
אורלי	315.49	313.21
אורן	867.55	850.58
אייל	5787.77	5674.39
איריס	5794.29	5674.16
איתן	846.83	829.61
אלון	689.96	675.91
אלמוג	706.08	692.28
אנליסט אג"ח	110.69	109.12
אנליסט גמישה	102.06	99.61
אנליסט מניות	87.39	85.78
אנקור	91.76	90.85
ארז	279.71	274.24
אש	125.33	122.58
אשל	195.44	189.64
אתגר	81.66	80.07
אתרוג	280.56	277.84
בדולח	144.29	141.52
ברוש	530.28	519.97
ברק	462.59	455.29
ברקת	352.87	349.83
בשיש	1643.74	1611.87
גבע	123.11	121.36

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גורן	491.44	482.01
גיא	112.35	110.71
גיל	3214.67	3151.88
גלית	716.53	707.73
דורבן	346.08	342.67
דוכיפת	520.31	510.15
דולב	276.19	270.50
דורון	156.47	153.60
דותן	299.15	293.68
דליה	609.84	599.16
דרור	324.45	318.65
דקל	332.06	325.63
הדס	394.70	392.08
הילה	440.24	438.28
הדר	598.73	588.29
הוד	119.29	117.62
זיו	147.95	145.90
זינוק	100.05	97.74
זיק	75.38	73.50
זמיר	397.67	389.89
חוחית	187.54	185.04
חליפין	156.30	155.88
חלמיש	224.47	222.99
חן	162.97	162.97
טופז	128.73	125.90
טל	6751.30	6677.69
יובל	497.91	488.37
יהלום	161.65	158.56
יערות	360.58	357.58
ישרה	489.03	479.44
כוכב	274.22	268.67
כחול	137.21	135.55
כלנית	664.15	652.50
כספית	296.47	294.33

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כרמל	132.81	130.72
כתר	1245.49	1225.42
להב	4887.99	4795.08
למשקיע	136.48	134.79
לפיד	279.19	273.78
לקט	2115.86	2075.23
לשם	417.86	415.08
מגדל	1501.38	1472.95
מכבית	4316.65	4278.17
מגן	295.22	291.02
מגדן	3976.10	3939.84
מור	1510.71	1489.14
מורן	875.97	865.19
מטה	26725.50	26310.95
מיסר	1145.01	1129.05
מכלול	90.07	88.35
מנוף	4659.88	4578.82
מעיין	789.47	774.70
מקשה	420.22	417.44
מרווח	135.95	135.48
מרום	1488.89	1461.02
נגה	157.81	155.58
נטיף	258.30	256.44
נטע	435.71	429.14
נילי	122.95	121.15
סביון	646.73	654.84
סגולה	149.63	146.78
סלע	411.49	408.75
סנונית	598.29	581.70
סער	372.43	365.25
סביר	182.35	181.89
עדיף	358.71	351.97
עדית	752.90	747.35
עידן	536.41	528.86

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענבר	122.86	120.26
עפר	2259.46	2243.21
עפרוני	552.65	541.84
פיטחן	128.12	125.68
פיא	1634.02	1682.09
צבר	577.78	570.52
צופית	493.83	484.14
צוק	136.68	136.34
צמיד	1245.64	1220.04
צמירה	526.33	518.78
צמרת	160.90	159.71
צריח	110.24	108.76
קלע	171.86	171.00
קשת	113.80	111.58
רבית	16652.13	16510.67
רימון	146.30	146.05
רקפת	916.00	905.06
רשף	460.31	454.18
שבים	497.56	488.11
שהם	386.15	382.63
שקד	108.05	105.94
שדה	458.14	454.74
שמיר	448.60	439.85
שנהב	633.89	624.67
שסק	656.76	644.16
שקף	197.15	193.31
תאנה	239.95	237.61
תדהר	508.75	506.22
תירוש	606.77	599.30
תנופה	109.83	107.64
תמר	278.89	273.51
תפוח	215.35	215.80
תרשיש	120.42	118.12
תשרי	575.14	578.61

דבר של היום הוא דבר חדש

ביטוח / יגאל שלם

ממתינים למפקח

בענף הביטוח ממתינים לצעדי המפקח על הביטוח בנושא ביטוחי הרכב. בתחילת ספטמבר אמור לכאורה להיכנס לתוקפו התעריף החדש ברכב רכוש, אך כפי שנודע עד כה לא ניתן על כך אישור סופי להעלאה מהאוצר, כיוון שהחברות לא הגישו לאישור את התוכניות.

החברות אמנם הוציאו חוזרים לסוכנים המודיעים על ההעלאה הצפויה בתעריף הרכב, אך יש רבים המטילים ספק בהחלת התעריף החדש.

בלשכת סוכני הביטוח רואים בעובדה שחל קיצוץ בהנחות הניתנות לקולקטיבים הישג של לשכת הסוכנים, הטוענת כי אין לתת הנחות למבוטחים מיוחסים ולבקש לאחר מכן העלאת תעריף מכלל המבוטחים בגלל הפסדים שנגרמו עקב גידול בתביעות ומחירי ביטוח נמוכים יותר.

גידול במכירות ביטוחי חיים

המכירות החדשות בביטוחי חיים במחצית 1988 גדלו ריאלית לעומת השנה הקודמת, כאשר עיקר הגידול היה בביטוחי הפרט. ברבעון הראשון של 1988 גדלו ביטוחי הפרט בשיעור יוצא דופן – בחודשים אפריל־יוני חל גידול ניכר בהיקף המכירות. ביטוחי הפרט מהווים כיום 40 אחוז מכלל ביטוחי החיים בישראל: היקף המכירות גדל ריאלית ב־32 אחוז לעומת מחצית 1987. יש לציין כי המגמה בגידול מכירות גימלה לפרט נמשכת, ומכירות ביטוח זה, המהוות כ־8 אחוזים מכלל ביטוח הפרט גדלו ב־165 אחוז.

הביטוחים העסקיים גדלו בשיעור מתון של כ־19 אחוז כשעדיין נמשכת מגמת הגידול מעל לממוצע בביטוחי מנהלים מסוג עדיף שגדלו ביותר מ־25 אחוז.

בביטוח גמל יש האטה מסוימת בקצב הגידול. ביטוחי הבריאות נמכרים כיום על־ידי מרבית החברות. אצל חלקן: קבוצת כלל, מנורה ופוליסה כסוימת, המגן, ציון וקיבוץ הפניקס – נמכר הביטוח כנספח ובאחרות כמוצר עצמאי. כרבע עד שליש מהפוליסות החדשות הנמכרות בביטוח חיים כוללות גם כיסוי ביטוח בריאות.

רה־ארגון ב„רותם"

במסגרת הרה־ארגון בקבוצת הסנה, הוחלט בהנהלת החברה על שינוי ארגוני מהותי בחברת „רותם" שתמוזג עם הסנה ותעסוק במגוון ביטוחים. עד כה עסקה „רותם" בטיפול סוכנויות חיתום גדולות. המגמה היא לוותר על עסקים גרועים ולהפסיק את הפעילות עם סוכנויות שהסבו ל„רותם" הפסדים כספיים, ולטפח את הסוכנים בעסקים הטובים. אין כוונה לייחד את החברה לפעילות עם סוכנויות חיתום כפי שהיה עד כה.

בימים אלה הפסיקה „רותם" לקלוט עסקים שמקורם בסוכנות „אשכול", שהיא מהגדולות בענף. הכוונה לצמצם את הפעילות בעיקר עם סוכנויות חיתום שקיבלו עמלות גבוהות ושמבנה התיק שלהן לא היה רווחי דיו. בענף כולו יש מגמה לצמצם את כוחן של סוכנויות החיתום המקבלות עמלות יותר מהחברות ללא כל הצדקה בשל העלויות הרבות לחברה (בביטוח אלמנטרי פרטי עמלת היתר נעה בין 5־15 לעומת סוכן בינוני).

גידול בעסקי „יוניון"

החברה הצרפתית „יוניון" בפאריס רכשה בימים אלה את החברה הבלגית הגדולה ביותר ובכך הפכה להיות חברת הביטוח השניה בגודלה באירופה.

המחזור בשנת 1987 היה 50 מיליארד פרנק צרפתי כשהרווח היה 4 אחוזים מהמחזור המכירות. כזכור, פועלת קבוצת הסנה בשיתוף פעולה עם חברה צרפתית זו, כאשר הסוכנות „ערבה" שבבעלות מלאה של הסנה מייצגת את יו.אי.פ. בישראל. באחרונה קיבלה „ערבה" עסקי ביטוח משנה רבים שמקורם בחברות ביטוח ישראליות שאינן נמנות על קבוצת הסנה. עסקים אלה הועברו לחברה הצרפתית. הסנה מתכוונת להמשיך את הפעילות עם החברה הצרפתית כמבטח משנה נוסף.

לאור הציפיות לאיחוד הצפוי בשוק האירופי, יש לצפות שחברות ענק יצליחו להגדיל את פעילותן בארצות שונות, כאשר בשוק הישראלי עדיין אין יודעים כיצד ישפיע הדבר על ישראל. בין השאר הובע חשש שאם חברות זרות ייכנסו לפעולה בישראל, עלול השוק הישראלי להינזק מכך. אין רואים כרגע אפשרות ריאלית של כניסת מבטחים ישראליים דווקא באירופה.

אישור לביטוח ירידת ערך

[illegible] נותן גושפנקה לפעולות המפקח על הביטוח בנושא אישור של התוכנית לביטוח ירידת ערך של חברת „הפניקס". בית המשפט דחה את טענת הרשות להגנת הצרכן כאילו הפוליסה הסטנדרדית לביטוחי רכב חייבת לכלול את נושא שיפוי בגין ירידת ערך (נזק חלקי). על פי הנהוג בעולם במדינות שונות, פוליסות רכב סטנדרדיות אינן כוללות פיצוי נזק חלקי.

בענף מרוצים מפסק דין זה כיוון שקבלת עתידית [illegible] נוספת על החברות. לעומת זאת מבעת דאגה ניכרת מפסקי דין שניתנו בנושאים שונים, שקשרו תאונות שונות שקרו ליד הרכב לנושא ביטוח הרכב.

בענף מעריכים שאם אכן תימשך מגמת החמרה זו בפסקי הדין, ימצאו החברות את עצמן ניזוקות. בעיקר אמור הדבר לגבי ענף הרכב וענף ביטוח חבויות מעבידים שבו הפרמיות כיום פחות מכלי"ש מהתעריף הדרוש והמפיצים נתבעים רטרואקטיבית וללא הגבלת סכום הביטוח לחיוור מראש.

בנק אמריקאי ישראלי בע"מ

תמצית מאזן ליום 30 ביוני 1988

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1988 (באלפי שקלים חדשים)

נכסים	30.6.88 (בלתי מבוקר)	31.3.88 (בלתי מבוקר)	31.12.87 (מבוקר)
מזומנים בקופה ופקדונות בבנק ישראל	177,535	188,087	225,034
פקדונות בבנקים	160,201	176,290	160,820
ניירות ערך	52,547	48,115	47,382
הלוואות לממשלה	158,254	163,078	173,011
הלוואות לציבור	245,332	246,124	259,970
בניינים וציוד	20,088	20,649	21,102
נכסים אחרים	4,923	5,152	5,042
	818,880	847,495	892,361

התחייבויות	30.6.88 (בלתי מבוקר)	31.3.88 (בלתי מבוקר)	31.12.87 (מבוקר)
פקדונות הציבור	710,894	712,616	742,190
פקדונות מבנקים	18,116	46,149	57,507
פקדונות למתן הלוואות	35,626	35,364	37,951
התחייבויות אחרות	7,544	8,677	12,484
סה"כ התחייבויות	772,180	802,806	850,032
הון עצמי	46,700	44,689	42,329
	818,880	847,495	892,361

תמצית דו"ח רווח והפסד למחצית השנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1988

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1988 (בלתי מבוקר)

(באלפי שקלים חדשים)

	לשלושה חודשים שנסתיימו ב־30 ביוני 1988	1987	למחצית השנה שנסתיימה ב־30 ביוני 1988	1987
רווח מפעולות רגילות, לפני מסים	3,957	6,450	9,794	10,820
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	1,945	3,260	5,421	5,807
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים	2,012	3,190	4,373	5,013
התאמת מיסים נדחים לתחילת השנה בגין הפחתת שעורי המס				1,336
רווח נקי לתקופה	2,012	3,190	4,373	6,349

דו"ח על שינויים בהון העצמי במחצית השנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1988

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1988 (בלתי מבוקר)

(באלפי שקלים חדשים)

	3 חודשים 1988: הון מניות	התחייבויות המירות	עודפים (הפסדים)	3 חודשים 1987: הון מניות	התחייבויות המירות	עודפים (הפסדים)	מחצית 1988: הון מניות	התחייבויות המירות	עודפים (הפסדים)	מחצית 1987: הון מניות	התחייבויות המירות	עודפים (הפסדים)
יתרה לתחילת התקופה	26,266	20,849	(2,426)	26,266	20,849	(12,810)	26,266	20,849	(4,786)	26,266	20,849	(15,965)
רווח נקי לתקופה			2,012			3,190			4,373			6,349
ריבית על התחייבויות המירות			(1)			(1)			(2)			(2)
יתרה לסוף התקופה	26,266	20,849	(415)	26,266	20,849	(9,621)	26,266	20,849	(415)	26,266	20,849	(9,621)

הדו"חות נערכו לפי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדו"חות המבוקרים ליום 31.12.87.

מקבוצת בנק הפועלים

ה ו ד ע ה

על קבלת החלטה מיוחדת

כנדרש בסעיף 26 לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג - 1983

הננו מתכבדים להודיע שמגלן סוכנויות (1981) בע"מ קיבלה, ביום 17 באוגוסט 1988 בישיבת הרשום, את ההחלטות המיוחדות כדלקמן:

א. לשנות את שם החברה, בעברית ובאנגלית, לשם: "מגלן סוכנות לביטוח בע"מ" באנגלית: "Magellan Insurance Agency Ltd".

ב. לשנות את מטרות החברה בתזכיר כך: שבוטלו כל המטרות בתזכירה והקבעה לחברה מטרה אחת כדלקמן: "ייחוד עיסוקי ביטוח כסוף להוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א-1981".

השינויים הללו נעשו על מנת לאפשר לחברה לקבל רישיון סוכן לחברה בכפוף להוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א - 1981.

בכבוד רב,

מגלן סוכנות לביטוח בע"מ

משחת השיניים **אלמקס** יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב: מרכז הנמל – בן יהודה 208 – 5464777; קפ"ח כללית – אבטבדים 7 – 232383

רמת־גן: מרפאות דרכה – הל"ג 28 – 523191

פתח־תקוה: פרי־גאלים – שמריהו 20 – 9321067; בני־ברק – מכבי; ... – הרבה צייז 43 – 182821

חיפה: יבנה – אבן סינא 7 – 672288; בת־ים: גני בת־ים – הנביאים 3 – 5515671

אלמקס

מיוצרת ע"י GABA

صكنا من الاصل

הוואי תל אביבי

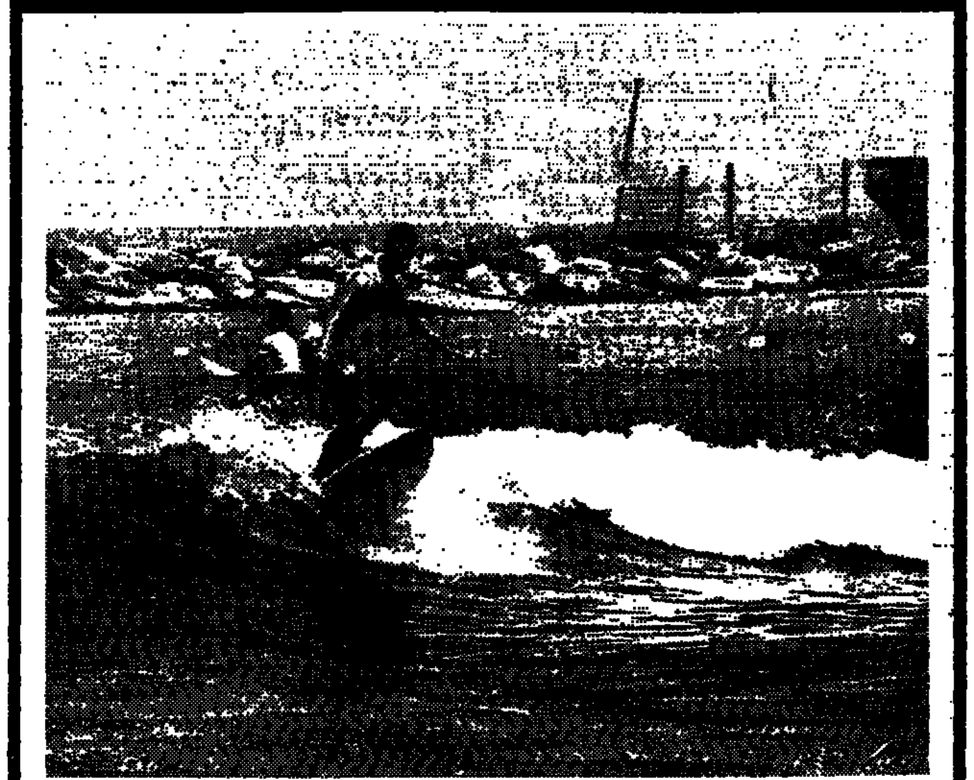

קטע מתחרות גלשני המים שנערכה אתמול בחוף הילטון (צילום: ורד פאר)

לקוחות 'קפריש' יפגינו בת"א; קטנים סיכוייהם לקבל כספם

מאת אריה ארד, סופר "דבר"

עשרות מלקוחות "קפריש" יקיימו היום הפגנה מול משרדי החברה בתל־אביב במחאה על התנהגותם של ראשי החברה. משטרת תל־אביב נתנה אתמול רישיון לקיום ההפגנה, שתתחיל בשעה 10 בבוקר.

אתמול עלה מספר הנרשמים במועצה לצרכנות ל־275. כן התקבלו במשרדי המועצה עשרות פניות טלפוניות ממקומות מרוחקים.

אתמול גם התברר, כי 200 מתוך כ־400 המכוניות המצויות במחסני הערובה משועבדות לבנק כללי. יש אומרים, כי בסך הכל קיימים שיעבודים על 700 מכוניות, 300 יותר ממה שיש במחסנים. דבר זה מפחית מאוד את סיכויי הלקוחות לקבל אפילו חלק מן הכספים ששילמו ל"קפריש" תמורת המכוניות, אלא אם כן יימצא הסדר עם הבנקים, שלהם משועבדים כלי־הרכב.

סי היימן – אזרחית כבוד נצרת בזכות "יורים ובוכים"

מאת מחמוד חלילה, סופר "דבר" בנצרת

מליאת מועצת עיריית נצרת החליטה בישיבתה אתמול להעניק אזרחות כבוד של העיר לזמרת סי היימן בזכות שירה המפורסם "יורים ובוכים".

היימן השתתפה לפני כחודשיים בערב בידור במסגרת מחנה עבודה התנדבותי שארגנה העירייה.

סופר "דבר" מוסר, שהזמרת סי היימן היא האישיות הישראלית השנייה, אחרי נשיא המדינה חיים הרצוג, שמוענקת לה אזרחות הכבוד של העיר הערבית נצרת, מאז תפסה חד"ש בראשותו של ח"כ תופיק זיאד את השלטון בעירייה בשנת 1975.

בת 28 טוענת שנאנסה על ידי צעיר שהזמינה לבית קרוביו

מאת נתן רופי, סופר "דבר" לענייני משטרה

צעירה בת 28 התלוננה אתמול, כי נאנסה על־ידי גבר בן 26, שהזמין אותה לבית קרוביו בתל־אביב.

הצעירה מדרום הארץ הוזמנה על ידי הצעיר, שאותו הכירה בכיכר אתרים, לבית קרוביו בתל־אביב. היא נענתה לבקשתו ונשארה ללון בבית יחד איתו. בלילה ובבוקר הוא אנס אותה. היא נמלטה בשעות הצהרים מן הבית לאחר שהוא עזב את המקום.

הגבר בן ה־26, מוכר למשטרה, נעצר לחקירה.

הוארך מעצר

בבית משפט השלום בתל אביב הוארך אתמול מעצרו של רפאל עזרא בן 30, החשוד באונס חיילת. רס"ר יעקב גרין, בא כוח המשטרה, טען, כי החשוד מסר לחוקריו כי הוא וקרוב משפחתו הכירו את המתלוננת, הביאו אותה לדירת גיסו בשכונת כפר־שלם בתל אביב, ושם עישנו סמים.

אבן פינה לקאונטרי קלאב החדש בעכו

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

טקס הנחת אבן פינה נערך אתמול לקאונטרי קלאב בעכו.

הקאונטרי קלאב בחוף הארגמן ישתרע על 21.5 דונאם וייפתח לקהל הרחב במאי 1989. ההשקעה הכוללת בפרוייקט מגיעה לכ־4.5 מיליון ש"ח והיא ממומנת על־ידי חברת חוף עכו ומשרד התיירות.

בריחה שלישית בחודשיים מתל מונד:

האסיר יצא מהאגף הפתוח עלה על הגדר – ונמלט

(ע). – עמי כהן בן 26, תושב קריית־ים, נמלט אתמול לפנות בוקר מאגף פתוח מכלא השרון בתל־מונד.

האסיר שפוט ל־42 חודשי מאסר לאחר שהורשע בעבירות של אחזקת נשק והתפרצות. הוא החל לרצות את עונשו ב־14 ביולי 87' וחזר לאחרונה מחופשתו ב־11 באוגוסט. אתמול לפנות בוקר, בין השעות שלוש לחמש, נמלט מהאגף הפתוח, טיפס על הגדר ועזב את שטח הכלא.

בריחתו התגלתה בעת ספירת האסירים בבוקר. שירות בתי הסוהר מינה קצין בודק לבירור נסיבות בריחתו.

מכלא השרון נמלט לפני כחודש אסיר אחר, ולפני כחודשיים נמלט האסיר שמעון ברדה מאסירי ליפתא, שטרם נתפס.

הפולנים מוסיפים אוניה לקו הסחר גדיניה־חיפה

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר" בחיפה

חברת הספנות הפולנית "פוליש אושן ליין", שפתחה קו הובלת משאות לארץ עם אניה אחת באפריל השנה, מרחיבה את שירותיה וכניסה לקו אוניה נוספת – "גרבוליך".

האוניות הפולניות יפקדו את נמלי הארץ אחת לשלושה שבועות. סוכן החברה הפולנית בארץ שלמה קסטל מסר, שהאוניות מפליגות מנמל גדיניה, מובילות ארצה כימיקלים, ברזל וחומרי גלם ומעמיסות בעיקר מיצים וחלבה. הנהלת החברה הפולנית עוקבת אחרי הצלחת הקו, וקיים סיכוי גדול שנפח ההובלות בשני הכיוונים יגדל.

סופר "דבר" מציין, שהחברה הפולנית היא בבעלות ממשלתית וחולשת על 125 אוניות, הפועלות בכל רחבי העולם. האוניות שמפליגות לארץ הן רב תכליתיות, בנות 6000 טונה, ומובילות מטען כללי, מכולות ומטעני קירור. כמו כל חברות הספנות של הגוש המזרחי, עובדת החברה הפולנית בשיטת "קוסט פלוס", ולכן תעריפיה נמוכים יותר.

ראש רשת הסמים חשוד שהיכה אדם כדי לסחוט מפיו מקום הסם הגנוב

(ע).– מעצרם של ששה חשודים בהשתייכות לרשת גדולה של סוחרי סמים, שסיפקה משלוחים לבתי הלקוחות, הוארך אתמול בבית משפט השלום בתל־אביב.

מעצרו של אהרון זרחי בן 39 מיפו, שעליו נאמר כי היה מראשי הרשת, הוארך ב־12 ימים. זרחי עצור כבר 19 יום. הוא חשוד בסחר בסם מסוכן, קבלת רכוש גנוב וכליאת אדם בו חשד בגניבת סם והכאתו בצורה קשה כדי לסחוט מפיו את מקום המסתור של הסם הגנוב.

עמירה פימנטל בת 30 מתל־אביב, החשודה בהחזקת הצ'קים המזוייפים והגנובים בהם שילמו חלק מהצרכנים, נעצרה לשבוע.

בין החשודים, שהובאו לבית המשפט, שלושה בני משפחה אחת, החשודים בקבלת ההירואין ובהפצתו וכן בהשתתפות בכליאתו של האדם שנחשד בגניבת הסם ובהכאתו. יהושע הגנזר בן 36 ואחיו שמשון בן 33 נעצרו ל־12 יום, ואחותם חרמונה בת 34 נעצרה לשמונה ימים. החשוד השישי, אריה עשורי בן 31 מכפר־שלם, נעצר לחמישה ימים.

פקד אבי ורצברגר ראש הצח"ם טען בבית המשפט, כי מדובר בחבורת עבריינים מועדים, החקירה בתחילתה ויש לאתר חלק מצרכני הסמים והחשודים נוספים בפרשה.

2 ישובי בדווים בצפון זכו במעמד מוניציפאלי

מאת מחמוד חלילה, סופר "דבר" בנצרת

שני הישובים הבדווים בוכא ונגריה שבגליל התחתון זכו אתמול במעמד מוניציפאלי בטקס חגיגי, שהתקיים בלשכתו של הממונה על המחוז הצפוני במשרד הפנים עמרם קהלג'י, בהשתתפות נכבדים בדווים ונציגי משרדים ממשלתיים.

לראש המועצה נבחר חוסיין אלהייב, מנהל בית הספר בכפר טובא. אלהייב הבטיח להתמסר לפיתוחם של שני הישובים ולא לערב נושאים מוניציפאליים בנושאים פוליטיים.

עמרם קהלג'י אמר, שהוא שואף לכך, שלכל כפר או ישוב בדווי מוכר תימצא מסגרת מוניציפאלית – אם זה בהקמת מועצה נפרדת או בסיפוח ישובים קטנים למועצות קיימות, דבר שיסייע בפיתוח הישובים ויבטיח הזרמת תקציבים הדרושים להם.

לסופר "דבר" נודע, כי במשרד הפנים בודקים אפשרות למנות מועצה מקומית בישוב אל דיר אל מנצור, גדול הריכוזים הבדווים בצפון.

ביה"ד לעבודה מותח ביקורת על בוהל גביית תגמולי מילואים

המבוטחים אינם יכולים להגיש תביעה באיחור; הביטוח הלאומי כן

(ע). – בית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב מתח ביקורת על חוסר האיזון בין זכויות המוסד לביטוח לאומי וזכויות המבוטח, בנוגע לגביית חובות ותגמולי מילואים.

בית הדין יצא בקריאה לבטל את המצב הנוכחי, שבו מוטלת על המבוטח הגבלת זמן באשר לתביעתו נגד המוסד. במקרה שלא תבע במועד, עלולה זכות התביעה שלו לפקוע, בעוד שהגבלה כזו לא קיימת לגבי תביעות המוסד כלפי המבוטח.

בית הדין דן בתביעתו של אביגדור ממנוב מרעננה, שטען כי בתקופה הרלבנטית לתביעתו עבד כשכיר בהוראה במשרה חלקית, וכעצמאי עבד כבמאי קולנוע וטלוויזיה. לטענתו, את האישורים על שירות המילואים שלו העביר רק למשרד החינוך, ומעולם לא הגיש תביעה לתשלום תגמולי מילואים כעצמאי.

ממנוב טען כי האמין, שבמסירת אישורי התגמולים למשרד החינוך עשה כל מה שצריך כדי לקבל את תגמולי המילואים כחוק. כשנודע לו כי רק חלק מתגמולי המילואים שולמו לו, ברמות קיזוז חובו למוסד, החליט להגיש תביעה לתשלום מלוא תגמולי המילואים.

המוסד לביטוח לאומי הכיר רק בחלק מתביעתו, וסירב לשלם לו תגמול עבור תקופה של כחמישה חודשים מאחר שיהוי. השופט עמידם רבינוביץ ציין בפסק הדין, כי מקרה זה הוא מאותם מקרים שבהם התובע צודק בעיקרון, אך החוק מונע את מתן הסעד המבוקש, ואילולא החוק, היו משולמים תגמולי המילואים, למרות האיחור הגדול בהגשת התביעה – יותר משנתיים.

השופט אמר, כי עם כל אהדתו לתביעת התובע הוא שבוי בידי הפסיקה הקיימת ולכן החליט לדחות את התביעה. השופט קבע עוד: "בשלעצמי, סובר אני: שיש להקהות את שיניו של סעיף זה שבחוק ולצמצם את תחולתו עד למינימום ואולי אף לבטלו".

אחרי שניצלה מסיבוכים כל כך רבים השם המתאים לתינוקת הוא 'בת אל'

אמרו הורי התינוקת, שהרופאים ב"סורוקה" תיקנו מום נדיר ביותר במעייה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר" בנגב

במסדרת ניתוחים בבית החולים "סורוקה" בבאר שבע ניצלו חיי תינוקת, שסבלה ממום נדיר ביותר במעי אשר סיכן את חייה.

התינוקת, בת־אל ישראל, נולדה כפגית בבית החולים "ברזילי" באשקלון בשבוע ה־35 להריון במשקל 2,200 גרם. לאחר שאובחנה חסימת מעיים מולדת בגופה, הועברה התינוקת ל"סורוקה". בגופה של התינוקת נמצאו כמה מומים: העדר חלק מהמעי הדק, אטימות גבוהה בחלק הקיים, אספקת דם לקויה ומיקום לקוי של המעי, וכן חוסר קיבוע תקין של המעי בחלל הבטן.

בסדרת ניתוחים מורכבת, שארכה כשבע שעות, הוסרו חלקי המעי שניזוקו, נפתחו החסימות וחוברו קטעי המעי. מנהל מחלקת כירורגית־ילדים בבית החולים, פרופ' אברהם מרש, אמר אתמול כי צירוף כל הסיבוכים הללו הופכים את המקרה לנדיר ביותר.

"בעוד שבאטימות רגילה של המעי אפשר להיתקל במקרה אחד על כל 3,00 לידות, הרי שזהו מקרה נדיר ביותר, וניתן לפגוש בו אחת ל־50,000 לידות. ברוב המקרים הדומים מסתיים הניתוח במוות. 18 שנה אני נמצא במחלקה הזו, ומעולם לא נתקלתי במום כה נדיר", אמר פרופ' מרש.

בשלבים מסויימים לאחר הניתוח נשקפה סכנה לחייה של בת־אל, אולם לאחר שלושה חודשי אשפוז השתחררה אתמול התינוקת מבית החולים, כשהיא בריאה ושוקלת כשלושה ק"ג.

הוריה של בת־אל, מלי וביקי ישראל מאשקלון, אמרו אתמול כי כאשר סיפרו להם על המום הנדיר שבה לקתה בתם, לא האמינו כי תישאר בחיים. "גם את שמה העניקו לה לאחר הניתוח. אחרי כל כך הרבה סיבוכים היא כנראה מוכרחה להיות בת־אל", אמרו.

בת אל ואמה מלי

אגד מתייעלת לפי דרישת האוצר: תוקטן המזכירות ויבוטל דרג צמוד

מאת אריה ארד, סופר "דבר"

צמרת "אגד" עומדת להחליט בימים הקרובים על שורה נוספת של צעדים, שתכליתם לחסוך עוד 20 מיליון ש"ח בשנה, לאחר שבראשית השבוע כבר הוחלט על חסכון שנתי של 28 מיליון ש"ח.

כל הצעדים הללו נועדו לרצות את משרד־האוצר, המתנה את חילוץ הקואופרטיב ממצוקתו בהתייעלות בשיעור של 11 אחוזים לפחות עוד השנה. חסכון זה בא להמשיך את צעדי ההתייעלות בתקופת הסכם הסובסידיה הקודם בשיעור של 13.6 אחוז.

הצעדים הצפויים כוללים ביטול שורה ארוכה של תקנים. במסגרת זו תצומצם גם מזכירות "אגד" בשניים־שלושה חברים. בו בזמן יבוטלו תקני רכב צמוד רבים. כן תבוטל ההבחנה בין "רכב גדול" מסוג "דייהטסו־שארמאנט", ובין "רכב קטן" מסוג "דייהטסו־שאראד", שיהפוך לרכב הצמוד האחיד.

עם אישור הצעדים הללו יחתום משרד־האוצר על ההסכם המשלים לחוזה הסובסידיה, שנחתם בסוף השנה שעברה. הסכם זה הבטיח לאגד פדיון שנתי של 425 מיליון ש"ח. נקבע, שאם ירדו השיגיון מתחת לסכום זה, יקבל הקואופרטיב פיצוי על כך.

בינתיים ירד הפדיון החודשי ב־9.5 מיליון ש"ח, שהם 114 מיליון ש"ח בחשבון שנתי. "אגד" טוען, שהירידה בפדיון נובעת מירידה במספרם של הנוסעים. אולם כלכלני האוצר טוענים, כי הירידה במספר הנוסעים שולית, והגרעון של "אגד" נובע מהטבות חריגות לחברי הקואופרטיב.

הצעדים החדשים עלולים להגביר את המתיחות, שהשתררה ב"אגד" בעקבות שורת ההחלטות הקודמות. החלטות אלה כללו הפסקת קליטתם של חברים חדשים, לרבות בני חברים, הארכת יום העבודה ב־15 דקות, צמצום תשלומים שונים והכפלת מחיר הארוחות לחברים משקל אחד לשני שקלים ולגימלאים משקל אחד לארבעה שקלים. על כמה מהצעדים מערער גם יו"ר ההנהלה ח"כ שלמה עמר.

בקשה לפירוק פורמאלי למפעל 'טיב טוב' בחיפה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

כדי לאפשר תשלומים של שכר עבודה, דמי הודעה מוקדמת וכן הזכות לקופת הגמל – הגישה מועצת פועלי חיפה בקשה לבית המשפט המחוזי בעיר לפירוק פורמאלי של חברת "טיב טוב סריגת חיפה בע"מ". המפעל נסגר לפני שנתיים.

את הבקשה לבית המשפט הגיש יועצה המשפטי של מועצת פועלי חיפה עורך הדין יוסי כץ בשמה של עליזה אזולאי, לשעבר מזכירת ועד העובדים במפעל.

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של יקירתנו

טובה בכר

הלוויה תתקיים היום, יום חמישי ה' באלול תשמ"ח 18.8.88 בשעה 15.00 בבית העלמין הדרס בחדרה.

המשפחה

ביום השלושים לפטירת

גבי שלי

נעלה להר המנוחות ירושלים לטכס גילוי המצבה שייערך ביום ג' 23.8.88 (י' באלול תשמ"ח) בשעה 16.00.
אוטובוס ייצא מתיאטרון ירושלים ע"י שרובר בשעה 15.30.

באותו יום בשעה 17.30 ייערך מטעם קרן גבריאל שרובר טכס הנחת אבן הפינה ל"טיילת גבריאל", במעמד ראש העיריה, מר טדי קולק
הכניסה לטכס מרחוב נעמי באבו טור.

בשעה 18.30 יתקיים טכס אזכרה בתיאטרון ירושלים ע"ש שרובר

גיטה שרובר

קבלת מודעות 24 שעות נדחף
מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל"הלוח הכללי" "דבר" מתקבלות 24 שעות ביממה ב' דחף דיזנגוף רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל. 246363 239952

דבר קרא מחר
דבר השבוע
חני אשר, עליזה ולך / ראיון מיוחד עם שמעון פרס
הנה ומר, יורם פרי, שלמה גנוכר, שמעון ויס / 74 יום לבחירות 88'
יוסי ריב / מה שראיתי במילואים
יונה שמשי / השב"כ בעקבות הג'יהאד
דרור שרביט / עשינו עסק
מיכאל קרטין / עולם חדש
חיים באר / זכרונותיה של תולעת ספרים
יגאל תומרקין / השבון הנפש
יעל פישביין / רן כוהן, דיוקן
יאיר גרבוז / הטלוויזיה של השבוע
דני רובינשטיין, אבירמה גולן, אמיר רוזנבליט, דליה שחורי, ישראל לנדרס, יוסף מיכלסקי, דיוויד קוב, מייק לוין, ורדה צימרמן, גדעון קרץ, יוני להב, מירי פז, יעל יאירי, דן בן־אמוץ
"משא" לספרות ולאמנות

לידיה ואברך יעקב / לאה ודוד וזאנה
שמחים להודיע על נשואי בניהם
רונית עב"ל משה
החופה התקיימה בחוג המשפחה
ת"א, 16.8.88

לחברינו **לאה ודוד וזאנה**
מזל טוב לנישואי הבן
משה עב"ל רונית
בית "דבר"

במלאת שנה לפטירתו של בעלי, אבי, האח האהוב והבלתי נשכח

מרדכי עקיבא נייארק ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון ח' באלול תשמ"ח 21.8.88 בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין סגולה בפתח־תקווה. נפגשים בבית העלמין

המשפחה

מלון קלאב אילת
נותרו מס' מקומות לחגים
משרד מכירות ראשי: בית כלל דרויאנוב 5 ת"א
ח' 614, 615 ☎ 03-299387
☎ באילת 059-31181

במלאת שנה לפטירת יקירנו

יעקב יסוד ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום א' ח' באלול תשמ"ח 21.8.88 בשעה 17.00 בבית העלמין בצור שלום. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים בשעה 16.30 רח' ביאליק 42 קריית חיים

המשפחה

קרן לעזרה הדדית של מקבלי גימלאות מקרן הגימלאות המרכזית – עמותה
נותנת בזה הודעה כי
אסיפה כללית
תתקיים ביום שני 5.9.1988 בשעה 9.30 בבוקר באולם הישיבות של קרן הגימלאות רח' ביאליק 155 קומה 11 רמת־גן
סדר היום
1. בחירת יושב ראש האסיפה
2. דו"ח הועד לועדת הביקורת
3. דיון
4. אשור הדו"ח
5. אשור התקנון המשולב של העמותה לפי החלטה באסיפה הכללית שהתקיימה ביום 16.9.1987
6. שינוי שם העמותה
7. בחירת ועד בועדת ביקורת
8. מינוי רואה חשבון
9. שונות
אסיפה כללית תתכנס בדרג של נציגי החברים כאמור בתקנון העמותה
הועד

איילת ארבר־איילת

איננה

הלוויה תתקיים ביום שישי 19.8.88 בשעה 11.00, בבית העלמין סגולה בפתח־תקוה.
נפגשים בשער בית העלמין בשעה 10.45. ההסעה מרחוב ההבדלה 6 בקריאון בשעה 9.45

משפחות:
ארבר, איילת, גולדשטיין, אבירי

יעקב סעדון ומשפחתו
מודיעים בצער על פטירת

ג'ורג' דני סעדון

הלוויה תצא היום, יום חמישי ה' באלול תשמ"ח 18.8.88 בשעה 16.00 מבית הלוויות רח' שמגר 26 רוממה להר המנוחות בגבעת־שאול

דבר היום

תסכול מול תסכול

ירדן לא סיפחה מעולם את רצועת עזה ולא הפגינה כל התלהבות לקבלת האחריות עליה בהסדר־שלום אפשרי (אם כי במחיר נמל בים־התיכון ייתכן שעוד תתרצה). לכן גם לא נכללה עזה בהודעת המלך חוסיין על הינתקותו ממה שמכונה בהכללה „השטחים", ובמקרה זה מתייחס אך ורק לגדה המערבית. ניתוח השפעתה של הודעת חוסיין על התנהגות תושבי השטחים אינו יכול, לפיכך, להסביר את ההתלקחות המחודשת בעזה בימים האחרונים.

„לא הופתענו", הזדרזו בכירי מערכת הבטחון לבשר, כאשר הידיעות על הצתת צריף פועלי עזה באור־יהודה גרמו, או לפחות תרמו, לחידוש האלימות ההמונית במתודהבית שלהם. החקירה המשטרתית טרם הושלמה והחוקרים, בכנות או בתכסיסנות, מתלבטים בין מניע פלילי לבין מניע לאומני, שאף הוא עלול לבוא משני כיוונים קוטביים – יהודים הפורעים בערבים או ערבים הנוקמים בעובדים בישראל.

במקום להתברך באי־הפתעה זו, מוטב למערכת השלטונית לשפר את התמודדותה עם תופעות של בריונות במסווה לאומני. אם מציתי הצריף, רוצחי שלושת הפועלים, הם תושבי המקום המתגאה במעמדו החדש כעיר בישראל, כי אז מוטב לחשוב שהם נכללים בשרשרת שהחוליה הבאה שבה היתה הבערת מכוניתה של משפחה ישראלית בעזה ופציעת ילדיה. אסור שהאור העולה מאור־יהודה יהיה של אש רצחנית.

הנפגעים האחרונים של ההתנגשויות בדרום אופייניים לעוצר (כלומר להפרותיו) ולעצירים (שתסיסתם ההדרגתית סופה לגלוש). נסיונותיהם של כוחות־הבטחון לבלום התפרצויות תקופתיות של אלימות ערבית יכולים להצליח רק לפי מדד מידי של השתקה כפויה, המסתיימת בהתפרצות מחודשת. מוזר, משום כך, שיש המתעקשים לשוב ולדבר על „דעיכה" באינתיפאדה. בעזה, יותר מאשר בגדה, יש עתה מהדורה מוקטנת של מהומות חסידי חומייני ערב המהפכה שסילקה את השאה מאיראן: מחזוריות של „ימי יזכור" במועדים דתיים או לציון הרוגים קודמים, וועדות מקומיות המבקשות להחליף את השלטון הישראלי וקוראות תיגר על אחיזתו בניהול חיי התושבים.

אין לקנא במצבם של חיילי צה"ל ושל אנשי השיטור המודיעין האחרים בשטחים: לא רק שאחת מידיהם קשורה אל מאחורי גבם, כנגזר מהחוק ומהמוסר, אלא ששתי ידיו של הדרג הממשלתי ששיגר אותם למשימתם תחובות במעמקי כיסיו, בלי התקדמות מדינית שתפיג את התסכול המקומי. הפיקוד הבכיר של צה"ל נקלע לנקודת־איזון עדינה, בין תמיכה בחייליו ובקציניו שבשטח גם בעת שפעולותיהם אסורות ואף מקפחות חיים שלא כדין, לבין הכשר במשתמע לפעולות כאלה. אות לכך הוא בהחלטת הרמטכ"ל לקבל רק בחלקה את המלצת הפרקליט הצבאי הראשי להעמיד לדין אלוף־משנה המואשם בהריגת בורח – לא בזמן סכנת־חיים לחייל – ממעופו של מסוק רודף. רב־אלוף שומרון אותת הסתייגות ממעשהו של האל"מ בהשעותו אותו מפיקוד על חטיבתו, אך גם ריכך מראש את עונשו, אם יורשע, בצוותו כי הקצין לא יואשם בפלילים, אלא רק יועמד לדין משמעתי – ולפני סגן הרמטכ"ל, שהכרעתו תהיה תשובה פומבית ראשונית של האלוף ברק להתחבטות בעניין האמצעים הראויים להשגת המטרה הצבאית המתכללת.

בלגיה / „אקונומיסט" ל„דבר"

שלוש אך אחת

הריחוק בין הפלמים והוולונים אמור לסייע להם לחיות טוב יותר יחד. למעשה עלולה התכנית החדשה להביא להתפוררות המדינה

בלי שאירופה שמה לב לכך כלל וכמעט בלי שהם עצמם מבחינים בכך, נמצאים הבלגים בעיצומו של הזעזוע הגדול ביותר שפקד את מדינתם מיום שהוקמה ב־1830. הסיבה, כמו תמיד, היא החלוקה בין הצפון הדובר הולנדית והמיושב בפלמים לבין הדרום הדובר צרפתית והמיושב בוולונים. התוצאה תהיה דומה לתוצאות שהיו לרפורמות של 1970 ו־1980 – העמקת ההפרדה הפונקציונאלית. בסוף יתכן כי בלגיה תתפורר לכמה מדינות.

זו, כמובן, אינה המטרה שרוב הבלגים מייחלים לה (רק הלאומנים הפלמים, השייכים לתנועת הוולקסוניה, דוגלים בה מפני שהם מקדמים בברכה כל שינוי המביא את השינוי הבא). על־פי התיאוריה הריחוק בין הבלגים יסייע להם לחיות טוב יותר יחד. יתכן שתיאוריה זו תוכיח את עצמה. האיחוד הבלגי הקיים זה 140 שנה החזיק מעמד בגלל נכונותם של הבלגים הפלמים לקבל את מרותם של הבלגים הוולונים. כאשר הרגישו הפלמים כי הם רבים וחזקים ומסוגלים להתמודד עם הוולונים, היה ברור כי ייווצרו סדקים במערכת היחסים בין שני העמים. דבר זה אכן קרה, ואילו ניסו הפוליטיקאים לטייח זאת, היה כל המבנה מתמוטט מזמן. במקום זאת ניסו לבנות אותו מחדש ובלגיה ניצלה. השאלה היא אם החוק שהועבר בשני בתי המחוקקים לפני שיצאו לפגרה בשבוע שעבר יביא לתוצאה דומה.

משמעות ההחלטה היא העברת רוב הסמכויות שנותרו בידי הממשל המרכזי לידי המועצות המקומיות והאזוריות. השלטונות הקהילתיים יהיו אחראים על החינוך, ואילו השלטונות האזוריים יהיו ממונים על הכלכלה, סחר החוץ, המחקר והעבודות הציבוריות. השלטון המרכזי יהיה אחראי על ענייני חוץ, בטחון, חוק וביטוח לאומי. 30 אחוז מהתקציב הכללי של המדינה יעבור למועצות האזוריות.

רשימה זו של הסמכויות שיועברו לידי המועצות האזוריות אינה כה דרמטית. כבר היום נמצאים רבים מהתפקידים המשניים של המדינה בידיים מקומיות. יש רק בעיה בולטת אחת בתכנית והיא מדיניות האוצר. מאיפה יבואו הכספים וכיצד? שאלה זו הציגו הליברלים הפלמים והוולונים, שהם הגורם האופוזיציוני המשמעותי היחיד לתכנית. התשובה שהציע וילפרד מרטנס והקואליציה המורכבת מדמוקראטים־נוצרים, מסוציאליסטים ומאנשי תנועת הולקסוניה היא: תחיו ותראו. לקראת סוף החודש ינסו לחוקק חוק אחר העוסק בענייני האוצר. הבעיה היא שהחוק אמור לעבור עד תחילת 1989: זמן קצר להנהגת חוק.

שאלה נוספת שאמורה לקבל מענה היא: על אילו מועצות אזוריות מדובר? לבלגיה יש כבר שתיים, האחת של הפלמים והשניה של הוולונים. עתה תהפוך בריסל, שלה סטטוס מיוחד של עיר דו־לשונית, למועצה השלישית. חוק בנושא זה אמור לעבור עוד הסתיו, והמאבק בעניין זה עלול להיות חריף, מפני שבריסל אינה דו־לשונית כלל. האמת היא ששלושה־רבעים מתושביה הם דוברי צרפתית, הרועמים על שהפלמים קיבלו חלק שווה בניהול העיר.

גורם שיסבך עוד יותר את התהליך הוא העובדה שיש כמה קהילות ולוניות שיהיו, לאחר הוצאת התכנית אל הפועל, שייכות למועצות פלמיות. בתיאוריה ישתתפו נציגיהן בהקמת המועצה הקהילתית ויסדירו את המכשול הזה. אך, כאמור, אין זה אלא פתרון תיאורטי.

אין פלא אפוא שהבנק המרכזי ראה צורך לציין, כי יש קשר בין האוצר ובין מדיניות מטבע חוץ, שבכירים מהשוק האירופאי המשותף תהו כיצד תיוצג בלגיה בישיבות השוק בעתיד, ושהמלך בודואן הזהיר את הפוליטיקאים באופן גלוי כי יש סיכון רב בהפרדה. „כן ההחלט", אמר, „הבלגים רוצים שאוחדים ישרתו בנפרד, אך הם גם רוצים לחיות באיחוד. הם יודעים שפירושה של פדראציה הוא איחוד". האומנם?

חוזרים למסלול החיים בראנגון, בירת בורמה, חוזרים אט־אט למסלולם התקין. בתמונה: נוסעים נדחקים לאוטובוס הניצב במקום שבו ירו אנשי כוחות הבטחון במפגינים שדרשו את התפטרות הנשיא סיין להיוין. הנשיא התפטר. מחיר הנצחון – כ־1,000 הרוגים. (תצלום אי.פי.)

גבולות / טדי פרויס

1947 אינה בדיחה

הערבים, אמר חביב בורגיבה, מפגרים אחר המאורעות במלחמה אחת. עכשיו הם מוכנים להכיר בישראל בגבולות 1947

מקץ 41 שנה וחמש מלחמות הוציאו הפלשתינאים את השד מהבקבוק שבו כלאו אותו ב־1 בדצמבר 1947. חביב בורגיבה, נשיא טוניסיה לשעבר, אמר לא פעם, כי הם מפגרים אחר המאורעות במלחמה אחת. מאחר שסירבו בעבר לתכנית החלוקה, מצאו עצמם ניצבים על גבולות 1949. אחרי שהתכחשו להם, נהדפו לקווי הפסקת האש ב־1967. כשהחליטו מה שהחליטו בחארטום, אמר בורגיבה שזו טראגדיה. כשיצאו למלחמת יום הכיפורים התנבא המדינאי הזקן שעוד מעט יהדפו עד קאהיר ודמשק. גם בכך צדק. כמעט.

אלה התובעים את נסיגת ישראל מדברים מאז במונחי 1967. [illegible] אחורה לא ניתן־לוותר לעולם [illegible] הגורמים הפוליטיים בישראל ראו את קווי 1967 כמינימום, שבעזרת דיפלומאטיה זהירה ונבונה מזו שהפגין מנחם בגין בקמפ־דייוויד נוכל להוסיף עליהם, בלי שאיש יגרע מהם. שכחנו, כי גם גבולות 1949 הם קווי שביתת־נשק בלבד ולא „גבולות בטוחים ומוכרים". לא זכרנו את נאום „גילדהול" של סר אנטוני אידן, שהציע מודוס־ויוונדי לאורך קווי החלוקה (בן־גוריון: „אידן רוצה בחיסול ישראל"). לעגנו לנשיא צרפת ז'יסקר ד'אסטן, שנפנף ביותר מרמז בקווים הללו, והתעלמנו ממדינאים ומדיפלומאטים רבים, לרבות אמריקאים, שראו בגבולות 1949 הוכחה לתוקפנות ישראל במלחמת העצמאות: עובדה שסיימנו את המלחמה ובידינו שטחים גדולים יותר משהוקצו לנו על־פי תכנית החלוקה תש"ח.

עלילה זו לא קשה להפריך. ארה"ב נותרה ב־1945 עם שטחים שהיו קודם לכן שייכים ליפאן, וכך גם ברה"מ; פולין וברה"מ בלעו אדמות, שקודם ל־1939 היו של גרמניה ופינלנד, וצרפת קיבלה סופית את אלזס ולוריין. מכאן, על־פי ההגיון הנ"ל, שגרמניה הנאצית ויפאן היו קרבן לתוקפנות.

אבל ההגיון אינו השופט הפוסק. אינטרסים, דעות קדומות, טמטום ולעתים אף אנטישמיות היו חזקים מההגיון ואלה החזיקו את 1947, תוך הנשמה מלאכותית, בחיים. עתה התעוררו הפלשתינאים. הם החמיצו רק ב־23 שנה את תכניתו של בורגיבה, שהציע במארס 1965 תכנית שלום, כפי שנמצאה לאחרונה במגירותיו של עסקן פלשתינאי. בישיבת הממשלה התייחסו [illegible] לניר [illegible] שבת. ביוצא מהכלל [illegible] הזהיר אז שר ישראל שיש משום סכנה במסמך, מאחר שתכניות כמו נייר פייצל אל־חוסייני יש להן דינאמיקה משלהן. ואמנם, מקץ שבועיים מדברים בגבולות 1947 כאילו מעולם לא מתו, כאילו לא התכחשו להם הפלשתינאים מיום היוולדם וכאילו לא יצאו למלחמה כדי להעביר אותם מהעולם.

בערמומיות מצרפים הפלשתינאים זו לסם המוות שהם מפיצים: בגבולות 1947 הם יכירו בישראל, ואפילו ישקלו עשיית שלום עמה. אולי יציגו זאת כפשרה הוגנת, נאמר בין תכנית ברנאדוט (שהציע לקרוע מישראל את הנגב) ותכנית החלוקה של ועדת פיל, שהמליצה על מדינה יהודית בגודל שטחם של איצטדיון רמת־גן, פלוס בריכת השחיה גלי־גיל, פלוס בר־מסעדה „פינק" בירושלים. בעולם יתייחסו ברצינות להצעה הצודקת של הערבים, שסוף־סוף מוכנים לפשרה, מציעים גבולות בטוחים ומוכרים ואפילו שלום. כי מה צודק יותר, תכנית חלוקה, שאושרה על־ידי העצרת הכללית של או"ם, או קווי שביתת־נשק, שנאמר עליהם בפירוש שאינם אלא תיחום זמני עד חתימת הסכם שלום?

כיום אנו נוהגים על־פי נוסחת בורגיבה במהופך. גולדה מאיר הסכימה, לפחות בהצהרה, לנסיגה מסויימת. נכונות זו נמחקה בידי בגין, אף שברוב שלומיאליותו החזיר שטחי ענק בלי להודות בעקרון הנסיגה ותוך התעקשות על פירורים (ראה אילות טאבה). יורשיו, חכמים ממנו בממדים שוליים בלבד, מתעקשים על אף־שעל וכמה מהם ממשיכים לחלום על הגדה האחרת. ככל שחלומותינו מתעצמים, כן מצטמצמת ההסכמה לגבי השטחים שיוותרו בידינו. ב־1970 עבר [illegible] האמריקאים על „התאמות קלות" בגבולות 1967 וחזר על כך הנשיא רייגן בתכניתו מספטמבר 1982. מאז הצליחו בגין ושמיר להרגיז, לאבד ולהשמיד כל זיק של אהדה לישראל, עד שמקץ עשור לשלטונם אנו נאלצים להתמודד נגד כתונת־החנק של 1947. קאדנציה נוספת לשלטונם ומלחמה אחת הגונה, ואנו נתפלל לאותה כתונת.

לבנון / דן אבידן

יהיו או לא יהיו

איש אינו מוכן להמר שהבחירות לנשיאות יתקיימו היום כמתוכנן. לישראל לא צריך להיות איכפת מי יהיה הנשיא שישלוט בארמון בעבדה

אם לא ישתנה משהו ברגע האחרון אמור היום הפארלמנט הלבנוני לבחור בנשיא חדש, במקום אמין ג'ומייל. תקופת כהונתו השניה של ג'ומייל אמורה לפוג ב־23 בספטמבר, אך בלבנון, כידוע, שום דבר אינו מתנהל על מי מנוחות ואיש מהמשקיפים לא היה מוכן להמר על כך שהבחירות אכן יתקיימו היום, כפי שתוכנן.

יש כמה גורמים שעלולים לשבש את התכנית, וקודם־כל מליציית הפלאנגות, „הכוחות הלבנונים". אלה עלולים לאיים על 36 הצירים הנוצרים הנמצאים בלבנון (מתוך כלל 41 הצירים הנוצרים בפארלמנט), כדי שרבים מתוכם לא יגיעו היום לישיבת הבחירות ויכשילו בכך את בחירתו של המועמד הפרו־סורי סלימאן פרנג'יה. בימים אלה נקבע, שישיבת פארלמנט שבה בוחרים את הנשיא תחשב חוקית רק אם ישתתפו בה 53 צירים לפחות, שהם שני־שלישים מ־79 חברי הבית, שכיהנו בתפקידם ב־1987. כן נקבע, כי אם לא יזכה הנשיא ברוב של 53 קולות בסיבוב הבחירות הראשון, הוא יוכל להיבחר ברוב רגיל של 40 קולות בסיבוב הצבעה שני.

סלימאן פרנג'יה, ששלט בצפון לבנון ושהיה כבר נשיא בשנים 1976–1980, הכריז ביום שלישי על מועמדותו לנשיאות לאחר היסוסים רבים והתייעצויות למכביר שקיים בדמשק, יחד עם בנו רוברט. הפלאנגות הכריזו מיד שהן מתנגדות בתוקף למועמדותו, כי אם ייבחר לנשיא, יחזיר הדבר את לבנון למעגל המלחמות הפנימיות. קודם לכן אמר מנהיג הפלאנגות, ג'ורג' סעאדה, כי מפלגתו תעשה כל שביכולתה להכשיל בחירת כל מועמד פרו־סורי לנשיאות.

העוינות בין הפלאנגות למשפחת פרנג'יה היא ארוכת שנים. מקורה קודם־כל בכך, שסלימאן פרנג'יה הוא בעל־בריתם של הסורים ודוגל בהישארות כוחותיהם על אדמת לבנון (כשכיהן פרנג'יה כנשיא יזם את כניסת הצבא הסורי ללבנון, כדי שיעצור את המוסלמים מלבצע טבח בנוצרים). עוד סיבה לעוינות היא נקמת הדמים התלוייה ועומדת בין סלימאן פרנג'יה לסמיר ג'עג'ע – המנהיג הצבאי של מליציית הפלאנגות – שרצח בדם קר, ב־1978, את בנו הבכור של סלימאן פרנג'יה, טוני, ואת אשתו ובתו.

פרו־סורי פרנג'יה. הפלאנגות ינסו למנוע את עלייתו לכסא הנשיאות

עוד התרחשות שעלולה לחבל היום בבחירות היא פריצת עימות אלים בין מליציית „הכוחות הלבנונים" הנוצרית ויחידות מליציה נוספות הסרות למרותו של הנשיא ג'ומייל, לבין היחידות הנוצריות בצבא לבנון הממלכתי, בראשותו של מפקד הצבא גנראל מישל עאון. מישל עאון עצמו הוא אחד המועמדים החשובים לנשיאות, למורת רוחם של מפקדי „הכוחות הלבנונים" סמיר ג'עג'ע והנשיא אמין ג'ומייל. אלה כרתו באחרונה ברית, כדי להכשיל את בחירתו. הם חוששים מפני מנהיגותו, שהיא כריזמטית מדי לטעמם ועלולה להעיב על מעמדם במחנה הנוצרי, והם גם חוששים שבשל מערכת יחסיו הקורקטית עם הסורים הוא יניע את לבנון, אם ייבחר לנשיא, לוותר לסוריה ויתורים נוספים, שיפגעו עוד יותר בריבונותה. בינתיים נמסר, שבעקבות התנגדותם הנחרצת של ראשי הפלאנגות למועמדותו של סלימאן פרנג'יה לנשיאות, עלולים הסורים לתמוך במועמדותו של מפקד הצבא מישל עאון או במועמד פשרה אחר.

מאתמול בצהריים היו אמורות יחידות צבא וז'נדרמריה לבנוניות להיערך לאורך הכבישים המובילים למושב הזמני של בית־הנבחרים, שם צריכות להתקיים היום הבחירות. זה בניין בעל מבנה ארכיטקטוני ניאו־קלאסי, המכונה „ארמון מנצור", והוא ממוקם במעבר היחיד שמקשר כיום בין שני חלקי ביירות ושבו לא שולטות המליציות היריבות. לסורים, שהם כיום גורם הכוח החשוב ביותר בלבנון, יש עניין מובהק בקיום הבחירות במועדן. אי־קיומן יפגע במוניטין שרכשה לעצמה סוריה לאחרונה כמדינה היחידה המסוגלת לפעול להבנה מסוימת בין העדות הלבנוניות ולהשכין שקט יחסי במדינה שסועה זו. לכן קראו בשבועות האחרונים אמצעי ההסברה הסוריים לכל הקבוצות הלבנוניות לאפשר את קיום הליך בחירת הנשיא, כדי לסלול את הדרך לשיקומה של לבנון, תחת הנהגת נשיא שיכונן רפורמות פוליטיות ויפעל לפיוס לאומי וליתר שוויוניות בין הנוצרים למוסלמים. אין להוציא מכלל אפשרות שהסורים יפעילו כוח נגד קבוצות לבנוניות, שינסו לשבש את הבחירות.

לסורים יש כמובן עניין שהנשיא הנבחר יהיה בעל־בריתם או לפחות נתון להשפעתם. לישראל, לעומת זאת, שלא כב־1982, אין כמעט כל יכולת להשפיע על בחירת הנשיא הבא של לבנון. חלק מהמועמדים לנשיאות מוכרים כאוהדים את ישראל – דני שמעון, בנו של הנשיא המנוח כמיל שמעון, ג'וני עבדו, שגריר לבנון בשווייץ שניהל בשעתו מגעים אינטנסיביים עם אישים ישראלים שונים, איש העסקים מנואל לואיס ואחרים. אולם את ראש רשימת מועמדי הנשיאות מקשטים שמות של מנהיגים אנטי־ישראליים מובהקים, כמו סלימאן פרנג'יה, רימון ומישל אדה, או מנהיגים שגישתם לישראל בלתי־ברורה – מישל עאון, ז'אן עוביד, מישל חורי ואחרים.

לישראל לא צריך להיות איכפת כיום מי יהיה הנשיא שישלוט בארמון בעבדה בביירות. ממילא לא תצמח לה תועלת מכינון ברית חדשה עם הפלאנגות לאחר כשלון הברית הזו בעבר. אם ייבחר נשיא פרו־סורי, סביר שהסיכויים להשכנת סדר פנימי בלבנון יגדלו, וככל שבלבנון יתייצב ממשל מרכזי חזק יותר, שישכין בה סדר, כן ייטב לישראל. אורבת כמובן הסכנה שנשיא פרו־סורי יעודד טירור אנטי־ישראלי מדרום לבנון, אולם בריאל־פוליטיק של יחסי סוריה־ישראל סביר להניח, שהסורים ידאגו לשמור טירור זה בממדים מבוקרים, משום שאין ברצונם להיקלע לעימות מזוין עם ישראל.

בזווית חדה / חגי אשד

לבכות או לצחוק

כאשר עומד למשפט קצין הנלחם באינתיפאדה, השאלה העיקרית היא, אם בספר החוקים רשומה עבירה הנקראת „לעשות צחוק מצה"ל"

זוהי שאלה שהתעוררה דווקא עכשיו במלוא חריפותה ועליבותה. אבל האמת היא שזוהי שאלה שנשאלה פעמים רבות מתחילת האינתיפאדה. בעיקר בשלביה ההתחלתיים, כשהיא צולמה בטלוויזיה העולמית מפנים ומאחור, מקרוב ומרחוק, בכל הזוויות. זוהי, בעצם, השאלה העיקרית. האם רשומה בספר החוקים האזרחי והצבאי עבירה הנקראת „לעשות צחוק מצה"ל" – מכל חייליו ומפקדיו ומכל קצין וקצין. מהרמטכ"ל ומטה. מכולם יחד ומכל אחד לחוד, מכל הפירמידה האנושית הענקית הזאת? יש דבר כזה? יש עבירה כזאת? יש עונש שמותר להטיל על המבצע אותה?

ככה זה התחיל. זה היה המהפך העיקרי. ככה התחילה האינתיפאדה, שהיא מלה ערבית רבת מובנים ופירושים: התקוממות, התעוררות, התנערות ועוד. ובעיקר – בעצם זה העיקר – פתאום כל אלה שהחליטו לעשות מה שהם רוצים נגד צה"ל, הבינו שהם אכן יכולים לעשות זאת בלי להינזק. השד הישראלי לא נורא כל כך, לא נורא בכלל. גם כשעושים ממנו צחוק. הם הבינו שהשד הזה הוא יצור חסר כבוד, כבוד עצמי קודם כל, ואי אפשר ליטול ממנו את מה שאין לו. המלך עירום. השד מצחיק. אפשר להחזיק את הבטן מרוב צחוק עליו. בעיקר כשמשליכים עליו אבן והוא משתגע ורץ חסר אונים ומגוחך אחרי המשליך על מנת לתפוס אותו ויהי מה. או אולי רק על מנת להגדיל את צהלת נצחונו כשרודפים אחריו ולא תופסים אותו?

כל „צעיר ערבי", כפי שזה נקרא היום, כל ילד, כפי שזה נקרא אז, עשה צחוק מחיילים סדירים על יחידותיהם שהפסיקו להתאמן, מחניכי הקורסים הצבאיים השונים, בתוכם קורס קצינים, מחיילי המילואים, בעלי הכרס והמיוזעים, שלא ידעו מה רוצים מחייהם ומה הם צריכים לעשות כאשר עושים צחוק מהם, מאתנו. מכולנו.

גלית המנוח לא ידע כמה שפר גורלו הצבאי והאנושי לעומת החייל הישראלי הנלחם לנו היום והנקרא גם הוא בשם גלית, הניצב מול דויד הפלשתינאי. גלית חירף את מערכות ישראל ונפל בקרב. נהרג כאשר כלי נשקו בידו ומגינו ושריונו עליו. ואילו המח"ט שלנו נשאר בחיים כשהוא בזוי ומושפל ומעורר צחוק ולעג. הוא יועמד לדין לפי המלצת הפרקליט הצבאי הראשי, המלומד

(המשך בעמוד 8)

השפעה פוליטית / אורי שחר

דרך רצופה כוונות טובות

המפלגות יכולות לצאת נשכרות מהתארגנויות של קציני מילואים להשגת מטרות פוליטיות. בראיה כוללת שכר כולנו עלול לצאת בהפסדנו

לפני האזרח יש שתי דרכים עיקריות להשפיע על תהליכים פוליטיים ברמה הלאומית: על־ידי הצבעה חד־פעמית ביום הבחירות ועל־ידי פעילות פוליטית מתמשכת. פעילות פוליטית מתמשכת יכולה להיעשות במסלול מפלגתי ממוסד או במסלול חוץ־מפלגתי, כגון התאגדויות וולונטריות למען מימוש מטרה מסוימת והתאגדויות מאתיות הפועלות נגד מימוש מטרה מסוימת.

הנסיון הפוליטי במדינת ישראל מוכיח, כי המסלול העיקרי להשפעה פוליטית הוא באמצעות המפלגות ולא באמצעות התאגדויות פוליטיות חד־משימתיות. על רקע זה ניתן לדון ולהעריך את ההשפעה הפוליטית ארוכת־הטווח של התאגדויות קציני המילואים.

כך, למשל, החליטו קצינים בכירים במילואים להתאגד ב„מועצה לשלום ולבטחון" הבלתי־מפלגתית כדי לבצע משימה אחת – להבהיר כי קיימת אפשרות לממש את נוסחת „שטחים תמורת שלום ללא כל פגיעה בבטחון".

אפשר להסכים ואפשר להתנגד לעמדה שקצינים אלה מצדדים בה, אך בוודאי שהחשוב יותר הוא שלא להתייחס באדישות לתופעה. עדיף היה אילו היו כל חברי המועצה מוצאים נתיבות לפעילות רצופה ומתמשכת במפלגות בעלות השקפת עולם הדומה להשקפתם. ובמלים אחרות: עדיף היה אילולא קמה ההתאגדות הזאת כלל.

ההנמקות לחיוב התופעה מוכרות, והעיקרית שבהן היא זכות ביטוי הדעה הפוליטית בכל מסגרת דמוקראטית אפשרית. קל וחומר כשהכוונה חיובית והמטרה נשגבת. אך אליה וקוץ בה: הזכות הזאת שמורה ובצדק לקציני מילואים בעלי כל השקפה שהיא. שמותיהם של רבים מהם, ובהם בעלי תפקידי פיקוד בשעת חירום, שזורים בעניין. אולי אין להתארגנויות של קצינים השפעה גדולה על הפוליטיזאציה של צה"ל, שהרי גם שמות קציני המילואים הפעילים במפלגות אינם בבחינת סוד כמוס, אבל אין הן גורם מבטל.

מפלגה מסוימת יכולה לצאת נשכרת מקיומה של התאגדות קציני מילואים למשימה אד־הוק.

(המשך בעמוד 8)

מצע טוב / עליזה ולך

חדש מתוך ישן

השוואה של מצע מפלגת העבודה בנושא „מדיניות ישראל לשלום" למצעיה של המפלגה בעבר תרגיע את החוששים מפני שינויים מרחיקי לכת

מספר השעות שהקדישה ועדת הניסוח של המצע המדיני של מפלגת העבודה לפרק „מדיניות ישראל לשלום עם ירדן והפלשתינאים", המשתרע על פני עמוד וחצי, שווה למספר השעות שהקדישה לכל שאר הפרקים, התופסים שמונה עמודים וחצי. והרי אין בכך כדי לעורר תמיהה. מלבד הפרק הזה לא חייבו האירועים והנסיבות שינויים מהותיים במשנתה המדינית של מפלגת העבודה, ודווקא בקטע זה חלוקה המפלגה לשני מחנות. היה אפוא צורך במיטב השכל הישר ואמנות הניסוח כדי לגשר על פערי התפיסות ולהפיק מסמך שהכל יהיו שלמים אתו. וכך היה. רק השוואה למצעיה המדיניים של מפלגת העבודה בעבר תרגיע את החוששים מפני שינויים מרחיקי־לכת בנוסח המצע המשופץ. מחייבי החידוש אף הם נשענו עליהם, אך בניגוד לשמרנים שבקרבם, אין הם יראים מהתוויות ומהודאה בערכם. להלן הסעיפים הרלוואנטיים:

מצע 1981

★ במשא־ומתן על השלום בגזרה המזרחית, אשר יתנהל עם ממשלת ירדן, יטלו חלק נציגים מוסמכים של התושבים ביהודה, שומרון ורצועת עזה, על־מנת לאפשר להם להשתתף בקביעת עתידם.

★ בהתאם לשאיפתו לשים קץ לסכסוך הישראלי־ערבי יהיה המערך מוכן, כבעבר, לבוא בדברים עם אישים וגורמים פלשתינאים, אשר יכירו בישראל וישללו את שיטת הטרור.

★ נציגים מוסמכים של התושבים הפלשתינאים ביהודה, שומרון וחבל עזה ישולבו בדיונים על מימוש האוטונומיה, על־מנת לאפשר להם להשתתף בקביעת עתידם.

★ ישראל תהיה מוכנה לנהל מו"מ עם נציגים מוסמכים של תושבי יהודה, שומרון ועזה על מימוש האוטונומיה גם אם ירדן לא תשתתף במשא־ומתן.

★ ממשלת ישראל תעמוד על כך, שלעת השלום, המערך של כוחות צה"ל וההתיישבות, הכולל את בקעת הירדן (לרבות צפון־מערב ים המלח), גוש עציון, סביבות ירושלים ודרום רצועת עזה, יהיו כלולים בשטחה הריבוני של ישראל.

מצע 1984

★ ממשלת ישראל תתמוך בהשתתפות נציגים מוסמכים של התושבים הערבים־הפלשתינאים ביהודה, בשומרון וברצועת עזה במשא־ומתן, אשר ייערך עם ממשלת ירדן, על־מנת לאפשר להם להשתתף בקביעת עתידם.

★ ממשלת ישראל תהיה נכונה לדון עם ירדן ונציגות פלשתינאית מיהודה, משומרון ומעזה על הסדר לתקופת מעבר בדרך להסכם שלום. היסודות והתנאים של תקופת המעבר יגובשו במשא־ומתן על יסוד הסכמי קמפ־דייוויד, או תכנית אחרת שעליה יוסכם בין הצדדים.

★ ממשלה בהנהגת המערך תהיה מוכנה לאפשר, כבעבר, לבוא בדברים עם אישים וגורמים פלשתינאים, שיכירו בישראל וישללו את הטרור.

★ ממשלת ישראל תעמוד על כך, כי לעת השלום יובטח שהמערך הבטחוני של כוחות צה"ל וההתיישבות, הכולל את בקעת הירדן, לרבות צפון־מערב ים המלח, גוש עציון, סביבות ירושלים ודרום רצועת־עזה, יהיו כלולים בשטחה הריבוני של ישראל.

מצע 1988

★ הבטחת גבולות בני־הגנה באופן שהמערך הבטחוני של כוחות צה"ל וההתיישבות, הכולל את בקעת הירדן וצפון־מערב ים המלח, גוש עציון וסביבות ירושלים, יהיו לעת שלום בשטחה הריבוני של ישראל.

★ ממשלה בראשות המערך תחדש בעדיפות ראשונה את יוזמת ההידברות עם ירדן, בשותפות עם נציגות פלשתינאית, כדי להגיע לשלום בגבול המזרחי ולישוב הבעיה הפלשתינאית. כדי לפתוח את המשא־ומתן עם משלחת ירדנית־פלשתינאית, ישראל תהיה מוכנה להשתתף בוועידה בין־לאומית, שאין לה סמכות להכתיב תנאי משא־ומתן ולכפות פתרון, או לבטל הסכם שיושג בין הצדדים.

★ בהתאם לשאיפתו לשים קץ לסכסוך הערבי־ישראלי יהיה המערך מוכן לבוא בדברים עם אישים וגורמים פלשתינאים, אשר יכירו בישראל, ישללו את הטרור ויקבלו את החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338.

★ בדרך לשלום תיזום ישראל גם הסדרי־ביניים ותדון בהסדרי־ביניים שיוצעו לה. ישראל תהיה מוכנה לנהל משא־ומתן עם ירדן והפלשתינאים, או עם נציגים מוסמכים של תושבי יהודה, שומרון ועזה על הסדרי־ביניים, גם אם ירדן לא תשתתף במשא־ומתן.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

מחול גרוזיני

בתחילת ספטמבר יתקיים פסטיבל ארצי ראשון ללהקות מחול גרוזיניות. נמסר כי תשתתפנה 8 להקות מכל רחבי הארץ ובהן מעל ל־350 רקדנים ורקדניות. בפסטיבל תופיע גם להקת קולך בתכנית מיוחדת. הפסטיבל יתקיים בבנייני האומה ויטלו בו חלק משתתפים רבים מכל חלקי הארץ, הוא ייערך בחסות שר החינוך והתרבות – מר יצחק נבון, שר הקליטה – מר יעקב צור, מזכ"ל ההסתדרות – מר ישראל קיסר, וראש עירית ירושלים – מר קולק. ההכנות נמשכו שישה חודשים בניהולו האמנותי של ד"ר יצחק אטנלוב – מרצה לאמנות ומוסיקה. הפסטיבל ייערך על ידי התאחדות עולי גרוזיה ובהשתתפות משרד החינוך, עירית ירושלים, משרד הקליטה הקרן לירושלים והוועד הפועל של ההסתדרות.

משימה מפרכת

לא פחות מ־950 (תשע מאות וחמישים) מכתבים ומברקים קיבל אבא אבן ממעריציו שאוכזבו על שלא נכלל ברשימת מפלגת העבודה לכנסת ה־12. המברקים באו מ־25 ארצות, כולל ישראל כמובן, אבל רובן היו מארצות־הברית. תחילה התכוון אבא אבן (בתמונה) להשיב לכל הכותבים במכתב אישי, אך נוכח לדעת שזו משימה מפרכת. לבסוף החליט לנסח מכתב אחיד והוא שולח כמה עשרות מהם כל יום. לפחות אין הוא חייב תשובה לחמישים מאמרים ומאמרים ראשיים שנכתבו באותו עניין.

בדיחה עצובה

פרשת "קפריש", הברחה של משפחת אילין שמכרה את המכוניות הרומניות עד שחדלה לעמוד בהתחייבויותיה, כבר הולידה בתל־אביב שתי בדיחות. „מדוע מייצרים את ה'דאצ'יה' עם שני מפלטים?" שואל ליצן. „כדי שמי שקונה אותה, יוכל להשתמש בה לפחות כבמריצה", עונה חברו. עתה מגיע תורו של האחר לחוד חידה. „מדוע יש בגג של ה'דאצ'יה' שני חורים?" הוא שואל. „כדי שלחמור הקונה אותה יהיה מקום לאוזניים", ניתנת התשובה. אריה אורד

הנהלה חדשה

האסיפה הכללית של חברי איגוד המפיקים והאמרגנים בישראל בחרה הנהלה חדשה בת 7 חברים והם: יו"ר – חיים עציוני, שמואל צמח, יהודה טלית, חיים סלוצקי, חנוך רודיך, יוסי פלג, אשר ביטנסקי. האיגוד מונה כיום כ־70 חברים ובהם מפיקים, אמרגנים, מייצגי אמנים וסוכני אמנים.

מתנות רבות הוענקו לממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, במסיבת ההפתעה שערכו לו מקורביו, ביום הולדתו ה־65, בקפה „הטיילת" בירושלים.
עובדי המשרד וחברים נטעו ביער השלום 65 עצים על שמו, מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, העניק לו שני מחזיקי ספרים עם תבליט אריה עליהם – חודש המזל של פרס ומיכל בונגו, ציירת חובבת העובדת במשרד החוץ, העניקה לו פורטרט שלו שצויר על ידה. מי שבא בלי מתנה היה עזר ויצמן (בתמונה לוחץ את ידיו של פרס) שמיהר להסביר: „אני בצוות שמכין לך את המתנה הגדולה ביותר. תקבל אותה ב־2 בנובמבר".
למסיבה העליזה, הגיעו גם שלושת החולים, עוזי ברעם (גב), אברום בורג (גב) ואלחנן ישי (רגל שבורה), אשר הקימו עצמם ממיטות חולים ובאו למסיבה. יקיר צור

שמפניה ובלונים

הדרה ציטרמן

הפתעה ציפתה לשחקנית נירה רבינוביץ, (בתמונה). חבריה להצגה „סלאח שבתי" החליטו לחגוג את יום הולדתה ואת החלמתה מניתוח ולעשות זאת, כמובן כהפתעה. בהפסקת ההצגה פתחו לכבודה בקבוק שמפניה, הביאו ליצנית, הפריחו בלונים וגם העניקו לה מתנות אישיות.

תשואות

כל הכרטיסים לקונצרט התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוחו של קורט מזור אשר נערך באולם אברי פישר בניו־יורק נמכרו כבר חודשים מראש. זאת על אף העובדה שבערב זה התקיים גם קונצרט של פילהרמונית אחרת – זו של ניו־יורק עם זובין מהטה בסנטרל פארק. הקהל הניו־יורקי, הידוע כמאופק בדרך כלל, עמד על רגליו לאחר ביצוע הסימפוניה החמישית של בטהובן והרי"ע בשאגות במשך 20 דקות, עד שהתזמורת נענתה והוסיפה הדרן – את הפתיחה לאאונורה מס' 3 של בטהובן. המנצח אמר לאחר הקונצרט כי במעט ואינו זוכר חויה מוסיקלית כמו זו שהיתה בקונצרט זה.

חגיגה ב„חאן"

שחקני תיאטרון „החאן" הירושלמי, יצאו לפגרת קיץ לאחר „עונה מוצלחת", לדברי ההנהלה.

לסיום העונה חגגו בחצר החאן עם „מנגל" ובשר על האש, ליד בריכה. התיאטרון יחזור לפעילות באמצע ספטמבר. בתמונה עמית גזית (מימין) המנהל האמנותי עם שרי צוריאל ודני אלתר המנכ"ל.

רבין – באוניברסיטה

הרצאתו של שר הבטחון יצחק רבין על „ההתקוממות בשטחים" באוניברסיטה העברית בירושלים גררה אחריה התענינות שיא.
מאות אנשים צבאו על האולם במכון טרומן כדי לשמוע את דברי רבין ורבים נאלצו להישאר בחוץ מחוסר מקום.
באולם סקרו את הרצאתו עשרות נציגי אמצעי התקשורת אך הבולט מכל המוזמנים היה דווקא ראש עירית בית לחם אליאס פריג' אשר נכנס לאולם במהלך ההרצאה, התישב בשורה השניה והאזין בקשב עד לסיום דבריו של שר הבטחון. הוא סיפר כי איחר משום שלא מצא את האולם. מיד בתום ההרצאה הוא מיהר לעזוב את האולם וסרב להזמנת ראש המכון פרופ' בן־עמי שילוני לסעוד צהרים עם כל משתתפי יום העיון.
אורח חשוב נוסף היה ראש העיר מר קולק שהקשיב לדברי רבין מתחילתם ועד סופם.
ירום לוי

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס ביקר בעיר כפר־סבא. ראש העיריה יצחק ולד ביקש שבכל פתרון פוליטי אשר יוצע לא ייתכן שהגבול יעבור כפי שהיה לפני מלחמת ששת הימים. שמעון פרס הבטיח שלא יהיה יותר קו ירוק, אלא גבול כחול־לבן. כשבירך את העיר אמר: „כפר־סבא זה הכפר היחיד בעולם שבאים לבקר את סבא ומוצאים שהיא יותר ויותר צעירה". כמו כן ביקר את ותיקי העיר וקשישיה, במפעל התרופות „טבע" „ספיר". את הביקור סיים במרכז הקליטה, שם פגש עולים צעירים מכל רחבי העולם. בתמונה שמעון פרס וראש עירית כפר סבא מר יצחק ולד מבקרים במרכז הקליטה.

המדור נערך היום ע"י אתי מרדון

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

הקטל בדרכים? מה בוער!

השר חיים קורפו התעורר משנתו ולאחר אוזלת־יד מתמידה במשך 8 שנות כהונתו בתפקיד שר התחבורה. „העז" לבקש בישיבת הממשלה תוספת תקציב בסך 45 מיליון שקל בשנה זו למלחמה בתאונות ולשיפור תשתית הכבישים. וזה מתוך המיליארד וחצי המיליארד שקלים הנגבים על־ידי הממשלה מדי שנה מענף הרכב.

ואז בא שותפו למחדל השר דוד לוי אשר על מ.ע.צ. וטוען בישיבת הממשלה, כי היות והשר קורפו לא תיאם עימו את התכנית, „לא ברור שנצטרך לעשות בתחום זה יותר מאשר כבר נעשה", ועל כן יש לדחות את הדיון. כי מה בוער? מדי שבוע נהרגים בתאונות דרכים „רק" 10 אנשים וכמה עשרות נפצעים קשה. במשך השנה האחרונה נהרגו בתאונות כ־500 איש וכ־4000 נפצעו קשה.

כל המומחים בדעה, כי לו שני השרים הממונים על הנושא היו מטפלים בו כראוי ולא נותנים למצב התשתית בדרכים להתדרדר, היה מספר הקרבנות יורד במחצית. אולם כשראשם ורובם נתונים בענייני פוליטיקה „גבוהה", מה כי נלין עליהם.

נכון, כי סיבות רבות לקטל וראשון „טעויות אנוש". אולם אין ספק, כי שיפור הכבישים היה מונע גם הרבה מטעויות אנוש אלה. עצבנות הנהגים הנגרמת עקב הצפיפות בכבישים, הפקקים המטרידים, הכבישים האדומים והתחזוקה הגרועה – חלקם רב בגרימת הטעויות. סנ"צ אברהם פלד ראש ענף התנועה במשטרת מחוז הצפון קובע, כי „רמת תחזוקת הכבישים ירודה ביותר והיא אחד הגורמים המרכזיים לריבוי תאונות הדרכים".

קשה להבין כיצד שני השרים האלה ישנים שנת ישרים במשך שנים נוכח השכול והנכות הנגרמים בחלקם הרב בגלל מחדליהם.

יצחק קרמן
תל־אביב

נהג, בדוק עצמך...

מרבים לפנות לנהג הפרטי לבדוק את מכוניתו בוקר בוקר לפני הנסיעה. מצב השמן, מצב המים, אוויר וכד'. זה טוב. אבל אם מרבים לדבר בזמן האחרון שאחת הסיבות החשובות לתאונות היא הגורם האנושי, זה בהחלט נכון וזה מביא אותי למחשבה: האם לא צריך לפנות לנהגים בסיסמה: „נהג, בדוק עצמך לפני בדיקת המכונית".

אם קמת עם כאב ראש, או אתה מעוצבן, במתח מסיבה כלשהי, אולי לא כדאי לך לנהוג באותו יום? אם אתה ממהר אולי תקדים לצאת ואל תתעצבן בדרך...

אנא בדוק עצמך וחשוב גם על אחרים...

שמואל בדרור
רמת־השרון

להשבית המדינה

המשבר במערכת הבריאות לא רק שמביא יום יום תמונות מחרידות מסבלותיהם של הנזקקים לשירותיהם של בתי־חולים, אלא כבר מקומם את רובו ככולו של העם. אבל ראו, הכול מוכנים להאשים את הממשלה, משרד האוצר, קופת־חולים, את הרופאים והאחרים, אבל אף אחד לא מוכן לעשות משהו ממש, להתקומם בפועל נגד הצביעות של האוצר, הקשיחות של הרופאים ונגד חוסר המעש של הממשלה במשך חודשים ארוכים.

על אף ההסכם בוועדת השרים אין עדיין רואים את האור במנהרה החשוכה.

בעיתון „ידיעות אחרונות" מיום שישי 1.7.88 פורסם מאמרו של הסופר הרוסי הדגול ייבגני יבטושנקו בעיתון המוסקואי „ליטרטורניה גאזטה" ובו הוא תוקף את עמו, את העם הרוסי, שסבל ולא התקומם נגד הדיכוי הפוליטי והחברתי ברוסיה הסובייטית בימי סטלין ואחריו, נגד רמת החיים העלובה ששררה והוא כותב:

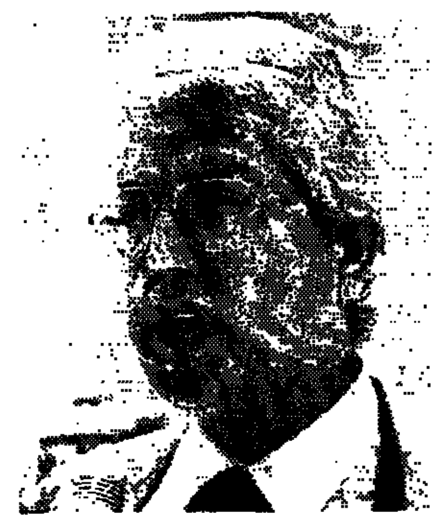

„בואו נהיה כנים ונודה, כי לא רק הקליקה השלטת היתה אשמה, העם עצמו נושא באשמה, על שהתיר לאותה קליקה לעשות כטוב בעיניה" והוא ממשיך ותוקף את סבלנותו של העם הרוסי: „יש סבלנות הראויה לכבוד – סבלנותה של יולדת, של יוצרי אמת, של מעטים שאינם מגלים את חבריהם, אבל לצידה יש סבלנות משפילה, בלתי־אנושית". דבריו של יבטושנקו תואמים בדיוק מדהים למצב אצלנו. הסבלנות שלנו לגבי מנהיגינו וכל קבוצות הלחץ היא משפילה ולא אנושית.

והיה ולא יפתרו את בעיית האומללים – החולים המתחננים על חייהם, על העם להתקומם ולהשבית את כל מה שזז ופועל במדינה ולהכרית את „הקליקה השלטת" – אם זאת ממשלה ואם אלה ועדים לא־אנושיים, לגמור עם המצב הרצחני השורר במערכת הבריאות.

דוד שרכנוביץ
תל־אביב

הנהגה כלכלית חדשה

ההסתדרות הפכה לאחרונה להיות זו שכולם אוהבים לשנוא אותה – מבחוץ ומבפנים. מבחוץ – עושה זאת הליכוד כבר שנים רבות. ממשלת הליכוד אשר קמה ב־1977 שמה לה למטרה לכרסם בהסתדרות בכל שרק ניתן ובעיקר בשתי זרועותיה העיקריות – קופת־חולים ומשק העובדים (מפעלי ההסתדרות וההתיישבות העובדת). גם בתקופת ממשלת האחדות נמשכה הגישה המכוונת כלפי קופת־חולים והמשק ההסתדרותי בהכוונת המשרדים הכלכליים, שבראשות שרי הליכוד. ומבפנים – שרי מפלגת העבודה והנהגתה בכנסת. אלה לא השכילו, כפי הנראה, לראות את המתרחש או התעלמו ממנו במתכוון, כדי לא להתעמת עם שרי הליכוד. שרי העבודה לא זכרו את אשר שרי הליכוד לא שכחו, שאם רוצים לפגוע בתנועת העבודה, קודם כל צריך לפגוע במפלגת העבודה, צריך קודם כל לפגוע בהסתדרות המגלמת בדרך חייה ובתפישת עולמה את רעיונותיה של תנועת העבודה על כל הרוחש בה.

ואם באלה לא די, הרי בא „משחק המלחמה" המפורסם והוליד את המסקנה, שיש להסתיר את ההסתדרות ולהצניעה. מי שבוחר לנהל מלחמת בחירות באסטרטגיה שכזו משמע, שאיבד את היכולת והתקווה לניצחון. הנסיון להסתיר דברים הוא הודאה בכשלונם. כך בעצם מנסה הליכוד להציג את ההסתדרות על מפעליה. ומי שמאמין שאין במשברים העוברים על ההסתדרות, כדי להצביע על כישלון והם אינם אלא חיזיון חולף, חייב לצאת למתקפת־נגד תוך הדגשת הסיבות האמיתיות והעיקריות למשברים, דהיינו – התוכניות הכלכליות של הממשלה.

המשבר בחברת העובדים הוא משבר קשה, אך לא בלתי־הפיך. היערכות נכונה בהסתדרות ובחברת העובדים הם חלק מתוכנית הבראה ושיקום הדרושים לתעשיה הישראלית כולה. מדיניות כלכלית נבונה תוכל לשנות סדרי עדיפויות ולהבריא את המשק כולו. אך לכך נדרשת הנהגה כלכלית אחרת בראשות מפלגת העבודה. זאת ניתן להשיג בבחירות הקרובות. הסברה נאותה של מסכת ההישגים מבלי לטשטש המשגים, תועיל יותר מאשר הצנעת ההסתדרות שמעשיה במשך עשרות בשנים מדברים בעד עצמם.

משה רינת
מזכיר מועצת פועלי חולון

הסתה או הסברה

נדהמתי לקרוא בעיתונים שונים על איומים בהגשת תלונה לפרקליטות הצבאית, על עורכי־דין שיתרגו מנהלי ביקור תרשים ב„קציעות". אחד מעורכי־הדין אמר, כי כאשר ניסה להעביר למרשו את נוסח אמנת ז'נווה, שעל־פיה מתבצעים המעצרים המינהליים, לטענת השלטונות, איימו עליו בתלונה על נסיון להסתה.

לפני 15 שנה, בעיצומה של מלחמת יום הכיפורים, פירסם משרד החינוך והתרבות חוברת הסברה למחנך לשיחה בכיתה בנושא מעמדם של שבויי מלחמה. החוברת, המציגה דברי הסבר לאמנת ז'נווה, נכתבה במגמה להרגיע את הילדים המודאגים, שיקיריהם היו בין השבויים ואת ציבור התלמידים בכלל, לנוכח הדאגה והעיסוק הרב בנושא באמצעי התקשורת.

הדברים נכתבו מתוך ההנחה, שגם בעיתות מלחמה יש לקיים את הנהלים, החוקים והכללים ההומניטריים כלפי שבויים ועצירים. בחוברת מצויין שאמנת ז'נווה שנתנסחה ב־1949 בעקבות זוועות הנאצים, במלחמת העולם השניה, עניינה – הגנה על אוכלוסיה אזרחית בשטח כבוש.

החוברת נכתבה בייעוצו של פרופ' יהודה בלום (מי שהיה אחר־כך שגרירנו באו"ם), שקיבל חופשה לצורך זה ממפקדת פרקליט צבאי ראשי, שבה שירת באותה תקופה. מדהים, שאותו חומר עצמו, שנחשב כחינוכי ונשלח לכל בתי־הספר כאשר הוא התייחס לחיילינו ועצירינו, יכול להיחשב כיום לחומר הסתה.

חוה ויזל
ירושלים

לפני 60 שנה

דבר

צרפת חוששת לאיחוד גרמניה ואוסטריה

בפאריס התקיימה ישיבה חשאית של הקבינט, בה הוטל על בריאן להגיש לחבר הלאומים אגרת אזהרה בדבר צעדי גרמניה לאיחוד עם אוסטריה.

תמרונים בלונדון

בתמרונים שנערכו בלונדון, אמרו מומחים של מיניסטריון האויר, כי אילו הפעולות היו ממשיות, היו הקורבנות בין המטופפים עצומים, וכל הארץ בין לונדון וחוף הים, היה הופך לשממה.

הדרך היחידה להגן מפגעי מלחמת האויר היא לקדם את פני אוירוני האויב ולהדפם בטרם יגיעו לחוף.

לפני 40 שנה

העיראקים הפגיזו משלט ליד טירת־צבי

כוחות עיראקים החונים בעמדות קיצוניות של המשולש הערבי הפרו בשעות הבוקר את ההפוגה. אש מרגמות מקלעים ורובים הומטרה במשך שעתיים על המשלט תל־דודה שליד טירת צבי.

כזכור תפסו העיראקים את המשלט ונצטוו ע"י או"ם לעזבו מיד. כוחות ישראל כבשו אז את התל מחדש.

גוברים הקרבות בחזית ירושלים

באזורי הצלב האדום הבינלאומי לא הרחק מארמון הנציב העליון הבריטי לשעבר, התלקחו קרבות. כידוע כל השטח הוא בחסות הצלב האדום.

עד עתה שרר שקט באיזור, אך נתברר שכל השטח משמש בסיס קידמי לצבא המצרי שהכין שם ביצורים ועמדות והחל להטריד את השכונות היהודיות ביריות ופגזים.

חדשות של שבת

מיוחד ל"חדשות": סיפורו של מתיאס רוסט ■ צבי גילת: בשטחים החלו לגדל ארנבות. לשעת מצוקה ■ אורי מילשטיין: אלוף חדש, יה־יה, הצלחות וכשלונות ■ אביגדור פלדמן: תיק נאפסו סגור סופית ■ רון מיברג: ערפאת בפלייבוי ■ צבי ינאי: זכותו של יוסי קריים להמית: זכותו של בן אמוץ לפרסם! ■ חגי סגל: אלה מועמדי "כך" לכנסת ■ יוסף תמיר: אני קול צף ■ עדנה עברון: אביו של זובין מהטה ■ דודו אלהרר: שיחות בין־ערביים עם הטלפון הארוטי ■ יעל גבירץ: שלמה מינץ בכפר בלום ■ אמנון לוי: חבר קש"ת, האיש ששרף את ארוס ■ אלעזר לוין: מדוע תובעת עלית את שמואל דונרשטיין: משה נגבי: דין ודברים ■ ארוחות החודש: אחרוני ואברון עם רביץ וגלרון ■ ודן בן אמוץ

מעריב-עכשיו
קרא במעריב יום ו':

מעריב – שבועון:
הדוד הטוב יצחק וראש הממשלה שמיר – שרית פוקס ● קפקא בחיפה: סבא וסבתא אקרט גרים בתוך בסיס צבאי – עמוס לבב ● ברכה טאופר, עכשיו יהודיה – סימה קדמון ● המתת חסד: חסר עם מי עם פרופ' שושנה בירן ופרופ' ישעיהו ליבוביץ – מיכאל שטר ● רונית אפיר ואמנון ברנזון, פרק ב' – אביבה לורי (מין)

מעריב שבת:
נתן בער לי בידיים – אמו ואביו של התינוק שנפגע מבקבוק תבערה מספרים – אביבה לורי (מין) ● קפ"ח מבכ"י מעסיקה רופא עבר מדינה שהוא זקוק לתמיכתו – אהרון הלבי ● אש"ף מנסה להשתלט על מסורות ירדניים בשטחים – אביטעם בר־יוסף ● בליכוד שואלים: איפה הכסף – מנחם רהט ● הצעירה בניו־אורלינס – סופרה ישעיהוליית ● הפנאי האחרון: ישו ממלא את הקופות – מיוחד למעריב

מעריב כלכלה:
קולות מן השטחים – צוות "מעריב"

מעריב קריה:
כמנות אבטלה – זהבה שכטר

מעריב פנאי:
הגלאסנוסט: עכשיו גם במוסיקה. "הוירטואוזים של מוסקבה" יגיעו בקרוב להופעות בארץ. ראיון מיוחד – תמר גולן

מעריב ספרות:
על זרובבל גלעד – נתן שחם וביורא לשם

● וליה רביקוביץ – טלוויזיה ● אבי רז – אומרים השבוע ● יהונתן גפן – העץ האחרון

ברכה טאופר

יצחק קדמן

רונית אפיר

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

דרך רצופה כוונות טובות

(המשך מעמוד 7)

אבל בראיה הכוללת שכר כולנו עלול לצאת בהפסדנו. אם יקומו התאגדויות דומות כפטריות אחר הגשם – יהיה המפסיד הראשון צה"ל ודימויו בעיני עצמו ובעיני הציבור, אך המפסיד האחרון יהיה הציבור כולו ובכלל זה המפלגות הנשכרות לשעה קלה מקימתה של התאגדות מסוימת.

חששותי אינם בלתי מבוססים. התופעה אכן מתפתחת. ב־21 באוגוסט אמורה להתכנס קבוצת קצינים בשירות מילואים שמטרתה להיות משקל־נגד ל„מועצה לשלום ולבטחון". הם ינסו להוכיח, ככל הנראה, כי נוסחת שטחים תמורת שלום מופרכת ואינה אפשרית ללא איום משמעותי על הבטחון. נאמר לי כי התאגדות חדשה זאת תהיה נכונה להתפרק אם תתפרק „המועצה לשלום ולבטחון".

לא קשה לנחש מי יהיו המפלגות שינסו לתת חסות להתאגדות החדשה, כשם שלא מסובך להעריך אילו מפלגות נשכרות לשעה קלה מפעילותה רבת־הסתירות הפנימיות של „המועצה לשלום ולבטחון". לא ירחק הזמן ותצוצנה התאגדויות דומות.

תמהני אם בעתיד, כשננסה להעריך את תרומתן של התארגנויות אלה לתרבות הפוליטית של ישראל, נהיה גאים בתרומתן. רבים יותר הסיכויים ש„מלחמות היהודים" יקבלו אופי חדש ועכור שיזין את עצמו גם ממערכות היחסים המורכבות הקיימות בין בעלי הרקע והמכנה המשותף מן העבר.

הדמוקראטיה הישראלית חזקה בינתיים דיה לספוג גם תופעות כאלה, אך סיכוייה בעתיד שלא להידמות לאותו סוג של מדינות אשר ל„ליגות הקצינים" ברימוס שלהן השפעה פוליטית מכרעת ייעשו עם הזמן פחות ופחות ברורים. איננו למודי נסיון בעניין זה ואל לנו להתעקש לממש את זכות ההתנסות הזאת. אם נהיה חכמים מספיק ללמוד מנסיונן של אומות אחרות, נחסוך לנו את הצורך בפיקחות יתרה כדי להיחלץ מהשלכותיה האפשריות של התפתחות התופעה בעתיד.

אפשר להתייחס בקלות ראש לטענה, כי התפתחות התופעה עלולה להוביל את הפעילות החוץ־מפלגתית לעבר גוונים אפלים ובלתי־דמוקרטיים. ואולם צריך לזכור, כי יותר מחלום ביעותים אחד כבר הפך במדינתנו למציאות. כל קציני המילואים אשר הצטיינו בעבר בהגנה על קיומנו ואשר פועלים כיום בתום לב ומתוך כוונות טובות, ייטיבו לעשות אם למען חיזוקה של הדמוקראטיה יתנבו את פעילותם הציבורית לאפיקים המקובלים בתרבות הפוליטית של מדינות נאורות.

לבכות או לצחוק

(המשך מעמוד 7)

והמכובד. לא די בכך שהושעה מתפקידו ונגזף ויועמד לדין משמעתי לפני סגן הרמטכ"ל. האגודה לזכויות האזרח דורשת להעמידו לדין צבאי ממש. ואולי גם להשליכו למאסר בדין גרימת מוות, גרימת מוות ברשלנות, או הריגה ואף חמור מכך.

הפרטים לא ברורים, אבל ראינו בטלוויזיה את המקרה הזה, או מקרים דומים, ונשאלת השאלה – למה רדפו ולמה רודפים אחרי משליכי האבנים, והמשתינים על חיילי צה"ל ופוגעים בכבוד אמותיהם ונשותיהם והכבוד כולנו? יש בכלל דבר כזה? יש להם כבוד? יש לנו כבוד? זו עבירה בכלל? למה אסור לעשות צחוק מצה"ל? ואולי עשיית הצחוק הזאת היא הגורמת להמשך שפיכות הדמים ולהצתת היערות והשדות ולהמשך ההתקוממות, שהתוכן שלה חמור הרבה יותר מהשם שלה? ואולי מח"ט בצה"ל חייב למלא את תפקידו תוך דבקות במטרה ולשמש מופת לחייליו בכך? ואולי לא מדובר כאן בעבירה פלילית עם כל הכבוד למשפטנינו המכובדים? (להם יש כבוד ועוד איך. תנסה רק לפגוע בכבודם).

ואולי כל השאלות הללו צריכות להישאל בנוסף לשאלות ששואלים הפרקליטים הצבאיים שלנו. ועוד שאלה: אם מותר לערבים לצחוק, האם מותר לנו לפחות לבכות?

נהג! עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

„דבר" מארח / אליהו בבילה

למה להצניע?

מי העלה את ההצעה להצניע את ההסתדרות במערכת הבחירות לכנסת? האם בשם הורדת הדגל מבקשים להלהיב אלפי פעילים במערכות ההסתדרות?

קראתי בעתונות שב„משוק המלחמה" בבית ברל נאמר, שיש להצניע את ההסתדרות במערכת הבחירות לכנסת בגלל הקשיים החברתיים ובעיקר הכלכליים בחברת־העובדים. אני מסרב להאמין, כי מחשבה כזאת היתה יכולה לעלות בדיון כלשהו במסגרת „העבודה".

אינני שייך לקבוצת העליות הראשונות. עליתי בראשית 1950 ונקלטתי בתוך מסגרות ההסתדרות: נשמתי את האווירה היוצרת שבה, נדבקתי בחזונה החברתי, מוריה הרוחניים היו למורי. שנים רבות שימשתי בתפקיד מזכיר מועצת הפועלים בקריית־מלאכי (לשעבר מעברת קסטינה), שנהפכה מאיזור שומם לעיירת פיתוח משגשגת ולעיר ואם בישראל. בתפקידי הנוכחי כרכז מועצות הפועלים בדרום ובנגב אני רואה את ההסתדרות, שבה גדלתי וצמחתי, שתולה בכל פינות הארץ. שלוחות ההסתדרות העניקו לעולים את הסעד הדרוש להם, באמצעות קופת־חולים הכללית, על מאות מרפאותיה הפזורות בכל פינות הארץ, עזרה להם בהשגת עבודה, בשיכון, ברכישת מקצוע, בלימוד הלשון העברית ובבעיות אישיות.

זכורים לי הימים מתקופת כהונתי כמזכיר מועצת פועלי קריית־מלאכי. באיזה מרץ ורצון קיבלנו את מלוא הסיוע מנציגי הקרן הקונסטרוקטיבית (הקרן לתעסוקה) של הוועד־הפועל לפיתוח מפעלים כלכליים לקליטת עולים. בתי־מלאכה ומפעלי תעשיה הקיימים עד היום הם פרי סיועה של הקרן הנ"ל. פעולות תנועת הנוער העובד, החינוכית והמקצועית, „הפועל", וארגון אמהות עובדות (כיום „נעמת") תרמו רבות בקליטת העליה, כל אחד בתחום פעולתו.

בתוקף תפקידי אני פוקד לעתים קרובות את עיירות הפיתוח בדרום ובנגב ורואה בהתפתחותן, על־אף הקשיים שפוקדים אותן מדי פעם. אך בין גאות ושפל, בין מצוקות וגידול, מתפתחות העיירות שהוקמו בידי ציבור עובדים נפלא, נעזקים אצלם דפוסי ארגון וחברה, מתוך כושר ההתמודדות שלהם עם הבעיות, מתגבשים המאבקים על צדק חברתי, על חלוקה נכונה של העוגה הלאומית ועל דמוקראטיזציה בחיים הציבוריים, כשווים בין שווים.

מובנת לי ההסתערות של הליכוד על ההסתדרות. מאז ומתמיד חיפש הליכוד הזדמנויות לשבור את ההסתדרות.

גישת הליכוד מובנת, אך מה פיק הברכיים בתוכנו? מי ובשם מי הציע להצניע את ההסתדרות במערכת הבחירות לכנסת? מה יש לגמד ולהצניע כאן? אכן, ההסתדרות נתונה בקשיים חברתיים ומשקיים, כפי שקרה לא אחת בתולדותיה. היא נאבקת על תיקונים ועל בדיקה, אך תמיד היא יוצאת מהמשברים מחוסנת יותר, ומעולם לא התגמדה ולא קיפלה את דגלה. הפתרון איננו בהורדת הדגל מהתורן כי אם בהעלאתו גבוה יותר, על־ידי שינויים ורדיקאליים, שיש לבצעם במלוא התנופה ובמלוא האמונה.

ההסתדרות הדפה את ההסתערות של הליכוד בשתי מערכות בחירות. במערכת הבחירות האחרונה התייצב בראשה ישראל קיסר, שצמח מתוך מצוקות הציבור העובד, פילס דרכים וכבש לבבות. המזכ"ל לא התגמד, ותקיפות־קומתו הגביהה את כוח ההסתדרות. גם כיום כוחה עמה לתרום למערכת המדינית תרומה רבת ערך, ואולי אף מכרעת: אם יתגייסו לכך אלפי פעיליה ומתנדביה, בכל המישורים והסקטורים – במועצות הפועלים, בוועדי העובדים, ב„נעמת", בנוער העובד, ב„הפועל", בקרב הגמלאים. זאת בתנאי שתניף את דגלה בכל התעוזה והאמונה, ושלא תנסה ל„הצניע".

חינוך / אליעזר שמואלי

זלמן ארן השר המסוער

יח' באדר תרנ"ט – ה' באלול תש"ל (18 שנה למותו)

ארן גילה את הפער החינוכי בין ילדי ישראל, טיפח את הנזקקים לעזרה ופעל לשילובם במערכת חינוך אינטגראטיבית

זלמן ארן ז"ל, שר החינוך והתרבות הרביעי של מדינת ישראל, טבע את חותמו על עבודת מערכת החינוך וקבע את דרכה לשנים רבות. הוא בנה תשתית חינוכית מוצקה ושינה את תפיסת עולמם של עובדי החינוך בכל שלבי העבודה של בית־הספר בישראל. ביום מותו הספידה אותו גולדה מאיר, ראש הממשלה דאז: „הוא היה שר חינוך לתפארת. במפעל החינוך האדיר של המדינה, שבהקמתו נטלו שרי החינוך שקדמו לו חלק גדול, התבלט זיאמה בכך שתפס את העיקר וירד לשורשו של העניין".

שלושה היו העיקרים שעליהם ביסס ארן את פעילותו: גילוי הפער החינוכי בין ילדי ישראל, טיפוח מערכת משקמת ומעודדת של התלמידים הנזקקים לעזרה ולטיפוח, ומאבק בלתי מתפשר לשילובם ולמיזוגם במערכת חינוכית אינטגראטיבית, המסגלת עצמה לצרכים המיוחדים של דור קיבוץ הגלויות.

קודמיו של ארן, דינור ושזר, האמינו בתום־לב שאין הבדלי רמות והישגים בקרב ציבור התלמידים, בין אם הם ותיקים ובין אם הם עולים מארצות המזרח. הם סברו שכולם ערוכים להתמודד עם תכנית הלימודים של משרד החינוך והתרבות. קובעי המדיניות האמינו שאין פערים המחייבים הקדשת טיפול מיוחד לקבוצה זו או אחרת של תלמידים.

הסקר, שנערך בתקופתו של ארן בקרב בוגרי בתי־הספר היסודיים באמצע כהונתו, חשף תמונה קודרת, שעיקרה – הפערים בין התלמידים על־פי ארצות מוצאם. התברר שילדים שנולדו בארצות המזרח להורים ילידי אותן הארצות, מפגרים ברמת ההישגים כדי שתיים עד שלוש שנות לימוד לפחות, אחרי תלמידים שנולדו להורים יוצאי ארצות אירופה.

התמונה הקשה של פערים חברתיים, המעוגנים בארצות המוצא של התלמידים, הטרידה את ארן. על־פי השקפת עולמו, החינוך היה תהליך חברתי מתמשך וככל שמעמיקים לספח את בית־הספר ולהעשיר אותו, ככל שמשקיעים בו משאבים גדולים יותר בכוח־אדם ובממון, כן ייטב בעתיד לחברה הישראלית.

ארן שיקע את עצמו בעיקר בטיפוחם של בני „יוצאי ארצות האיסלאם", כלשונו. הוא גילה מה שידעו המחנכים, שבית שאיננו מטפח, שהורים המתקשים בהבנת המתרחש בבית־הספר, עלולים לגרום לאותן משוכות בקליטה אצל ילדיהם, שבסופו של דבר ישתקף ברמת ההישגים שלהם.

העלאת נושא הפער הלימודי־חברתי חשפה את החומות המוצבות בין יוצאי מזרח ומערב. ארן היה חסר מנוחה. המתח הנפשי שהיה שרוי בו דחף אותו להעמיק בנושא ולחפש פתרונות מן המתרחש במערכת החינוך. הוא הדביק בחוסר המנוחה שלו את הממשלה, את עובדי החינוך ובעיקר את האוצר. אפשר לומר שארן העלה על סדר יומה של החברה בישראל את בעיית הפער הלימודי־חברתי בכל חריפותו, ואת הסכנות האורבות לה מתופעה חברתית זו.

שליחותו של ארן כמנהיג, כמחנך חברתי, התמקדה בעיקר בחיפוש פתרונות לסיפוחם ולשיקומם של ילדי „ישראל השניה". בכל תקופת כהונתו, שהתמשכה כעשר שנים, שם ארן את הדגש בעיקר בקידום אוכלוסיות נזקקות. מערכות החינוך בישובי עולים, בעיירות פיתוח ובשולי העיר, קיבלו זריקות עידוד במשאבים ובכוח אדם. רשת חדשה של בתי־ספר מקצועיים ומקיפים,

ש„נתפרו" במיוחד על־פי צרכיה של האוכלוסיה הזאת, נפרסה על־פני עיירות הפיתוח. ארן הכפיל ושילש את מערכת החינוך המקצועי, העלה את לימודי המקצוע בראש סולם העדיפויות שלו. הוא ראה בעבודה ערך מחנך ומשקם.

בשיתוף פעולה עם ספיר, שר האוצר דאז, ועם „קרן החינוך לישראל", גייס משאבי עתק והפנה אותם לעיירות הפיתוח ולמושבי העולים. ארן פתח את בתי־הספר העל־יסודיים לקליטתם של בני־העולים מארצות האיסלאם, אף שלא עמדו בנורמות המקובלות של „הסקר". הוא טבע את המונח „פרוטקציוניזם ממלכתי", שעיקרו הענקת עדיפות ראשונה במעלה לתלמידים הזקוקים לעזרת המדינה.

גם אם הדברים לא נראו מעיקרם מתאימים להשקפה החברתית־סוציאליסטית של השר־המהפכן, שעמד בראש המערכת, הוא שיכנע בהתלהבותו ובאמונתו הגדולה את קובעי המדיניות לנהוג כפי שנהג. עשרות מפעלי טיפוח והעשרה של מערכות חינוך נתנו את פירותיהם. קמה מערכת מפוארת של בתי־ספר מקיפים, שהתמודדו בהישגיהם עם הטובים בבתי־הספר באוכלוסיה המבוססת. נתגבשה „רוח יחידה" בקרב המורים, שפעלו באוכלוסיות טעונות טיפוח: ניסויים בחינוך פרחו בכל שלבי בית־הספר. הוא זכה לראות את השינוי האיטי, המזדחל, של שיפור ברמת ההישגים של האוכלוסיה שכה רצה ביקרה.

היהלום שבכתר תפיסתו החינוכית היה הרפורמה לשינוי מבנה החינוך בישראל. במלחמתו זו נתקל ארן בחומה בצורה של הסתדרות המורים, שלא היתה מוכנה להשלים עם קיצוץ בית־הספר היסודי בשתי שנות לימוד ובהקמת חטיבות הביניים, שנצטרפו לחינוך העל־יסודי. מה שעשה ארן במאבקו לביצוע הרפורמה היה זעזוע המערכת, שהשלימה עם מבנה חברה המוגני של בתי־ספר, שהתפתחו וקיבלו אופי ייחודי של השכונה או האיזור שפעלו בקרבם. הרפורמה הניבה פירות רבים, עוד מורים אקדמאים נכנסו לחטיבות הביניים, תכניות לימודים חדשות וספרי לימוד מתאימים כבשו את החטיבות. ארן ביקש לשבור את המבנה האזורי המסורתי, שהנציח את החלוקה העדתית בקרב תלמידי ישראל. למרות הקשיים והכשלונות שליוו את הרפורמה החברתית־חינוכית, אפשר לומר שההצלחה האירה פנים לתנועה חברתית זו. גם אם הרעיון לא התבצע עדיין בשלמותו בכל הארץ, כוחו של הרעיון היה גדול מכוחם של אלה שניסו לבולמו.

ב„אני מאמין" שלו כתב: „מדינת ישראל היא מדינה ציונית, קודם־כל מבחינת חזון קיבוץ הגלויות והגשמתו – ביטוי שנשתגר אצלנו, אך האמת היא כי מקופלים בו אידיאלים לאומיים וסוציאליים, תרבותיים וחברתיים, ולא כמצוות עשה, שהזמן גרמה, אלא כאורחותיים מתמיד, התובע מן האדם העברי בארץ התעלות מתמדת".

הוא ידע, כי כדי שידע הדור להתעלות, הכרח הוא להכשיר את לבבו לכך; מכאן החשבתו את החינוך בישראל ומכאן התמסרותו השלמה, ללא־שיור, למערכת החינוך של מדינת ישראל, שהוא היה מראשי מבצעיה והטביע עליה את חותמו האישי. בדברו על תפקידו של שר החינוך בישראל אמר: „הביטוי השגרתי 'מירוץ נגד הזמן' לובש משמעות אחרת במדינת ישראל, המשמעות היא מירוץ עם הגורל. ואין למשמעות זו ביטוי מוחשי יותר מאשר בתחום החינוך: על החינוך לצקת את האומה ובו טמון גורלנו. מי שחש זאת, קשה לו להיות שר חינוך בישראל".

ארן טבע מטבעות חינוכיים. הוא סלל דרכים חדשות בעבודת החינוך, שרבים ושבים המשיכו ללכת בהן במשך שנים רבות. למרבה הצער איבדה מערכת החינוך את התנופה הגדולה שהניפו ארן ובני דורו ואין ספק שחסרונם ניכר בכל הווייתנו החברתית והחינוכית.

מסמך / המרכז לשלום

כיוון חדש

המרכז לשלום, שהוא גוף שחברים בו כמה עשרות ח"כים ואנשי ציבור, גיבש תשובה על ההתפתחויות המדיניות האחרונות באיזור. וזהו נוסח המסמך:

הצעת המרכז לשלום לתגובה ישראלית על ההכרזה על הקמת ממשלה פלשתינית גולה:

1. יש לראות בהכרזה כזו, אם תאושר, התפתחות חיובית בתנאים המפורשים להלן: נכונות של אש"ף להיפרד מהאמנה הפלשתינית, להכריז על הקמת מדינה פלשתינית לצידה של מדינת ישראל ולכונן ממשלה פלשתינית גולה שתתנהל לשלום עם ישראל – כל אלה הם דברים שיש לקדמם בברכה בתנאי שייאמרו במפורש.

2. על ישראל להכריז כי אם יתמלאו התנאים המפורשים להלן, תהיה נכונה לראות בממשלה הפלשתינית הגולה שותף למשא־ומתן ישיר עם או בלי חסות בין־לאומית, ולהכיר בה בתנאי שהממשלה הפלשתינית תכריז על הכרתה בישראל ובזכות קיומה; תודיע על כוונתה לסיים את הסכסוך ולחתום על חוזה שלום מלא ומחייב בין שתי המדינות; ותודיע על נכונותה לשאת ולתת על גבולות פתוחים, פירוז המדינה הפלשתינית ומניעת כניסת צבא זר לתוכה.

3. עם פתיחת המשא־ומתן תכריז הממשלה הפלשתינית הגולה על הפסקת פעולות איבה מכל סוג שהוא כל עוד מתנהל המשא־ומתן, וביניהן: פעולות חבלה ופעולות אלימות אחרות בתוך גבולות ישראל תגד מטרות ישראליות ויהודיות מחוצה לה; נסיונות התנגדות לביצוע פיגועים בישראל ופעולות אלימות אחרות מעבר לגבולה; פעולות אלימות הקשורות בהתקוממות בשטחים הנתונים לשלטונה של ישראל.

4. ממשלת ישראל תתחייב שבזמן המשא־ומתן היא תאפשר קיום בחירות בשטחים בהסות בין־לאומית; לא תקים התנחלויות חדשות ולא תרחיב התנחלויות קיימות בשטחים אלה; תימנע מהפקעות נוספות של קרקעות בשטחים אלה; ותימנע מביצוע מעצרים מינהליים, גירושים ופיצוץ בתים.

5. במשא־ומתן שייערך יידונו, בין השאר, הנושאים האלה: שלבי המעבר; גבולות הקבע שיתבססו על הקווים ערב מלחמת ששת הימים, בתיקונים מוסכמים; חובת המניעה ההדדית מפעילות כלשהי לאירדנטה, שיתוף פעולה במאבק בטרור, הבטחון ההדדי והעיבריות הבין־לאומיות; טיב היחסים הדדיים שיתוף הפעולה הכלכלי והמדיני עם ישראל, ירדן ושאר מדינות האיזור; יישוב בעיית הפליטים ועניינים בילאטראליים אחרים.

6. במרוצת המשא־ומתן ובהתאם להתקדמותו ולכינון השקט יש לעשות צעדים, ביניהם: את המתיחות ויגבירו את האמון, וביניהם: שחרור עצורים, הסרת הגבלות תנועה והגבלות אחרות על התושבים.

על הגבול קבוצה של לוחמי קונטראס צועדים בבסיסם שבהרי הונדורס. רוב המורדים נסוגו מניקרגואה וחדלו ללחום בממשלה הסאנדיניסטית משום, שלטענתם לא חידשה ארה"ב את הציוד שלהם. (תצלום אי־פי.)

משרד הבטחון
חטיבת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירות פומבי. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בספסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר. תנאי תשלום: 60% בהמחאה בנקאית, 40% יתרה בעירבון בנקאית, שמקן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.

מכירת ספסי המכרזים תחל ביום שני 22.8.88 בהסדרת המכירות, רח' הארבעה 12 א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה: בימים א'–ה' בשעות 08:30–12:30 בימים א' ו־ג' גם בשעות 13:00–14:00.

מכרז מס. 170/88/09

ציוד ומכשירים לתאורת מסלולים, מכשירי תאורה, מכשירי קשר, מערכת ציפוי הגמים בסהכן, ציוד היולו, רפידות בילום, מכונת צילום מיקרופילם, ציוד חלפים אלקטרוניים, כבלים מסוגים שונים, מכשירי אלקטרוניקה, ציוד צילום ציוד מחשבים.

ימי סיור: 31 באוגוסט ו־1 בספטמבר 1988.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־05.09.88
עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 171/88/09

חלפי צלים, חלפי ג'יפ, סרטי בלמים, ציוד מחשבים, ציוד משקי, מכשירי קשר, מכשירי אלקטרוניקה, ציוד חשמלי, ציוד משרדי ומשקי, ציוד ומכשירים לצילום הקשורה, ציוד אישי, ציוד ומכשירי בדיקה, חלפי טויוטא, מכבית „O", ציוד מכשירי אלקטרוניקה, מחשב, מכשירי איזון גלגלים תיבות הסכמן.

ימי סיור: 31 באוגוסט ו־1 בספטמבר 1988.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־05.09.88
עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 172/88/09

ציוד בדיקה לרכב, מדחס + מדרבינה + מנועי חשמל, גנרטורים, מדחסים, כלי עבודה חשמליים, משאבים הידרוליות, ציוד בתי־מלאכה, מכשירי פריקה, ציוד שער, מנוזנה לאיזון גלגלים, תנורים חשמליים, מתלי אוויר למקלחים, מכבש 50 טון, צמיגים, מחרטה, מכשירי עוצמה, מכשירי לימוד חשמלי, מכשירי השמלי, ציוד חשמלי, מאזני שקילה, גרוטאות ציוד לכיבוי אש, מדחס + מכשירי רשת, צנרורות, מתקן תדריך, כלי עבודה, מכבש.

ימי סיור: 31 באוגוסט ו־1 בספטמבר 1988
מועד אחרון להגשת הצעות ב־05.09.88
עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 173/88/09

מכללי רכב שונים, מסגרות גומי, מספי בוח + ביטחיות + מגברים ומכשירי רדיו, חלפי והליכ, חלפי ציוד הרכב, חלפי רכב, מכלי דלק לרכב דוה, מנועים שונים, צמיגים, מכביה.

תאריכי סיור 29, 30, 31 באוגוסט, 1 בספטמבר 1988.
יש להירשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־19.09.88
עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 174/88/08

רכב פרטי מסוגים שונים, מרכביים, מכוניות ג'יפ, רכב ב.ב. בחלקם לשריק.

ניתן לקבלת ספסי מכרז ביומי הסיור, במגרש הרכב הצריפין.
ימי הסיור: 24, 25 באוגוסט 1988, בשעות 08:00–11:30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־29.08.88
עד שעה 10 לפנה"צ.

הודעה
לבעלי היחידות של
כחל – קרן נאמנות
שחף – קרן נאמנות

תשלום הדיבידנד החודשי במאומן פטור ממס־הכנסה לחודש אוגוסט 1988 כדלקמן:

ב־כחל – 1.4% מהערך הנקוב
ב־שחף – 1.1% מהערך הנקוב

התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ ביום 28.8.88 בגין יחידות שתהיינה במחזור ביום 19.8.88.

המרת הדיבידנד ביחידות חדשות ללא שיעור הוספה

בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום 28.8.88.

מנהל הקרן: להק – ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ
הנאמן לכחל – קרן נאמנות – בנק המזרחי המאוחד בע"מ
הנאמן לשחף – קרן נאמנות – חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

הלוח הכללי

דירות למכירה

עסקים

אולמות

הצעות עבודה

מכוניות

רוצים לקנות

רהיטים

מכונות כתיבה

חיות בית

הלוואות

ריפוי והרזיה

מגורות

פוליש ונקיון

מחשבים

FUJITECH P.C./X.T. SUPER TURBO

קיט ונופש

שונות

הברזות

ירושלים

ריפוי והרזיה

חיפה

ריפוי והרזיה

לקיבוץ עין זיון דרושה **מטפלת תינוקות** עם נסיון. עדיפות לאבוחה. פרטים בטלפון 06-962178 לאודה או אמרי

עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
נהג!
תן טרמפ לחייל!

صكا من الاهل

הולכים לגן – משבר הפרידה

לקראת פתיחת שנת הלימודים: איך להתגבר על המעבר מהבית החם אל המעון והגן – עצות מנשים, שהטיפול בטף הוא מקצוען

מאת נעמי בר־גור

ראשון לספטמבר. אנחת הרווחה על סיום החופש הגדול מתחלפת בכאב־לב הפרידה מן הילד ההולך לגן. שני הצדדים סובלים. הסצינה מוכרת. הפעוט נצמד לשמלתה של אמא בכל כוחו, נאחז ברגליה ובוכה בכי תמרורים. האם עומדת אובדת עצות. המצפון נכנס לטורים גבוהים. זעקותיו של הקטן מתיישבות חוק באוזני ההורה כל היום. הלב מתכווץ שעות נוספות. במקומות העבודה, "עזבתי את הילד שלי בוכה בגן" – זוהי לפעמים שיחת היום. כאב־כאב. מה אפשר לעשות? מהלהזי, כמו שאומרים הצרפתים. אלה החיים. ומסתבר שהשד אינו נורא כל כך ויש דרכים להתמודדות עם סבל הפרידה ההסתגלות ולהקל עליו.

תגובות הילד למיפגש עם הגן או המעון שונות הן, בהתאם לגילו, לנסיונו הקודם, למיקומו במשפחה ולמידת החרדה שמשדרים לו הוריו. ילד שעבר לגן ישר מזרועותיה של אמא, טבעי שהסתגלותו תהיה קשה יותר מזו של ילד שטעם כבר את הפרידה מאמא אל המטפלת. ילד שבא ממסגרת חינוכית קודמת יסתגל מהר יותר, אף־על־פי שגם הוא חרד משינוי המקום, הגננת והפרצופים שמסביבו. לילד ראשון במשפחה שהולך לגן יהיה קשה יותר מאשר לילד שיש לו אחים בוגרים, בגלל מקדם החרדה הגבוה של ההורים, המועבר בעל כורחו אל הילד. אומרת מנהלת מעון נעמת, נעמי הראובני: "כבר בעת ההרשמה אני יודעת לקבוע את מידת החרדה של ההורים, לפי השאלות שלהם. והחרדה הזאת עוברת לילד, בין אם נרצה או לא. לכן, לפני פתיחת שנת הלימודים, אנחנו מכנסים אסיפת הורים של כתת התינוקות המתחילים, על־מנת להפיג במקצת את חרדתם של ההורים. אנו מבקשים באותה הזדמנות מהורה ותיק במעון שיספר להורים החדשים מנסיונו, כדי להרגיע".

"הילדים מנצלים את הרגישות של ההורים", אומרת בעלת מעון עתירת־נסיון, שלוה אולשנסקי. "רואים ממש הבדל בצורת הפרידה של הילד משני ההורים. להורה התורן עושים 'הצגות', מנגנים על מצפונו. את ההורה הרגיש פחות 'משחררים' ביתר קלות." זאת, כמובן, אחרי שעברה תקופת ההסתגלות ההדרגתית. כל הגננות ואנשי החינוך רואים כהכרחי תהליך הסתגלות הדרגתי. יושבים קצת עם הילד בגן, יוצאים לפרק־זמן, חוזרים ולוקחים אותו הביתה. אין להסתגל בשיטת הזריז – ללכת ולחזור מספר פעמים. די בפעם אחת בלבד. כל יום מקצרים את משך הישיבה עם הילד ומאריכים את שהות ההורה בחוץ. מומלץ גם ביקור מוקדם של הילד בגן, לפני תחילת השנה, כדי שיכיר את המקום ויתקשר בו לצעצוע כלשהו. אפשר גם לטייל ליד שער הגן, כדי שהסביבה תהיה מוכרת.

סצינות הפרידה השכיחות הן בכי, היצמדות להורה (בדרך כלל מביאה האם את הילד לגן), יכול להופיע גם כעס המלווה בהכאת ההורה. אצל ילדי המעון הרכים עלולות להתגלות בעיות באכילה או בשינה. האוכל במעון שונה מזה שהורגלו לו בבית ולעתים הילד מסרב לאכול. ילד המבקר במעון שמגישים בו ארוחת בוקר, רצוי שיאכל בתקופה הראשונה את ארוחת הבוקר בבית, כדי שיבוא שבע, דבר הגורם לתחושת רגיעה. ישנם ילדים המגלים אי־שקט בשינה בבית או שמעדיפים, עם באם למעון, להיכנס מיד למיטה. "המיטה נותנת להם תחושת בטחון", מסבירה זמירה אגרי, מטפלת מנוסה לתינוקות במעון נעמת. "אנחנו מאפשרים בהתחלה לכל ילד להיכנס למיטה לפי רצונו. לפעמים אנחנו גם ממליצים שיביא שמיכה מהבית, כדי שירגיש לידו משהו מוכר".

"משהו מוכר" שמביאים מהבית לגן חשוב מאוד בתהליך ההסתגלות של הפעוט לסביבה החדשה. צעצוע אהוב שמתלווה אליו למקום החדש ונשאר אתו, יוצר קשר בין הגן לבית, כפי שמסבירה אידית סלר, פסיכולוגית חינוכית קלינית. פעוט שמגיע לגן בפעם הראשונה חש בלבול. כל עולמו חרב עליו. בגיל שנתיים במיוחד, כאשר פיתח כבר תחושת "שליטה בעניינים", יודע לפתוח, לסגור, לאכול בעצמו, לבצע פעולות שונות. הוא נופל לפתע לעולם לא מוכר ומרגיש חסר אונים. לכן הוא זקוק למשהו מוכר משלו בתוך הגן, שיחזיר לו מעט מתחושת הבטחון. כדאי גם לחזור בבית על פעילויות מן הגן – שירים, משחקים וכו', כדי לחזק את הקשר שבין שני המקומות. הגישור בין הבית והגן מקביל לגישור שעושה הילד בין דמיון למציאות. הדובי, הבובה או הסמרטוט, שהפעוט מחובר אליהם שעות רבות, הם אחת מאבני היסוד הבונים את הגשר החיוני הזה בין שני העולמות.

הפסיכולוגית אידית סלר מעמידה דברים בפרופורציה. אין היא משתמשת במושגים בומבסטיים כמו "חרדת נטישה". "הילד פשוט נשאר לבד, עם כל המשתמע מזה", היא אומרת, "פתאום נגמר לו צינור הדלק שאליו יכול היה להתחבר קודם לכן בכל רגע שהיה לו צורך. בגיל שנה הצורך הזה הוא חזק יותר. התינוק זקוק לקשר עין עם דמות אחת. לא מעניינים אותו הילדים שמסביב. בגיל שנתיים ושלוש הילד כבר מרגיש בטוח להינתק מן הדמות האחת לפרק זמן ארוך יותר. בגיל חמש כבר לא צריכה להיות שום בעיה בהסתגלות לגן. קשיי פרידה והסתגלות בגיל הזה מצביעים על חריגות ובעיות אחרות, העלולות להופיע גם בהמשך".

אידית סלר מצדדת בהכנת הילד לקראת הגן, ככל שניתן. לא הכנה צבאית, אבל רצוי לבקר בגן או אפילו לעבור לידו. לשוחח על הנושא בהתאם לרמתו של הילד. להסביר לו מה עומד לקרות, איך זה מתחיל ואיך זה נגמר. חלק מפחדו של הילד נובע מאי־הבנת המתרחש ומחוסר נסיון קודם בחוויה מסוג זה. לכן, הכנה שכלית לחוויה החדשה עשויה לתרום להרגעתו. קשר של שתיקה בבית לגבי ההליכה לגן, לדברי הפסיכולוגית, משמעו לרמות את הילד. מאחורי שתיקה כזו מסתתר החשש של ההורים מפני תגובה סרבנית של הילד והם נרתעים מהתמודדות עם המצב.

הפעלה נבונה בגן תחזק את בטחונו העצמי של הילד, שנפגע באופן כבדי עקב ההתנסות הלא מוכרת. יחד עם זאת, אין לדחוק בילד להשתתף בפעילות ויש להניח לו לעשות זאת בקצב שלו. ילדים מפתחים להם כושר הרגעה עצמי. ככל שהכושר הזה גבוה יותר, ההסתגלות תהיה קלה יותר. מידת ההרגעה העצמית היא פונקציה של גיל ואופי. כל ילד מוצא בעצמו את הדברים המרגיעים אותו: מציצת אצבע או מוצץ, התבודדות בפינה, עצב, כניסה למיטה. "יש לאפשר לילד להשתמש בצורת ההרגעה שבחר", אומרת הפסיכולוגית. "אין הוא חייב לעסוק לשם כך דווקא בפעולה יצירתית. מותר לו גם קצת לסגת. חזרה להרטבה, למשל, היא לגיטימית. זוהי צורת ההתמודדות שלו. ככל שהתגובה חריפה יותר היא מצביעה על כך שהחוויה שחווה הילד קשה יותר והוא מתמודד עמה בהתאם ליכלתו". גם גמגום יכול להיות צורת התמודדות, אם כי נדירה למדי. קשה לפעמים להבדיל בין גמגום כתוצאה ממשבר הכניסה לגן לבין גמגום התפתחותי, העשוי להתגלות בסביבות גיל שנתיים.

בתאוריה זה נשמע בסדר ואולי גם קצת מרגיע. אך הילד שהשארתם בוכה בגן קורע לכם את הלב, עד הלילה ועד בכלל. אין מה לעשות נגד זה. וכאן נכנסת לתמונה חברת בזק. אומרת מנהלת מעון נעמת, נעמי ראובני: "אנחנו מעודדים את ההורים לטלפן ולשאול למצבו של הילד. שלא ירגישו שהם מנודנים. זה בהחלט בסדר. מתפקידנו להרגיע לא רק לילדים אלא גם להורים, שהורה משאיר כאן את ילדו יהיה רגוע". מוסיפה המטפלת במעון, זמירה אגרי: "ההורה לא יודע שבדרך כלל, כאשר הוא נעלם משדה הראיה של הילד, מפסיק הילד לבכות ותוך כמה דקות הוא משתלב ושמח. התמונה האחרונה שבה ראה ההורה את ילדו ממרר בבכי, רודפת אחריו. אם אנחנו רואים שהילד לא נרגע, אנחנו בעצמנו מתקשרים להורים. לפעמים אנחנו אומרים לילד שאנחנו הולכים לטלפן לאמא וזה כבר מרגיע אותו. אנחנו לא משקרים. אם הוא עומד על כך, אנחנו באמת מתקשרים".

שלוה אולשנסקי, בעלת מעון פרטי, מעודדת את הילדים הלא רגועים לדבר בעצמם עם אמא או אבא בטלפון. "אבל, תלוי מי הילד", היא מוסיפה הסתייגות. "יש ילדים שאם נותנים להם לדבר עם אמא, הכל מתחיל מחדש".

כל הגננות תמימות דעים כי לאחר שעברה תקופת ההסתגלות ההדרגתית והביקור בגן או במעון נכנס לשיגרה, אין להאריך בסצינת הפרידה בבוקר. יש לומר שלום וללכת. להתנתק, עד כמה שזה קשה לשני הצדדים. אומרת מנהלת מעון נעמי הראובני: "לפעמים אנחנו לוקחות את הילד מזרועות ההורה. זה קורע לב אבל אין ברירה. אנחנו יודעים שבסופו של דבר זה לטובת הילד".

תקופת ההסתגלות אורכת אצל הפעוטות כחודש ימים, כאשר הביקור בגן בימים הראשונים הוא קצר ומתארך בהדרגה. מחלה, שבת ובמיוחד החגים החלים בתחילת שנת הלימודים קוטעים את תקופת ההסתגלות ומאריכים אותה. אך, בסופו של דבר, כולם מסתגלים. אומרת הפסיכולוגית אידית סלר: "שמעתי על מעט מאוד מקרים שבהם ההורים נשברו והוציאו את הילד הביתה, עד שיהיה בשל יותר. בהחלט יכול להיות שהבעיה במקרים אלה היא לא ההליכה לגן והיא תתבטא אצל הילד בתחומים שונים גם בעתיד".

ובסוף השנה, כשהילד שלך יצטרך לגננת ויקשה עליו להיפרד ממנה, אולי אפילו יתגנב ללבך שביב של קנאה. מה אפשר לעשות אלה החיים.

נשים באקדמיה (ג)

פרופ' רינה שפירא לדוגמה...

היחידה בדרגת פרופ' מלא בפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת תל־אביב, יוצרת תקדימים, חוקרת מעמיקה, פעילה נמרצת בציבור – פרופ' שפירא היא דוגמה, כך נראה, להשקפתה, שהישגיה של האשה תלויים בעיקר ברמת הציפיה שלה מעצמה.

מאת הדס מגן

את פרופ' רינה שפירא (56) אין צורך להציג. ראש היחידה לסוציולוגיה של החינוך והקהילה באוניברסיטת תל־אביב כבר הספיקה ליצור את המוניטין שלה. פרופ' שפירא התפרסמה בעיקר בזכות מחקריה הרבים העוסקים בסטודנטים. כבני נוער, בריבוד חברתי, בפוליטיקה ונשים. מקום מיוחד מוקדש במחקריה להבדלים בין ציפיות של סטודנטים לבין ציפיות של סטודנטיות.

כיום היא גם משמשת בתפקיד יועצת הרקטור למעמד האשה בקמפוס. מי שבקיא פחות במחקריה, ודאי שמע את שמה בהרמוניות אחרות, בתוקף היותה פעילה בגופים ובוועדות ציבוריים רבים. בתם של חברת הכנסת לשעבר, דבורה נצר והאיש שמשך בחוטים של מפא"י, שרגא נצר, ז"ל, היא פעילה נמרצת לא פחות מהוריה ויכולה לזקוף לזכותה תקדימים רבים.

פרופ' שפירא היתה ממקימי החוג לסוציולוגיה באוניברסיטת ת"א (קיבלה את ראשות החוג ב־68) והספיקה לעשות מאז עוד הרבה ובין השאר, גם להתגאות במשפחה בהרכב מלא, כולל נכדה בת שלוש. פרופ' שפירא היתה גם האשה הראשונה שכיהנה בתפקיד דיקאן הסטודנטים בארץ. לאחר שנעשתה דיקאן נבחרו אחריה לתפקיד זה נשים נוספות, בת"א ובירושלים. גם בתור ראש ביה"ס לחינוך, היתה האשה הראשונה ובכך יצרה תקדים לכל שאר האוניברסיטאות. היום, למשל, היא האשה היחידה בדרגת פרופסור מלא בפקולטה למדעי החברה.

הפעילות הציבורית עוברת כחוט השני לכל אורך שנות עבודתה. יש כאלה, כפי הנראה, שפעילות זו היא להם סם חיים. התארים והפעילויות הציבוריות השתלבו בצורה הרמונית עם קצב הבאת הילדים לעולם: אחרי כל תפקיד הגיע גם ילד.

פרופ' שפירא היא בוגרת בית חינוך בצפון ת"א ותיכון חדש, המשיכה את לימודיה בסמינר למורות. בסיומו היתה למנהלת ומורה בבתי ספר עולים ובמעברות בצפון. לאחר החתונה, עברו היא והבעל, אורי, ירושלימה והיא המשיכה כמקודם לעסוק בהוראה.

ב־1956 היא סיימה את התואר הראשון בסוציולוגיה ובהיסטוריה. כאמור, כאן הגיע ילד. במקביל, ילדה, ושנתיים אחר כך החלה את [illegible] כשהיא משמשת עוזרת מחקר לפרופ' אייזנשטט בירושלים. כל אותו זמן גם לימדה בתלפיות ובקסמתנים עולים יוצאי ארצות המזרח. ב־1961, לאחר שנולד בכור הילד השני, נסעה המשפחה לארה"ב, בגלל עבודתו של הבעל, שהיה באותה תקופה עובד ממשלה. את הקטנים הכניסה לגן ועשתה דוקטורט באוניברסיטת קולומביה – בסוציולוגיה ובחינוך. לאחר שלוש שנות שהייה בארה"ב, חזרה המשפחה בתחילה לירושלים, אך ב־1964 החליטו לעבור לת"א, בין השאר משום שאורי עבר להגזר הפרטי. וכאן הגיעה הבת השלישית. באותה תקופה חברה לפרופ' יונתן שפירא ולפרופ' עמנואל מרקס ויחד הקימו את החוג לסוציולוגיה בת"א. בסוף 1965 החלה ללמד באוניברסיטה ובשנת 1968 קיבלה את ראשות החוג לסוציולוגיה. עד היום מלמדת שפירא ואפילו נהנית בכך מאוד, כך היא מרגישה. השנים 77־1975 עברו עליה כדיקאן סטודנטים ובשנים 82־1977 היתה ראש ביה"ס לחינוך.

יוזמתה להקמת יחידה לסוציולוגיה של החינוך והקהילה היתה ראשונית בארץ. כיום לומדים את התחום בכל האוניברסיטאות הטובות. בין תפקיד למשנהו יצאה לתצאי שבתונים בלווית המשפחה. "ב־1973 היו הילדים קטנים ואורי היה באמצע העשייה של משהו חדש בשוק הפרטי ולכן יצאנו רק לחצי שנה. וכך היה גם ב־77. בשתי הפעמים זו היתה הפסקה בין תפקיד לתפקיד והרגשתי גם אני צורך לעשות איזו הפסקה".

בפעם השלישית, ב־1982, הילדים היו כבר גדולים ולאורי לא היתה בעיה לנסוע. רשימת התפקידים שבהם כיהנה פרופ' שפירא, מעוררת קנאה ועוד יותר מכך, פליאה: מתי הספיקה לעשות הכלו? רשימה חלקית של תפקידיה: משנת 77 היתה חברה במועצה להשכלה גבוהה, בה כיהנה שתי קדנציות – עשר שנים. היתה חברה בוועדת רה"מ לנוער במצוקה, ובוועדה למעמד האשה. יחד עם פרופ' דוד ליבאי היתה חברה בוועדת החקירה הממלכתית לחקר בתי הסוהר, בראשותו של השופט מקס קנת ז"ל ובוועדה לחקר יום חינוך ארוך. ב־1983 כשחזרה מחו"ל, ביקשו ממנה להקים גוף שיפקח על המכינות הקדם־אקדמיות. במסגרת התפקיד דאגה, בין השאר, להכרה הדדית בין האוניברסיטאות. בימים אלו היא משמשת יו"ר ועדה בין־לאומית להערכת עליית הנוער מטעם הסוכנות. ולפני חודשים מספר, כאמור, התמנתה לתפקיד יועצת הרקטור למעמד האשה בקמפוס. בת"א צמח התפקיד בעקבות פעילות של קבוצת נשים באקדמיה, לפני שנתיים. זה החל ב"פורום לימודי נשים", שכלל חברי הסגל המתעניינים בתחום מחקר זה מחוגים שונים – ספרות, פסיכולוגיה, אמנות ומדעים. ההתחלה הצנועה היתה עם גרעין של כ־30־40 איש וכיום מתקיימים המפגשים במספר כפול לפחות של משתתפים שמגיעים להרצאות באופן קבוע. מטרתו של הפורום לעודד הוראה ועיסוק בקמפוס בנושא. בחוג הבי"א. הגלל, למשל, נפתחה חטיבה ללימודי נשים. במדעי החברה אושר מוקד לתואר ראשון בתחום ובהרבה חוגים, מועברים שיעורים בנושא. מקומו של המוקד גם הוא לא נפקד והוכה לזריקות עידוד. אפילו יש קרן קטנה מחו"ל.

בתור מי שמצויה בתוך הקלחת הרוחשת של הדיונים השונים של מעמד האשה, הן בזכות מחקרים שעסקו בכך באופן ספציפי, והן בזכות תפקידה הנוכחי, מוכנה פרופ' שפירא לומר, שמעמד האשה בקמפוס נמוך מזה של הגבר. עם נתונים אי אפשר להתווכח, בפרט כשהיא זו שאספה אותם. היא אינה מוכנה לומר, שמגיע לאשה יותר, בגלל קשייה האובייקטיביים: לידות, משפחה וכו'. "כשהייתי דיקאנית, בוועדה המרכזת של האוניברסיטה, העלינו הצעה שתאפשר לנשים, אם הנה רוצות, בכל דרגת מרצה לפרוצה בכיר – מקום לשבע שנים, מתוך הנחה שבשנים אלו עוסות או יותר, רוב הנשים יולדות. היחידות שהתנגדו, היינו פרופ' ברכה רמות, בציגת המבאם בוועדה המרכזת, ואני, שהיינו גם הנשים היחידות בוועדה. כשקיימת תחרות, אין לתת לאשה תנאים מועדפים. צריך להעריך לתחרות שנשים צריכות להיות כמו כל השאר".

כבת למי שהיתה מהמקימות נעמת ופעילה באיגוד נשים, נוהרת פרופ' שפירא מלהעמיד עצמה בצד המתריעים נגד הקיפוח ומטנה את רוח המרד לעשייה, במקום לדיבורים. פמיניזם כמו – מה שנקרא. גם בשיחה אתה נראה, כי אלמלא היו הנתונים העובדתיים המעידים על כך שמעמד הנשים בעמדות המפתח בקמפוס הוא קטן לאין ערוך מזה של הגברים, אפשר כמעט היה לחשוב שהיא מעדיפה לומר שאין קיפוח. עם זאת היא חשה בהחלט בכך שקיימים צמתים שבהם יש מקום לשיפור. אחרת לא היתה לוקחת על עצמה את תפקיד היועצת למעמד האשה. "לא היתה לי הרגשה שקופחתי בתור אשה. הדרך שעשיתי היתה מאוד מקובלת. זה לא אומר שאני לא רואה שיש הבדל. אלו דברים שקשה מאוד להצביע על סיבותיהם הספציפיות. כשאני יושבת בוועדות מינויים, באחדות אין הבדל בין ההתייחסות לנשים לבין ההתייחסות לגברים, ובאחרות מרגישים שוני בתחושה הכללית מבחינת ההבדלים בין גברים לנשים".

למעשה, מה שמשתמע מדבריה, שאמנם, לאשה קשה יותר, אבל קשה להוכיח מכך. גם האשה בכל זאת מתעקשת לפתח קריירה ולשלב זאת עם השקעת זמן במשפחה, ואינה מוצאת דרך לחלוקת התפקידים הולמת, דרכה תהיה איטית יותר וזה לא סוף העולם. "חוץ מזה, היא מוסיפה, "לא תמיד הנשים הן אלו שמקופחות". וכאן היא תורמת סיפורים על גברים שדחו את הדוקטורט שלהם, לאחר שהתמיכו אותן בנות זוגם, כדי שיהיה מפרנס במשפחה. אמת, קשה להתעלם מכך, שבסוף שנות ה־80 יש לא מעט מקרים כאלו, כך שלא תמיד האשה היא זו שמוותרת ומקריבה קודם.

היא עצמה השכילה למצוא את הדרך הנאותה ולגשר על הפער של קאריירה־משפחה. במשך כל השנים הקפידה לשהות בבית אחה"צ עם הילדים, הבעל גם הוא נתן יד להתמודדות.

"ברמה של המאקרו, יש הבדלים מבנים, קיימים סטריאוטיפים, סוציאליזציה שונה. ברמה של המיקרו ישנה הבעיה הסובייקטיבית של הנשים, שיש להן רמת ציפיות נמוכה, אולי מפני שהן חוששות שלא תוכלנה להתמודד".

בגופו של עניין, אליבא דפרופ' שפירא, אשה יכולה להגיע להישגים אף־על־פי שעומדים קשיים בדרכה. השאלה הבין־אישית היא דרך ההתמודדות הסובייקטיבית עם הקשיים.

מי אשם?

מאת ורדה צימרמן

העתונאים אכן אשמים. אשמים לפחות במקרה הספציפי, באירוע שהתקיים ביום שלישי בערב, באמפיתיאטרון והיכל שבפארק הירקון. אשמים שלא קמו בבואה הלכו הביתה.

נתחיל מן ההתחלה: תצוגת האופנה שעורך מכון היצוא בכל שנה בבהלך "שבוע האופנה הישראלי" מושכת בדרך כלל קהל רב. תעשיינים, מעצבים, עתונאים וכל מי שיש לו יד ורגל ואצבע בתעשיית הטקסטיל או האופנה הישראלית. יום שלישי האחרון לא היה שונה. המהומה הגדולה כבר מכביש התערוכה. תור ארוך השתרך לפני הכניסה לחניון ולא היה שם שוטר אחד לרפואה שיכוון את התנועה, שידריך. בשביל שוטר צריך לשלם. מגיעים לאמפיתיאטרון ומחפשים מקום ישיבה. למזלנו כבאנו בדרך את מנוחם רותן, רודר מכון היצוא. בפעם הראשונה בתולדות התצוגות הללו הרודר בתיק בידך ומחפש אישית־להוצאת מקום ישיבה. התיישבנו סוף סוף, מחכים לתצוגה. ולפתע עולה קול כן הרמקול. הישראלים, כך אומר הקול, מתבקשים לפנות את השורות הראשונות לקניינים מחו"ל, שהרי בשבילם בעצם הוכנה התצוגה. וכשמתפנות מספר שורות הוא מודה ליושבים באנגלית. כדי שהקניינים ישמעו את הבלגן ולא יראו אותו בלבד. ואז עולה קול נוסף מן הרמקול, והוא שייך הפעם לאשה בשחור, והיא מבקשת מן העתונאים בשורות הראשונות לפנות עוד מקום לקניינים משום שהעתונאים... שימו לב... העתונאים ובני זוגם ממלאים את המקום... חמש שורות נשמרו לעתונאים, כך נמסר לנו. 30 הזמנות זוגיות. אולי המספר היה גבוה במקצת מזה הנקוב. באמפיתיאטרון והיכל 1180 מקומות ישיבה. תעשו את החשבון בעצמכם. ואשמים העתונאים שלא קמו ממקומותיהם ועזבו את המקום.

ומדוע לא היו מקומות מסומנים? ומדוע לא הודבקו תוויות שמיות לגב הכסאות? לו היתה לפחות חלוקה לכושים ולו אנשי־הבטחון היו במקום ולא ליד הגדרות השאירו את הריילות הפרות האונים להילחם על מקומות פנויים.

אז מי שנעלב כבר נעלב. ומי שהעליב כבר העליב. ולקניינים נמצאו מקומות ישיבה. התצוגה מתחילה. הפרוז'קטורים נדלקים ולעין הצופים מתגלה שחזור תפאורתי של בניין קולנוע "מוגרבי" הישן והזכור לטוב. זכור לטוב למיז לישראלים, כמובן. והקניינים הבאים מארצות שונות, מה המשמעות של קולנוע "מוגרבי" לגביהם? מה גם שהכתובת היא בעברית... והדוגמניות הולכות הלוך וחזור. מתקדמות לעבר הקהל ונסוגות, בצמדים, בשלישיות ובתריסרים. הרי התפאורה כבר על הבמה, להשתמש בה ולהפוך אותה לחלק מן התצוגה, זה כבר מוגזם. והרי רבים וטובים שקדו על הכנת תצוגת האופנה היוקרתית הזו. כבבאי הוזמן צרי צרפתי, המפיקה היתה חנה שורץ, היתה גם מעצבת במה, גליה שקין, ועוד נעשו עיבודים מוסיקאליים, הוכנה תאורה מיוחדת. עבודה כמו לשו אמיתי. אבל השו לא הורגש כלל וכלל. הוסיפו לזה את הפסקת החשמל שאירעה סמוך לתחילת התצוגה, ותגלו את החושך במקום.

ואולי החושך גם מעט אור בקצה המנהרה. חברת "גוטקס" מחזירה מעט את הכבוד האבוד של האירוע. החידושים העונתיים של החברה לא מפסיקים להדהים. בגדי הים בסגנון יווני שנראו בסופה של התצוגה היו פיצוי מה על תלאות הערב.

פירות למתעצלים

שהכותרת לא תטעה אתכם, אני לא מתכוונת לאלה שמתעצלים לבשל בקיץ המהביל הזה אלא לאלה שמתעצלים ללעוס כל היום דברים קשים. (אני יודעת גם כן שזה בריא, אבל אנא, נודה על האמת, לא כל כך קל להיות שפן). קחו אותי למשל. הפירות האהובים עלי ביותר הם בננות שמתקלפות בקלות ונאכלות כנ"ל ולכל היותר אפרסקים ומישמשים, בתנאי שהגלעין שלהם יוצא לחוד, כלומר אין צורך לכרסם סביבו, והרי יש גם זנים שכאלה.

ובכל זאת, הלחץ החברתי והספרות הפופולרית אומרים שצריך־מוכרחים לאכול הרבה פירות וירקות, בפרט בארצנו הברוכה בשניהם ושמעתי ישראלים קצאים שיושבים כבר שנים רבות בדרום־אפריקה, שבה ביקרנו אישי ואני לאחרונה, וגם בפזורות אחרות שבהן מצוי בשפע הישראלי הנודד: כולם אומרים "יש פה הרבה פירות וירקות אבל יש להם טעם של פלסטיק" (לא כל כך נכון, לדעתי, אבל מאוד פטריוטי מצידם לומר כך).

אז אם בכל־זאת צריך, אני מפנה מידי פעם את כוח היצירה שלי לכיוון "ריכוכם" של אלה כדי שיהיו לי אכילים יותר, אפילו אם אני מסתכנת בהפחתה מסויימת של הויטמינים שלהם. אגב, נהייתי באופן זמני לפעלת בסככת מיון וארזית הפירות של קיבוצנו, וישי, מנהל העבודה אומר, שצריך לא רק לשטוף היטב את הפירות במים, אלא רצוי מאד גם לסבן אותם כי פירות זה לא מה שהיה פעם, משהו שצומח רק בחסדם של האלוהים והגשם, והסיוע שמוגש להם בכימיקלים איננו בדיוק דבר שמסייע גם לבריאותו של הבן־אדם.

פירות אפויים ללא בצק

נשארו לכם פריסים בודדים מהפירות שקניתם או קיבלתם מהדודה שבקיבוץ? אם לא, קנו קצת מכל דבר: תפוחים ירוקים (או אפילו "ענה"), אגסים, שזיפים קשים ובשרניים גם ירוקים וגם אדומים, אפרסקים, גם ענבים משני הצבעים לא יזיקו. הסירו את הגלעינים והחרצנים ואת החלקים הפגומים, אין צורך לקלוף אלא אם הקליפה מכוערת. חתכו לפלחים עבים וגדולים את הפירות הקשים, שמנו במעט חמאה תחתית של תבנית פיירקס חסינת חום, פזרו על התחתית מעט סוכר חום או אפילו לבן, ערבבו את כל הפירות כדי ליצור תערובת של צבעים, פזרו למעלה 2–3 כפות סוכר, חופן אגוזים או שקדים קצוצים גס, כפית קינמון (אם אוהבים), קצת קליפת לימון מגוררת, אפשר גם צימוקים (בתוך תערובת הפירות כדי שלא יחרכו) – בקיצור כל מה שיש לכם ואתם מאמינים שזה יתרום לענין.

הכניסו את התבנית לתנור מחומם מראש בחום בינוני־גבוה – 200–220 מעלות, השאירו אותם שם כ־40 דקות והגישו חם או פושר בתוספת קצפת או גלידה וניל, כדי שגם מי שרוצה להשמין יוכל להגשים את שאיפותיו.

תפוחי עץ ובננות על הגריל

תוספת מעודנת למנגל הישראלי שממלא כל חלקה טובה. אם כבר עושים עשן וזוללים בשר, יש גם דברים נחמדים נוספים שאפשר לשים "על האש" מלבד תפוחי האדמה והבצלים המסורתיים. קחו תפוחי עץ גדולים, חתכו אותם לחצי לרוחבם ושימו גם אותם על האש, קודם עם צד הקליפה כלפי מטה. כך תעשו גם עם הבננות (קלופות). הם יהיו מוכנים הרבה לפני תפוחי האדמה ויהיו תוספת מרעננת ומעניינת לבשר – וגם בלי בשר אפשר לאכול אותם בשמחה. גם תירס קלחים טוב מאוד על האש וכשהוא מוכן צריך רק למרוח עליו מעט מי מלח. כמובן שאת כל אלה אפשר להכין בהצלחה גם בגריל שבתנור הביתי ועוד יותר על הגריל מתוצרת מקסיקו שנמכר בארץ בחנויות "פלקון" ומהווה ממש מהפכה מבחינת הכנת סטייקים בבית.

קישואים עם גבינת פרמזן

זה יצא לי במקרה. עמדו קישואים מבויישים במגרת הירקות וזעקו "עשי בנו משהו". ציפיתי לבוא אורחים בערב, וכרגיל היה נדמה לי שכמה שהכנתי – לא הכנתי די. קלפתי את הקישואים (אם שלכם טריים ויפים, די לשטוף אותם היטב ואין צורך לקלוף). חציתי אותם לאורכם וזרקתי אותם למים רותחים עם מעט מלח. אחרי 5 דקות רתיחה כיביתי את האש (חיסכון) ונתתי להם לעמוד בסיר המכוסה עוד 10 דקות. סיננתי, סידרתי אותם זה לצד זה בתבנית חרס, פיזרתי למעלה מנה נדיבה של פרמזן מגורד (אפשר גם גבינה פיקנטית אחרת) והכנסתי לתנור מחומם בחום גבוה. זה היה להיט הערב.

פירות ארצנו מקור גאוותנו

כן, כן, מותר פעם להיות קצת ירחמיאלים בעיקר כשזה מוצדק.

בשוק שלושה פירות חדשים – אחד חדש־ישן. הליצ'י, הדלורית והצבר.

הצבר

נתחיל מהצבר, הקרוי בפי העם סאברס. הוא כבר גדל הרבה זמן בארץ, אפילו שמולדתו היא מכסיקו. שימש בדרך־כלל כגדר־חי קוצני בכפרים של ערבים ובשנים האחרונות החלו כמה חקלאים לגדלו כפרי לאכילה, בלי תפקיד נוסף. יותר מזה: הם מצליחים לשווקו כשהוא כמעט נטול קוצים, לאחר תהליך של שטיפה, שפשוף וציפוי בדונג. אוכלים: כשקליפתו צהובה; מקלפים על־ידי חיתוך שני הקצוות ופתיחת חריץ לאורך הקליפה (כמו שעושים המוכרים המיומנים בקרנות הרחוב), או בכפית, כשחוצים אותו לשניים. טעים במיוחד כשמוגש קר, ואפשר להכין ממנו ריבות, סירופים ומיצים. גם בריא: יש לו ויטמינים סי ודי. עולה: בין שניים לארבעה ש"ח, תלוי איפה קונים. טעים מאד מאד.

הליצ'י

חודש חדש הוא הליצ'י, המוכר לחובבי המסעדות הסיניות. זה שהוא לבן בצבע פנינה, זה רק מבפנים. מבחוץ קליפתו וורדרדה בתה דמויית קשקשים ובתוכו גלעין שחור מקשה, לא לאכילה. מוצאו באמת בסין. היה קיסר אחד, קאריטסי שמו, שחי שם בסביבות 200 לפנה"ס, והוא כל־כך אהב ליצ'י עד ששלח גדודי גברים מדרום סין, מקום מושבו, לצפונה, כדי שיביאו אליו את הפרי. (כך מספר הקומוניקט). לארץ העלה אותו מבכן ולקני לפני כמה שנים וכיום הוא גדל בשטח של כאלפיים דונם באזורי התוך, במערב הגליל ובכמות ומניב – השנה – 90 טונה פרי, שמרביתם נוסעים לחו"ל. (שוב, הקומוניקט).

איך אוכלים? לוחצים קלות על הקליפה עד שהיא נשברת. זורקים את הגלעין. אפשר לאכלו כמות שהוא, להוסיפו לסלטים שונים ולתבשילים, לעשות ממנו משקה ומרקחת. בריא במיוחד: יש בו ויטמין סי וויטמין מין (כך, לפחות, חושבים בסין). המחיר לא זול: החל מתשעה ש"ח, תלוי איפה קונים. טעים מאד מאד גם הוא.

ת.א.

הדלורית

מתאים לצ'יפס או למחית, לסלט מיונז או כתוספת למרק ירקות, אפוי בנייר כסף או ממולא – וזה לא תפוח אדמה. זהו דלורית, מושג חדש בנוף הירקות. נראה (כמעט) כמו דלעת או קישוא ענק. מזכיר בטעמו את תפוח האדמה ובסך הכל זן חדש של קישוא. 19 חקלאים החלו לגדל אותו בשנה שעברה באופן נסיוני. גידלו 30 טון שנחטפו במהירות. היום אפשר לקנותו במחיר מומלץ לצרכן של 1.59 עד 1.70 ש"ח לק"ג בשווקים, בחנויות וברשתות השיווק. בין היתרונות מונים את היותו דל קלוריות – 19 קלוריות למאה גרם בלבד – עשיר בויטמין א', קל להכנה ולאחסון (עד שנה ללא קירור) ואין בו גרעינים. מתאים לתזונת החולצים החדשים של עדנה פאר בטלוויזיה, אחרי עידוד הזעתר היהודי, וגבינות עין במונים.

ו.צ.

---

100 שנה לבני ברית

מאת ניצה גורביץ'

קבלת פנים וקונצרטינו, שהתקיימו ביום שני השבוע במעונם של שגריר ארצות הברית, מר תומס פיקרינג ורעייתו אליס, היו אירוע שנועד לציין 100 שנה לפעילות אירגון "בני־ברית", עיתוי המשתלב עם סיום כהונתו של השגריר האמריקאי בישראל.

בין כפעלי "בני־ברית": פעילויות למען קשישים נזקקים, אירגון קייטנות קיץ למאות ילדים, מעונות גג לחייל הבודד – ולאחרונה אימץ האירגון גם את מסמר הגבול, שבמסגרתו משרתים גם לא־יהודים. השנה נתרמו 500 דולר על־ידי "לשכת בני־ברית בלוס־אנג'לס", לשכנם בדואי בנגב על בנת שתושביו יוכלו לקצות צייד לקייטנות קיץ לילדים, והתוכנית להמשיך לגייס כספים בתחום זה.

תומס פיקרינג, שגריר ארצות־הברית בישראל, בירך את האירגון על 100 שנות פעילותו וסיפר, שזו הפעם הרביעית הוא מארח את חברי האירגון בביתו.

למחרת האירוע, היתה מרינה בור, נשיאת "בני־ברית" בישראל בדרכה לבולטימור, ארצות־הברית, עם משלחת קטנה שהשתתפה בוועידה הבינלאומית השנתית של "בני־ברית". לדבריה, יהיו שם הנשיא רייגן והמועמדים לנשיאות דוקאקיס ובוש. "זו הזדמנות לשמוע מהם הבטחות חשובות בקשר לסיוע לישראל", אומרת מרינה בור.

3 מדליות זהב למיכל אמין

ביומה הראשון של אליפות ישראל בשחיה ✓ אידית אפרתי שיפרה את השיא הלאומי ב־50 מ' חופשי ✓ הפתעה: שגיא שטיגמן כשל במוקדמות ✓ הפסקת חשמל מתואמת ✓ התחרויות יימשכו היום בבריכת רעננים

מאת יצחק אשל

שיא לאומי, שיא לגילאי 18 תוכה בשלוש מדליות זהב. זהו הסיכום של היום הראשון באליפות הלאומית של ישראל בשחיה, המקיפה 260 שחיינים ואשר השתתפו אתמול בשמונה משחים.

אידית אפרתי ממכבי ת"א, אשר זכתה במדליית הזהב במשחה ל־100 מ' חזה הצליחה לתקן במחצית המרחק, ב־50 מ' את שיאה הלאומי הסדי והעמידה אותו על 36.20 שניות. מאחר ונערך למרחק זה שיפוט מיוחד בהשתתפות שלושה שופטים, הוכר התוצאה כשיא לאומי חדש.

ערן גרומי ממכבי ירושלים, למרות שלא שיפר את שיאו של ירון אילתי ב־200 מ' פרפר הסתפק בשבירת שיאי גילאים — לגיל 17 ולגיל 18. גיבורת היום הראשון של הבריכה היתה ללא כל ספק הצעירה מיכל אמין, אשר בעוד כחודשיים תחגוג את יום הולדתה ה־16. שחיינית זו זכתה בשלוש מדליות זהב, שתיים מהן אישיות ואחת במסגרת קבוצתית ובכל שלוש המשחים היא הצליחה לשפר את שיאיה האישיים.

אין ספק, כי שתי הפתעות שליליות היו אתמול בבריכה. שגיא שטיגמן נכשל במשחה הקלאסי שלו ב־100 מ', כשהודח במוקדמות רק במקום השמיני ולא הצליח לפלס את דרכו לגמר וההפתעה השניה הבלתי נעימה היתה מערכת החשמל, אשר במפתיע הופסקה, ללא התרעה מראש וללא ידיעה ברורה, מדוע הפסיקה חברת החשמל את הזרמת החשמל והמארגנים נאלצו לאלתר את החשמל, דבר שמומש ע"י הכבנת מכונית לתווים שמה הבריכה ובסיוע המכבר של הרכב הצליחה הוועדה המארגנת להפעיל את מערכת השיפוט ובו זמנית להפעיל גם את מערכת ההנקה.

★ ואלה הזוכים והמנצחים אתמול: 400 מ' חופשי: שגב פורת (גליל עליון) 4:01.07 דקות; 200 מ' פרפר: ערן גרומי 2:05.54 דקות; 100 מ' חזה: גלעד חן (הפועל גלבוע) 1:08.69 דקה; 100 מ' חופשי שליחים: הפועל גליל־עליון.

נשים: מיכל אמין (הפועל הוד השרון) ב־400 מ' חופשי: 4:32.04 דקות וב־200 מ' פרפר: 2:26.15 דקות; 100 מ' חזה: אידית אפרתי 1:17.51 דקה ובמשחה שליחות ל־100 מ' חופשי: הפועל הוד השרון/בית ברל.

היום יתקיימו המשחים האלה לגברים ולנשים: 200 חופשי, 100 מ' פרפר, 200 מ' גב, 200 מ' מעורב אישי.

★ צמד הטניסאיות, אילנה ברגר וענת הארון זכו אתמול בתואר לזוגות נשים בתחרות בין לאומית שנערכה בבלגיה על סך פרסים של 10,000 דולר. בגמר ניצחו הישראליות את המערב גרמניה רנטה תורישה ובת זוגתה, תגית אוחיון 6:2, 3:6, 3:6.

סעיד אוויטה

הסכום שהשאיר את כהן: 120,000 דולר

מאת יוסי גלזר

קבוצת הכדורגל של מכבי חיפה תצא היום למחנה אימונים קדם עונתי בהולנד. בין היוצאים יהיה גם הבלם אלי כהן, שסיכם אתמול את שובו לקבוצה, לאחר שנת השאלה בהפועל צפרירים חולון.

ביום שני עוד התעמתו כהן ומכבי חיפה בבית המשפט, אולם, בתיווכו של המנהל המקצועי ומאמנו מנוער, ג'וני הרדי, יושבו חילוקי הדעות. כהן יצא אתמול בבוקר לחולון כדי להביא את רהיטנו שהיה בידי הפועלה המקצועית וכבר הבוקר הוא יכלל במשלחת מכבי חיפה להולנד.

כהן יהיה אחד הכדורגלנים היקרים במכבי חיפה ושכרו לשלוש עונות יגיע ל־120,000 דולר. מהציתם במענק החתימה כבר בתחילת העונה. זוהו חושב לפי בסיס של 50 נקודות ליגה (לעומת 60 ליתר השחקנים) על בסיס של 100 דולר לנקודה.

בית המשפט המחוזי בחיפה דחה אתמול את בקשתו של גיל קלינגר לאפשר לו להתאמן בקבוצות אחרות לבד ממכבי חיפה. השופט סירב לקיים את הדיון במעמד צד אחד וקבע כי לאחר שובה של מכבי חיפה מהולנד ב־2 בספטמבר יערך הדיון במעמד שני הצדדים. נודע, כי אתמול הופעלו לחצים על קלינגר להצטרף להולנד, והוא הבטיח לשקול זאת.

לעומת זאת, אפשר השופט המחוזי בחיפה, נתן קלינברגר לכוכב הפועל דליית אל כרמל, תמיד חלבי להתאמן במכבי חיפה ולצאת עימה לחו"ל. אם חלבי יצליח להסדיר את שחרורו מקבוצתו, הוא יצורף לקבוצה.

עוד נכללים בין היוצאים להולנד שחקני הרכש גיורא אנטמן, הקשר הארגנטיני, פביאן גרינברג והחלוץ אבי גולדה.

עובדי הפועל ת"א שוקלים פניה לביה"ד לעבודה

מאת משה כהן

עובדי הפועל ת"א ממשיכים לנקוט בעיצומים ואתמול הם החליטו לבדוק את האפשרות לפנות לבית הדין לעבודה, בתביעה שיורה למועצת הפועלים לשלם להם את משכורות חודש יולי.

בימים האחרונים ניסו גורמים שונים לפתור את המצוקה הכספית, שמנעה את תשלום המשכורות. [illegible] אבל עדיין דבר לא עזר.

נודע, כי בימים הקרובים עומדים העובדים לפנות לגורמים שונים בהסתדרות, כדי שיתערבו בנושא. אם גם זה לא יעזור תעשה פניה לבית הדין לעבודה נגד "מועצת פועלי ת"א.

★ שחקן החיזוק החדש של הפועל חיפה, דוגלאס ואלאס קיים אתמול אימון בכורה בקבוצת הפועל חיפה. העבר יבתן ואלאס ב"רדבי" חיפאי ידידותי שיערך בהיכל הספורט ברוממה.

מצ'יש נוצח במפתיע בטורניר בסינסינטי

מספר הפתעות היו בטורניר הטניס בסינסינטי, אוהיו, כאשר המדורג מספר 9 בעולם, הצ'כי מילוסלב מצ'יש, נוצח בידי האמריקאי האלמוני ריד 6:3 7:6.

האמריקאי בן ה־15 צ'נג גבר על השוודי יואכים נוסטרום ה־15 בעולם 6:2, 5:7 ואילו רנברג מארה"ב גבר על המדורג 14 בעולם הארגנטיני פרז רולדאן בשלוש מערכות.

שני המדורגים הראשונים עברו לסיבוב הבא. קונורס ניצח את בן־ארצו קאסידי 6:4, 6:1 והשוודי וילנדר גבר על הבריטי קאסל 6:3, 6:1.

בטורניר אחר בנידג'רסי ניצח האוסטרלי יול במפתיע את האמריקאי אבאקי.

בטורניר הנשים במונטריאול הפתיעה סלויאה הצרפתיה את האוסטרלית פימינטר. בעוד שהראשונות עלו לסבוב הבא גבריאלה וסבטיני.

בסט חוזר לפעילות

ג'ורג' בסט בן ה־42, חלוץ נבחרת צפון־אירלנד מקבוצת מנצ'סטר־יונייטד לשעבר, חוזר מפרישתו ויופיע בשורות קבוצת פיטרבורו מן הליגה הרביעית במשחק רעים שיהיה נגד סוטהאם ביום השני הקרוב.

אינטר – קייב 1:1

קבוצת הכדורגל אינטר מילנו והאלופה הסובייטית דינמו קייב סיימו בליבורנו בתיקו 1:1 במשחק רעים. במשחק זה צפה דינו זוף מנהלה החדש של קבוצת יובנטוס בה כיכב בשורותיה כשוער והופיע בנבחרת איטליה בגביע העולם ב־1982 ולפני כן ב־1978.

זוף בחן את החלוץ הסובייטי הבינלאומי אלכסנדר זאוארוב אותו רוצה יובנטוס לרכוש לקראת העונה הקרובה שתיפתח ב־9 באוקטובר.

במשחק רעים נוסף שהיה בליסבון סיימו בתיקו 2:2 קבוצות בנפיקה וגרמיו מברזיל.

סטמפורד ברידג' יהפך למגורים?

מועדון הכדורגל הלונדוני הוותיק צ'לסי עשוי למכור את איצטדיונו הגדול סטמפורד ברידג' לחברת פרס־זום אשר מעוניינת להקים על האיצטדיון בניין מגורים גדול ומשרד.

צ'לסי מצויה בגרעון כספי גדול ומכירת האיצטדיון תכניס לקופתה סכום עתק. בעזרתו תוכל לשלם את חובותיה ואף לרכוש איצטדיון אחר קטן יותר וצדדי בלונדון וגם לרכוש שחקנים חדשים.

האנסן ייעדר לשלושה חודשים

קפטן קבוצת ליברפול, הבלם הסקוטי הבינלאומי אלן האנסן זקוק לניתוח בברכו וייעדר לפיכך למשך שלושה חודשים. האנסן נפצע קשה בברכו במשחק כנגד אתלטיקו מאדריד שהיה בסוף השבוע שעבר בלאקורוניה בו הובסה ליברפול בשיעור 5:1.

הפתעה משביעה רצון בסיאול

ראש המשלחת הבריטית למשחקים האולימפיים שחזר מסיאול מסר, כי ההבטחות בבירה הדרום קוריאנית משביעה רצון למרות האלימות של הסטודנטים בזמן האחרון.

הוא אמר שבסיאול בטוח אפילו יותר מאשר בלונדון ובמקומות אחרים באנגליה. הוא התכוון למשטרת האירית הפוגעת בכל מקום היכן שנמצאים בריטים.

יוסי חזר לבית ושתל את הזרע

מאת גבעתי בן־יוסף

"משחק של ההתיישבות העובדת" ואולי נכון יותר לומר "המשחק של השומר הצעיר". כך נהגו לקרוא בשנות החמישים למשחק הכדורגל. "המעגל", [illegible] ו"בית זרע" היו הלוק מהקבוצים שהכילו את הענף. בכל קיבוץ נמצא גם "המשוגע" לדבר. לבית זרע היה את חיים בורד לימים שחקן נבחרת ישראל מאמן וכדורגלן "ה־40" של המדינה.

חיים בשיתוף חברים נוספים במשק הצעידו את קבוצת הכדורגל להישגים מרשימים. וכייה באליפות הליגה או בגביע המדינה היו כמעט "דבר שבהרגל". בית זרע הפכה למושג בכדורגל הישראלי. מכאן גם התפשטה "המחלה" לשאר הישובים בסביבה. "אפיקים" "דגניה ב'" וקבוצים נוספים הקימו קבוצות ששיחקו גם הם בליגות הגבוהות. "הנפילה" הגדולה באה דווקא מכיוון לא כל כך צפוי, "הכדורסל". ההתפתחות וההישגים בענף זה דחקו אט אט את הכדורגל לקרן זוית. שחקני כדורגל רבים עשו "הסבה" והדור הצעיר שהיה את הסמוך בכדורסל העדיף אותו על פני הכדורגל וכך הלך הענף ודעך בעמק הירדן.

אנשי בית זרע, שחשו את עצמם "חלוצים" בענף המשיכו בקבוצות לשמור על הגחלת למרות המשבר שלא פסח גם על קבוצתם, משבר שסופו היה ירידה לליגה הארצית.

לשמחתם של הקיבוצניקים "המשבר" היה קצר יחסית ובשנת 1968 חזרה הקבוצה לליגה הלאומית [illegible] הלאומית, והקפטן. משה כהן כמאמן וכשחקן מוביל את הקבוצה להישגים, בית זרע שב על המפה, ואת עד לפציעתו של משה כהן בתאונת דרכים.

הנפילה הגדולה

כאן מתחילה נסיגה נוספת, הקבוצה מוצאת את עצמה בשנת 1978 בליגה הארצית... ולאחר שנתיים הקבוצה מתפרקת. רבים ראו בעצב את "הנפילה הגדולה" וחיפשו שוב "משוגע", חיפשו עד אשר מצאו את יוסי אידילסון שחזר בשנת 1981 לקיבוץ, אותו נטש מספר שנים קודם לכן.

יוסי לוקח על עצמו את הקמת הקבוצה כ"פרוייקט חיים" וכך בעזרתם של חברים הוא מצליח לגייס את שחקני העבר שבהלקם כבר "זקנים" בני ארבעים פלוס, מוסיף להם מספר צעירים ומקים קבוצה של ישן וגם חדש, בין "התותים" נמצאים גם חיים בורד, אהרון רוטשילד ויורם בנסי, כולם שחקני נבחרת ישראל לשעבר. וכך, בתוך חמש שנים מצליחה הקבוצה להעפיל מליגה ב' לליגה הלאומית.

יוסי אידילסון שרבים רואים בו כממשיך "עטרה ליושנה" מחליט הפעם לא לקחת סיכונים ולצורך כך הוא רותם את המועצה האזורית עמק הירדן והעומד בראשה זאב שור, הוא מגייס לצורך העניין גם את משה כהן ויחד הם עוברים [illegible] לשורות הקבוצה. עקב כך גם השם של הקבוצה שונה והיא נקראת כיום "בית־זרע עמק הירדן".

כשיוסי עושה

גם רכז הספורט של המועצה דאלי אלרועי נירתם לעגלה ויחד עם יוסי אידילסון עושים מאמצים על מנת להביא שחקני חיזוק גם מחוץ לסביבה. "אנו לא מתכוונים להזדנב בליגה הלאומית, אנו רוצים ומקווים להיות קבוצת צמרת", מצהיר יוסי.

כבר בסיום העונה הקודמת חתמה הקבוצה על חוזה עם המאמן יעקב נוימן. לפני כחודש נחתמו חוזים עם שני שחקני רכש ממכבי חיפה, חיים בורק ויוסי פריינק. משא ומתן מתנהל בימים אלה עם שחקנים נוספים בקיצור, אומר יוסי, מנהל הקבוצה: "אנו מצפים לעונה טובה."

בעמק יודעים: "כשיוסי עושה, אז זה מצליח... מי שהצליח לעשות כמעט את הבלתי יאמן בתוך חמש שנים, יצליח, בוודאי, בשיתוף החברים להחזיר את הקבוצה המורחבת גם למפה הלאומית..." יאמרו לך כאן.

במכבי ת"א מאמינים שנפתח עידן חדש בקבוצת הכדורגל

מאת משה כהן

תקציב מחלקת הכדורגל של מכבי ת"א יסתכם השנה ב־1,750,000 שקל והוא יהיה מאוזן. כך מסר אמש ראשי האגודה במסיבת עיתונאים שכינסה מחלקת הכדורגל לקראת פתיחת העונה.

ההנהלה החדשה של מחלקת הכדורגל נכנסה במרץ רב לתפקיד. זהו בכל אופן הרושם שהשאירו חברי ההנהלה במסיבת העיתונאים. לכל חבר הנהלה יש תפקיד מוגדר ועל התוצאות מנצח יו"ר המחלקה, דני לאופר. מכל מקום, לפני פתיחת העונה נראה הכל ורוד ומבטיח במועדון הוותיק.

במכבי מתגעגעים כבר לימים העליזים של צמרת הטבלה. בשנים האחרונות אכזבה רדפה אכזבה ומידי שנה ההר הוליד עכבר. שינויים רבים עברה הקבוצה, אבל דבר לא עזר. השנה, עם הנהלה חדשה, מאמן מנוסה וסגל מנוסה יותר בטוחים במכבי, כי עידן חדש נפתח במחלקת הכדורגל.

ראשי הקבוצה הציגו בגאווה את העובדה, כי הם הכינו תקציב מאוזן והבטיחו כי חובות לא יהיו לאף שחקן: "אנו נעשה את שלנו ויש לקוות שהשחקנים יחזירו לנו יחס דומה", ציין יו"ר המחלקה, דני לאופר. למחלקת הכדורגל יש גרעון מצטבר של 1.4 מיליון שקל והדבר נלקח בחשבון בעת הכנת התקציב לעונה הקרובה. יו"ר האגודה, אלדד בוקשפן, הביע את תקוותו כי עיריית ת"א תורים בסופו של דבר את ההקצבה של 100,000 דולר, שמכבי היתה אמורה לקבל מהעירייה.

בסגל הקבוצה לא יחולו שינויים קיצוניים. אבי כהן חזר הביתה ויצחק זוהר עובר ממכבי יפו. לעומתם לא ימשיכו לשחק בקבוצה משה גריאני, חי קריים ומיקי כהן, שנסע לארה"ב. דני לאופר הדגיש, כי למכבי לא היתה מחלוקת כספית עם מיקי כהן והסיבות לירידתו לארה"ב הן אישיות.

עד לפתיחת העונה מקווים במכבי למצוא מגן ימני בעל שיעור קומה. "אני מקווה שראשי הקבוצה יצליחו במשימה, כי יש לנו בעיה עם התפקיד הזה", ציין יוסף מירמוביץ'. הוא הדגיש, כי השנה עלו שחקני נוער רבים לשורות הקבוצה הבוגרת והמגמה היתה להקים קבוצה נוספת, שתשמש עתודה לסגל הקבוע.

ראשי הקבוצה ציינו בגאווה את העובדה, כי החוזים עם השחקנים כבר נחתמו והם קיבלו כבר מחצית מהשכר שהם היו אמורים לקבל רק בחודש הבא. "רצינו שהם ייצאו בראש שקט למחנה האימון באנגליה ולכן שילמנו מראש", הסביר דני לאופר.

גם השנה תקיים מכבי את משחקיה הביתיים באיצטדיון ר"ג. אולם, ברוב המשחקים רק הצד המערבי של האיצטדיון יהיה פתוח לקהל הרחב ורוב המקומות בו יהיו מסומנים. גם כרטיסי מנוי הוכנו ומחירם יגיע מ־140 שקל לבני נוער ועד 600 שקל למנויי הכבוד.

השנה יושם במכבי דגש מיוחד על מחלקת הנוער. תקציב המחלקה יגיע ל־420,000 שקל והמחלקה תתפעל 14 קבוצות, שישחקו בהן יותר מ־300 ילדים. בנוסף לכך, ימשיך לפעול בית הספר לכדורגל של האגודה, שפעילים בו 350 ילדים.

היום בבוקר עומדת הקבוצה לצאת למחנה אימון באנגליה במטרה לגבש את הסגל לקראת העונה העומדת בפתח. "אנו מקווים להיות בצמרת הטבלה", סיכם יוסף מירמוביץ את תוכניותיו.

נבחרת הנערים בכדורגל ממריאה ללונדון

סווירי: כל העם יעקוב אחר ההופעה בוומבלי

מאת יוסי פנטילט

את היום האחרון לפני הנסיעה ללונדון, כדי להתמודד בשבת באיצטדיון וומבלי מול נבחרת אנגליה, הקדישו ראשי ההתאחדות לכדורגל להרצאת ציונות לנערים.

יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סווירי פנה לנערים ואמר להם: "כל התקשורת תעקוב אחריכם ואני מקווה שתופיעו בכבוד ותאדירו את שם המדינה והכדורגל הישראלי". יו"ר ועדת הנוער, גדעון בריקמן הזכיר לנערים את הכבוד הגדול שנפל בחלקם להופיע בהיכל הכדורגל בוומבלי והביע תקווה כי הם ינצלו זאת להופעה מכובדת.

הנבחרת עומדת להמריא היום ללונדון ובראש המשלחת יעמדו משה אביבי, צבי הישביאק, יוסי דגן, המאמן אמנון רז, המנהל ישראל סטוצ'ינסקי, הרופא, ד"ר מרק רוסנובסקי והמעסה אריק לוישה.

אלה 16 שחקני הסגל: שרון כהן, אמיר סל, אורן שלמה, אלי קובה, שחר ברנר, שי פופלבסקי, עופר סלקר, גיא כהן, יובל בקר, איל אלדד, שמעון מנרי, אביבי זוהר, גיא יצחק, יובל מללי, אמיר תורג'מן ויצחק רוס.

★ במשחק אימון בכדורגל, שנערך במגרש מכבי עמידר, גברה הקבוצה הלאומית הפועל צפרירים חולון על הקבוצה המקצועית מהליגה הארצית – 1:2. את השער הראשון הבקיע הבלם רוני צמח בהנקודה הלבנה. רוחמים שלום השווה גם כן ב"פנדל". את שער הנצחון הבקיע דוגן הלל 3 דקות מהסיום, בהבקיעו את שוער הרכב במרמודק אמיר לוינגר. (י. הכבו)

המטרה סיאול

אמש, 30 יום לפני סיאול, בתחרות הפרס הגדול בציריך:

הנצחון הגדול של לואיס

קרל הגדול "השתולל" משמחה לאחר שגבר על אלוף העולם בן ג'ונסון בריצה המסקרנת ל־100 מ' ■ בוץ' ריינולדס מארה"ב שבר את השיא העולמי בן 20 השנה ב־400 מ' ■ מרי סליינ' נוצחה בריצת 3000 מ', אך, האתלטים מארה"ב הפגינו עליונות

קרל "הגדול" לואיס

העולם עצר את נשימתו. 30 יום לפני טקס הפתיחה של המשחקים האולימפיים בסיאול. מסלול הריצה הנפלא בציריך. כשנה לאחר הקרב האדיר בריצת 100 מ' באליפות העולם באתלטיקה־קלה ברומא, בו ניצח בן ג'ונסון הקנדי את קרל לואיס האמריקאי. ג'ונסון קבע שיא עולמי נדיר: 9.83 ש', ומאז המתינו הכל לקרב הגומלין בין שני ענקי המסלול הללו.

אמש, בתחרות הפרס הגדול בציריך, לעיני קהל נלהב ומעודד ביציעים ולעיני מליונים שצפו בשידור החי בטלויזיה, זה בא. לאחר המקצה הוצא יותר ב־100 מ', בו ניצח בריאן קופר מארה"ב בזמן 10.13 ש', עלו למסלול 8 רצי המקצה המדובר ביותר בעת האחרונה.

המכבים התמקמו בשבילים 4 (ג'ונסון) ו־5 (לואיס). האם אלוף אפריקה, לימו מניגריה בשביל מס. 2 או האמריקאי קאלווין סמית בשביל מס. 8 מסוגלים להפתיע?

הרגליים הונחו על הארגזים ו... פסילה. מי? האלוף ג'ונסון. רק לאחר ריכוז קצר עם השופט הוא חזר מאוכזב לארץ הזינוק. יתרון מסויים ללואיס, לאחר שהפסילה תאלץ את ג'ונסון להקפיד יותר על הזינוק, הזינוק החזק ביותר שלו.

הזינוק השני היה כשיר. ג'ונסון זינק ראשון, אך לא מספיק חזק כדי ליצור פער מבטיח מלואיס. המרחק ביניהם היה קטן. ג'ונסון הוביל את הרצים עד אמצע הדרך. לואיס סגר את הפער, הדביק את האלוף וחלף על פניו כ־20 מ' לפני קו הסיום. לואיס, בפיניש הולט, חצה את הקו ראשון בזמן שהציב אותו רק במקום השני ברומא – 9.93 ש'. אבל, יחד ההבדל הקטן.

לואיס לא הסתיר את שמחתו ויצא בהקפת נצחון מלווה בתרועות הצופים. הוא שבר מחסום פסיכולוגי בדרך לקרב הגדול בסיאול. שני בריצה זו דורג קאלווין סמית מארה"ב, שקבע שיא אישי בגובה פני הים, 9.97 ש', ורק במקום השלישי סיים ג'ונסון (10.00 ש'), שחזר לתחר אחרי פציעה ונראה שעדיין אינו מוכן כראוי.

גברים:

★ 110 מ' משוכות – תחרות חזקה בהשתתפות כמה מהטובים ברצי תבל. השוודי פראנק נידהידר כשל על אחת המשוכות הראשונות ו"עף" מחוץ למסלול. בשלב זה הוביל הקנדי מארק מקיי, אלוף חבר העמים הבריטי, אך ממש כמו המכבב הקנדי האחר, בן ג'ונסון, הוא איבד את הבכורה סמוך לסיום לאלוף המבחנים של ארה"ב, רוג'ר קינגדום, שסיים בזמן של 13.13 ש'. שני דורג מקיי ושלישי האמריקאי גמבל. קולין ג'קסון הבריטי, אלוף אירופה, סיים רק רביעי השיאן העולמי, ריינלדו נחמיה מארה"ב (12.93) בציריך 81') נדחק לאחור.

★ 400 מ' – בוץ' ריינולדס מארה"ב, התקווה האמריקאית לזכיה במדלית הזהב בריצת 400 מ', קבע אמש שיא עולמי במרחק זה כאשר גמא את 400 המ' 43.29 ש', כששיפר את השיא הקודם 43.86 ש', של האמריקאי לי אוונס, שנקבע במשחקים האולימפיים 1968 בגבהי מקסיקו. 20 שנה, אם כן המתין העולם לרגע הזה בציריך. גם במקומות השני והשלישי זכו רצים מארה"ב, דני אברט (44.60 ש') וסטיב לואיס (44.66 ש').

ריינולדס בן 24, אתלט שחום עור גבוה, תפס מקום שלישי באליפות העולם ברומא 87'.

★ 800 מ' – גם בריצת הבמפלה זכה רק כאמה"ב, ג'וני גריי שחום העור וגבה הקומה, שקבע את תוצאת השנה – 1:42.66 ד'. השיא העולמי שייך לסבסטיאן קו הבריטי משנת 1981 – 1:41.73 ד'. אין ספק, [illegible] אוויטה ממארוקו.

★ ריצת המייל – סעיד אוויטה המארוקני התיימר לנפץ את שיאו העולמי של סטיב קראם הבריטי, שנקבע באוסלו 85'. במשך אחרי שני הרצים המשבים בחציה הראשון של הריצה היה אוויטה עדיין בתחום השיא העולמי, אך הסיומת שלו היתה עייפה מדי והוא סיים בזמן מאכזב – 3:50.84 ד'.

★ 400 מ' משוכות – לאחר שהאלוף העולמי הגדול אדווין מוזס חזר לארה"ב כדי להתאמן למשחקים האולימפיים (ואולי מכיוון שלא קיבל את סכום הכסף שביקש עבור התחרות), נותר הקרב פתוח. אלוף אירופה האיש שניצח פעם אחת את מוזס, הראלד שמידט ממערב גרמניה, היה עייף מדי מכדי לקלקל נצחון כל אמריקאי.

במקום הראשון סיים המפסידן הגדול של המבחנים האמריקאים, דני האריס. הוא לא ישתתף בסיאול, אך אמש היה במיטבו. שני סיים האיש שניצח אותו באינדיאנפוליס, קווין יאנג, אלוף המכללות, ושלישי סיים דייב פטריק. ריצה מצויינת לחבורה מארה"ב.

★ 1500 מ' – שוב ריצה מפתיעה. שבה ניצח מפסידן במבחנים באינדיאנפוליס. היה זה ג'ים ספיויר, שלא ישתתף במשחקי סיאול, שניצח בזמן של 3:34.83 ד'.

★ 5000 מ' – בריצה שסיימה את התחרויות במסלול של ציריך זכה בריטי. היה זה מנצח המבחנים הבריטיים לסיאול, אימון מרטין, שניצח כאן בזמן של 13.26 ד'.

ברכין הציב את הישגו השנה במבחנים של הסגל הבריטי בזמן של 13.21 ד'. גם אמש היתה ריצתו טובה.

נשים:

★ 100 מ' – נצחון לשיאנית העולם עד לפני כשבוע, אוולין אשפורד בת ה־31 מארה"ב, בזמן די מאכזב – 11.03 ש'. אחרי התוצאה הטובה שהשיגה הג'מאיקית ג'וליאט קסבר במוקדמות – 10.97 ש', נדמה היה שצפוי קרב חזק יותר. במקום השני דורגה רצה אחרת מג'מאיקה, ג'קסון.

★ 100 מ' משוכות – לינדה טולברט מארה"ב קבעה שיא אישי כשניצחה בריצה זו בזמן של 12.78 ש'. השיא העולמי עומד על 12.25 ש'. להזכירכם, אסתר רוט־שחמורוב שלנו, שהיתה בתחילת שנות ה־70 מהרצות הטובות בעולם בריצה זו קבעה באליפות העולם בברלין – 12.93 ש'.

★ 200 מ' –

3000 מ' – ההפתעה: מרי סליינ־דקר נוצחה. היו לה הרבה שאיפות לזכות כאן בנצחון, אולם היא נכנעה לרצה ההולנדית הגבוהה והחזקה, אלי ואן־הוסט, שסיימה בזמן של 8:33.98 ד'. סליינ' האמריקנית עשתה מאמץ נואש להדביק את ההולנדית בסיום, אולם חצתה את הקו רק שניה לפני הקנדית לין ויליאמס.

800 מ' – בריצה הקלאסית הטובה ניצחה הקובנית קירוס בזמן של 1:56.98 ד'. קירוס סיימה רק רביעית ברומא 87'. בת 25, אלופת משחקי פאן־אמריקה. שניה סיימה האמריקאית ושלישית גבי לאש מערב גרמניה.

200 מ' – נצחון לשתוות העוד. שתי האמריקאיות ראשונות. אך היתה זו דאבני יאנג בזמן של 22.32 ש' והשיא העולמי – (21.71) שבבעיה על כורגה. שלישית דורגה ג'קסה.

אוולין אשפורד

בתמונה למעלה: האמריקאי בוץ' ריינולדס, ששיפר אמש את השיא העולמי הותיק ב־400 מ', זוקר אצבע של נצחון, כשהוא מחובק בידי גף ריינולדס
משמאל: השיאן החדש ריינולדס דוהר אל השיא כשלצידו בן ארצו סטיב לואיס שסיים שלישי

שוב חוזרים למסלולי המלחמה הבין־גושית

לראשונה מאז 1976 מפגש אולימפי מרתק בין ספורטאי ארה"ב, ברה"מ ומזרח־גרמניה ✓ באליפות העולם ברומא היתה יד הגרמנים על העליונה ✓ הרבה שאלות מנסרות בחלל האויר והפתרונים ינתנו רק בשדות ומסלולי הספורט של סיאול

מאת שמואל טל

המשחקים האולימפיים בפתח ובחלל האויר מרחפות שאלות רבות. המבחנים שקויימו במדינות רבות גנזו בטרם עת תקוותיהם של רבים ומאידך הדליקו תקוות בליבם של אחרים. הזוכים מוסנים בדרך הטבע לעברם של הגדולים, אלה שכל זינוק שלהם הוא חוויה שכל קפיצה שלהם מתלווה בתקווה לשיא עולמי.

■ האם יצליח קרל לואיס לשחזר את הישגו מלפני ארבע שנים, לחזור הביתה עם ארבע מדליות זהב ולהיות הראשון לזכות בנצחון אולימפי בריצות הקצרות (100 ו־200 מ') או בקפיצה לרוחק פעם שניה ברציפות?

■ האם תצליח בת־ארצו ג'קי ג'וינר־קרסי, לשמור על כושרה ולזכות במדליות כפולות בקרב שבע ובקפיצה למרחק כפי שעשתה לפני שנה באליפות העולם ברומא.

■ האם יצליח המרוקאי סעיד אויטה, הרץ הטוב היום בעולם למרחקים בינוניים וארוכים מ־800 ועד 10000 מ' לקחת שתי מדליות זהב בשתי הריצות בהן ישתתף כנראה 800 ו־1500 מ'.

■ האם יוכל מישהו לעצור את הקופץ במוט המבריק מברה"מ סרגיי בובקה מלהיות הסובייטי הראשון לזכות במקצוע זה לאחר תצוגת השיא האישית שלו?

■ האם יוכל הקנדי בן ג'ונסון לשמור על תואר "האיש המהיר בעולם", לגבור על קרל לואיס ולמנוע ממנו לסיים [illegible] מבצע ארבע מדליות הזהב?

■ האם יצליח אדווין מוזס השליט הבלעדי על המשוכות לשמור על תוארו ולזכות במדלית זהב שלישית מול יריביו הצעירים הנושפים בעורפו?

■ האם תוכל סוף סוף מארי דקר סליינ' לקטוע את חוט מזלה הבוגדני באירועים אולימפיים ולזכות במדליה?

■ האם תצליח פלורנס גריפית־ג'וינר לחזור על התצוגות שלה מהמבחנים לקביעת הנבחרת האמריקאית באינדיאנפוליס?

■ האם יצליח הבריטי שאפ העוד דיילי תומפסון, בעל שתי מדליות זהב בקרב 10 לחזור לכושר השיא שלו לאחר כשלונו הצורב באליפות העולם ברומא, בה דורג במקום התשיעי?

■ האם תצליח איזו שהיא מדינה למנוע מהסובייטים והמזרח גרמנים מלזכות במקומות 1 – 2 בטבלת המדליות והאם יצליח מישהו לקטוע את העליונות האפריקאית בריצות הארוכות כפי שבאה לידי ביטוי באליפות העולם האחרונה?

אלה הן רק חלק מהשאלות הנשאלות לקראת המפגש של הגדולים בעולם על המסלול האולימפי בסיאול, מפגש שיחול ב־23 בספטמבר ויגיע לסיומו ב־2 באוקטובר יום בו ירד המסך על המשחקים כולם.

בסיאול יפגשו על מסלול אחד אלה לצד אלה לראשונה מאז במונטריאול 1976 אתלטי ארה"ב, ברה"מ ומזרח גרמניה. וכאן יוסבו העיניים מהמאבקים האישיים אל אלה הלאומיים.

המפגש האחרון בין שלוש הנבחרות היה לפני שנה ברומא, באליפות העולם. אז היתה ידם של המזרח גרמנים על העליונה. הם נטלו את מרבית המדליות – 31, את רוב מדליות הזהב – 10 ואת מרבית המדליות בין הנשים – 23.

הסובייטים סיימו במקום השני עם 25 מדליות אך האמריקאים היו שניים בצבירת מדליות הזהב – תשע מתוך 19 המדליות שנטלו בסך הכל. ובאשר למאבקים האישיים, חלק מהספורטאים יבחנו יותר מחברים על סף הישגי העבר שלהם. ראש וראשונה האמריקאי קרל לואיס. רק הוא, ג'סי אוונס ואלווין קרנזליין (ב־1900) זכו בארבע מדליות זהב במהלך אולימפיאדה אחת. אף לא אחד רשם לזכותו הישג זה פעמיים ברציפות ואף לא אחד הצליח לזכות באחת משתי הריצות הקצרות או בקפיצה למרחק פעם אחר פעם.

לואיס ינסה לעשות זאת. הוא יפתח בריצת 100 מ' ימשיך בריצה הכפולה ויסיים בקפיצה למרחק. לסיום ינסה לזכות במדליה הנוספת בריצת השליחים. "כל מה שאעשה במשחקי סיאול יהיה היסטורי – אמר לואיס – יש לי היכולת לשחזר את הישגי. איני אומר שאעשה זאת אבל אני מסוגל לכך."

המאיים העיקרי על שאיפתו של לואיס הוא כמובן השיאן העולמי ב־100 מ' הקנדי ג'ונסון. הוא מדורג מספר 1 בעולם וניצח את לואיס חמש פעמים ברציפות. ג'ונסון, שהחלים לא מכבר מפציעה, לא פוחד מלואיס אולם יצטרך להתייחס אליו ברצינות בעיקר לאחר שהאחרון רץ במבחנים האמריקאים את המרחק ב־9.78 שנ'.

לואיס לא מאמין שהקנדי יצליח לברוח ממנו בזינוק כפי שעשה ברומא. מאידך הוא טוען כי יוכל לרוץ מהר יותר מאשר במהלך אותה ריצה בה קבע את השיא האמריקאי 9.93 שנ'. "אני יכול לרדת מ־9.8 שנ'" הסביר לואיס.

ג'קי ג'וינר־קרסי היא המועמדת הבטוחה לזכות בקרב שבע. היא בלתי מנוצחת מאז 1985 ושיאה העולמי העומד על 7,215 נקודות ניתן להבגעה רק על ידה. אבל בקפיצה למרחק היא תתקל בקשיים. כדי לזכות בזהב תצטרך להתגבר על השיאנית העולמית גאלינה צ'יסטיאקובה ועל המזרח־גרמניה המוכשרת הייקה דרשלר עימה חילקה את השיא לפני שהסובייטית גבהה אותו כמנה.

אוויטה מחזיק בשיאי העולם בריצות ל־1500, 2000 מ' שני מייל ו־5000 מ'. יש לו סיומת נהדרת ולזכותו נצחונות ב־43 ריצות רצופות.

המאמן הסובייטי איגור טאר אובנסיאן מכנה את הקפיצה במוט "מקצוע מוסלם", אך לתלמידו בובקה עשוה אותו להראות קל. בובקה כבר הרים את הרף לגובה של 6.06 מ', היחיד שעבר את גבול שישה המטרים.

מוזס הוא השיאן העולמי בריצת 400 מ' משוכות וכמובן גם השיאן האולימפי כפול שניים. שיאו העולמי עומד על 47.02 שנ' ויש לו שיא נוסף 122 נצחונות מתוך 107 רצופים. בת ארצו סליינ' דקר היא השיאנית העולמית ב־1500 מ' השיאנית האמריקאית בכל הריצות מ־800 מ' ועד 10,000 מ' אולם במדליה אולימפית טרם זכתה בגלל חוסר מזל ומחלות. לפני ארבע שנים היתה שותפה להתנגשות במגלה שהפילה ע"י זולה באדר.

פלורנס גריפית קבעה בחודש שעבר את השיא העולמי בריצת 100 מ' ב־10.49 מ' והיא היום המועמדת הכמעט ודאית לזכיה בזהב. לעובדה זאת יהיה לדיילי תומפסון הרבה יותר קשיים לעבוד במשימה שהציב לעצמו ולזכות בזהב שלישי ברציפות. הוא ינסה כמובן לשפר את השיא העולמי השייך לו העומד על 8,847 נק'.

הרצים האפריקאים למרחקים ארוכים שלטו ללא מיצרים באליפות העולם אך לאחרונה סבלו מחוסר מזל וכמת פציעה. סימנם באלופי עולם כקנייתים קונצ'לה וקיפקוי וקורייר מלהופיע. להגן על הכבוד ישארו בנוסף לאויטה גם המוקלי אבדי בילה, האתיופי גזמה איקנגה, והקניתים ג'ה נגוגי, יולייס קאריוקי ופיטר קוך.

יהיו גם אחרים שיאני עולם, אלופי עולם ואלופים אולימפיים כמו האמריקאי באץ' ריינולדס, המזרח גרמני תומאס שנלאבה, הברזילאי יואקים קרוז, הניו־זילנדי הותיק ג'ון ווקר, האירי איימון קוהלאן, האיטלקי אלברטו קובה, האוסטרלי רוב דה־קסטלה, המשוכן האמריקאי רוג'ר קינגדום והמשוכן הצעיר גרמני הארולד שמידט.

מאידך, יהיו גם דבורות סינורוו מהמשתקים בנו לבטל סבסטיאן קו, ובן ארצו סטיב אוונס, ג'ון בנויק, גרג פוסטר – כולם אלופים אולימפיים שללא ספק יוסרו מהבמה.

מהומות ערב המשחקים בסיאול

סטודנט קוריאני קורבן המהומות בסיאול, המעוררות את שלמות המשחקים

כוכבים ולילות

מה קורא

יריד ההבלים

ג'ודית ויורסט: "החיים/ אבידות הכרחיות, ויתורים גורליים" מאנגלית: תמר עמית. הדר. 435 עמ'. יוליה ודרק פארקר "חלומות". מאנגלית: עמוס כרמל. ספרית מעריב. 207 עמ'. חיים ברנשטיין: "ריפוי טבעי/ מפתח לחיים בריאים". כתר. 256 עמ'. דידי מנוסי: "בדיחמין גם גב". כנרת. 192 עמ'.

הכורח הכפייתי לעשות ספרים הרבה מרקיע לפעמים לגבהים לא נודעו: רקיעים נמוכים נושקים מרחבי אין סוף משמימים. מעוררי השתוממות הם הנושאים, התכנים והכשרים המופיקים אנשים בעלי כוונות טובות או טובות־פחות אל שולחן הכתיבה: חיים והרפאה על פי הטבע, מדריך בוק לפרוש חלומות בשיטת עשה־זאת־בעצמך, מדריך להתמודדות עם משברי אובדן, מצעד הבדיחות העגומות. התפלות אינה בבהירות הנושאים, הלגיטימיים לכשעצמם, אלא ברמת הביצוע. לכל הנושאים האלה הוקדשו כבר ספרים רבים בעבר וכשמוגשים לידי הקורא או הרוכש, ספר שנכתב בשנה או בשנים האחרונות, הוא רשאי להניח שיתפעלו לו כמה אמיתות או פירורי מידע שלא למד עליהם בספרים הקודמים, שלא קרא עליהם במדור עממי עד עממי־מאוד באחד העיתונים.

הקורא הנבוך רשאי להניח, אך אינו חייב להאמין: הוא מצווה להוהר בחושים הללו שאינם מחושים דבר. לא כן מחברי הספרים. בניגוד לקוראים, נתונה מחויבותם של הכותבים רק לאותו יצר תובעני שאינו יודע שובע ואינו ניתן־לכיבוש: הצורך לכתוב. גראפומניה היא אחת ההפרעות הפתולוגיות הבודדות שאינה מזיקה לכותב. יותר מכך: היא אחת ההפרעות הבודדות הנושאות, לעיתים, גם רווחים נאים. הקורא ורוכש הספרים נדרש להחליט אם ברצונו לשתף פעולה עם נגיפי ההפרעה ורווחי נושאיה. המלצה לא קלה לביצוע שכן איך גרע טיבו של ספר מבלי שקראנו בו תחילה. ובכל זאת, מצויים כמה סימני אזהרה הניתנים לזיהוי מהיר מבעוד מועד.

המנעו מספרי עזר טעונים במשפטים טרמינאליים כמו: "האוחזות היא אושר עילאי. ההתנתקות היא מסוכנת... ההויות שלנו, החלומות בהקיץ, הם אחת הדרכים להגשמת משאלות"... (ג'ודית ויורסט "החיים, אבידות הכרחיות, ויתורים גורליים"). מה אומר לכם המשפט "האחוזות היא אושר עילאי"? האם אתם נזקקים להארה הרת־גורל מפי ברת־סמכא כגברת ויורסט המלומדה כדי לדעת שחלומות בהקיץ הם תחליף להגשמת משאלות? המנעו מספרים כאלה גם אם האמיתות המרעישות האלה מנוסחות ביותר תחכום וחן מכפי שעושה זאת גברת ויורסט.

ג'ודית ויורסט היא עיתונאית וסופרת אמריקאית פופולארית שעסקה בכתיבתה בעניני משפחה, משברים ומעברי גיל. לאחר שכתבה על משברים ומשברונים, החליטה שראוי גם ללמוד את הנושא השתלמה במשך שש שנים (!) במכון הפסיכואנליטי בוואשינגטון. ספרה הוא סיכום, לעיתים פשטני להביך, של ענף הפסיכולוגיה־דבגרוש שאפילו קלישאתו כבר פשטה את הרגל. לזכותה של ויורסט ייאמר שהיא מסתייעת, בין השאר, בדוגמאות מן הספרות וכמה מן הציטוטים הספרותיים מתוך פיליפ רות, דילאן תומאס, סינתיה מקדונאלד, ארצ'יבלד מקליש מרעננים ממש בתוך ים הנהירות המתפרש על 435 עמודים. הם רק תזכורת קלה לדבר האמיתי, שיספק לקורא תובנה והנאה לאין שיעור מן הפרשנות העשויה.

המנעו מספר המבטיח לכם פירוש־אינסטנט לחלומותיכם ומגלה לכם שהתגגל הוא סמל מיני ושחלומות על ריקנות מלמדים שחייכם מרוקנים: ("חלומות" מאת יוליה ודרק פארקר). מדריך ה"חלומות" הוא אחיזת עיניים מחוכמת, משום שאין בו, כנראה, דבר שאינו נכון, והכל נשען גם על איזכורים תכופים מטבא פרויד ויונג. הפסיכולוגיזציה של כל מעשה שטות מוציאה שם רע לפסיכולוגיה ולאבותיה. תוקפן של אמיתות באנאליות לא פג; למרבה הצער גם לא השעמום שבחזרה הכפייתית עליהן. מי עוד זקוק לגילוי על הקשר שבין התת־מודע והחלומות? שאלה פתוחה היא האם הידיעה הבסיסית בדבר הקורלציה בין תוכן החלומות ובין תשוקות ורצונות ממשיים, אכן "מעשירה את עולמכם" כדברי המחברים, ומצדיקה את הקריאה בספר. כיוון שספר חלומות אינו ענף מדעי מדויק ותכני חלומות אינם אלא "איוושות מעודנות", כלשון המחברים לגבי הפשר, וכל סמל ניתן ליותר מפירוש אחד, ואפילו לפירושים סותרים, מה התועלת שיפיק הקורא מן המדריך הזה? לו רק היה בו קורטוב מזערי של הומור. האיורים הנאים הם מיטבו של הספר הראוי לדרגה 10 בסולם השממון.

אחרי עשרות המדריכים, המכורכים והמוקלטים, המנעו ממפתח לחיים בריאים המפרס בהבלטה את מגילת זכויות השום, וממליץ בלשון של מי שהמציא את הגלגל על חוקן ואמבטיה עם שמן רוזמרין. ("ריפוי טבעי" מאת חיים ברנשטיין).

המנעו מ"בדיחמין" שמלעיט אתכם בבדיחות מן הזן "בכפר מפורים על תות־שדה זבל אורגני. בעיר "סוכר", או "דינה: הם כאילו נוצרו זה למען זו. זוג מהשמים. דינה בטח. הוא נחר והיא חרשת" או "בחורה הגונה אינה רודפת אחרי הגבר – כשם שהמלכודת אינה רודפת אחרי העכבר". ("בדיחמין" מאת דידי מנוסי". והמאמין – יצחק.

מירי פז

לזכרו של פונל

מותו של הבימאי ומעצב ההצגות ז'אן־פייר פונל, בשבוע שעבר במינכן, בגיל 56, הוא אסון כבד בעולם האופרה. הידיעה הכתה בתדהמה את כל ידידיו, מכריו ומעריציו בינינם חברי הפילהרמונית הישראלית הנמצאים בסיור בארה"ב. כידוע היתה אחת ההפקות האחרונות שלו "כרמן" שהועלתה על ידי הפילהרמונית בהיכל התרבות. פונל נחשב לאחד הגדולים מבין הבימאים והמעצבים בתחום האופרה הבינלאומית. ביים ועיצב הצגות בכל בתי האופרה החשובים בעולם. ערב לפני מותו הוצג "נישואי פיגארו" של מוצארט בבימויו בפסטיבל זלצבורג בניצוח ג'יימס לוויין. השבוע נועדה לביצוע בכורה בזלצבורג הפקה חדשה שלו - "משה ואהרון" מאת שנברג גם היא בניצוח לוויין.

בארץ מוכר פונל גם מההצלחות של אופרות מאת מוצארט בפילהרמונית: "כך עושות כולן" ב־1982 ו"חליל הקסם" ב־1984 בניצוח ג'ון פריצ'ארד. בעונת היובל שיתף פעולה עם המנצח דניאל ברנבוים בשלוש האופרות האיטלקיות הגדולות של מוצארט. בעבודתו השתקפו תמיד דמיון יוצר, מקוריות, טעם טוב, שימת לב לפרטים ורגישות מוסיקלית.

פונל נולד בפאריס והשתלם שם באוניברסיטת ה"סורבון" ואצל הצייר הנודע פרננד לז'ה והבימאי קרל אברט. ההפקה האישית הראשונה שלו היתה "טריסטן ואיזולדה" של ואגנר (בדיסלדורף ב־1962) במרוצת השנים ביים ועיצב מחזורי אופרות של מוצארט ומונטוורדי וכן את "פליאס ומליסנדה" של דביסי ו"הספר מסביליה" של רוסיני ואופרות רבות אחרות שנעשו לנכסי־צאן־ברזל בבתי אופרה ובפסטיבלים יוקרתיים. צוות קבוע של עוזרים ויועצים אמנותיים וטכניים עמד לשירותו כדי לסייע בהגשמת רעיונותיו. בשנה האחרונה סבל פונל ממחלת לב ועבר טיפולים בבתי חולים. במותו נגוזו תכניות למבצעים אופראיים חדשים בעתיד ביניהם עם הפילהרמונית הישראלית. השגיו האמנותיים הנדירים ישמשו גם בעתיד כמקור ללימוד ולהשראה.

ישראל דליות

חדש על המסך

אלדד נתן (שלמה בר־אבא), יוצא מירושלים לכיוון ניו־יורק ונוחת בתל־אביב הדרומה, בחלקה, לניו יורק. שמות החנויות, מזכיר לנו התסריטאי והבמאי חיים בוזגלו, הן באנגלית באותיות עבריות. עובדת המלון בו מתגורר אלדד חולמת להגיע לניו־יורק ולהתעשר שם, אולי בזכות הנישואים הפיקטיביים (כשמו של הסרט) שהוא מציע לה ושהיא גאה בהם כל כך.

בעיר הגדולה מתגלגל אלדד למציאות תל־אביבית יהודית ויוצא לעבודה עם פועלי בניין ערבים, שחשבוהו לאחד משלהם. כי איזה בעיר ישראלי ישב בשעות הבוקר על ספסל בגנה ובידו שקית ניילון? וכך מעבודה בהוראה הוא נגרר לערבול מלט והנחת לבנים וגם להשתעשויות הקטנות של הערבים. בלש שלומיאלי יוצא בעקבות אלדד, וכך אנחנו מתוודעים לפרטים על חייו של הגיבור. אלא שאי־אפשר להימלט לנצח ובסופו של דבר אלדד חוזר הביתה.

ב"נישואים פיקטיביים" מבקש בוזגלו להאיר כמה אספקטים במציאות חיינו כאן מזווית הומוריסטית. הומור, הוא אומר, הוא הנשק הטוב ביותר.

רשימה חלקית

מאז החלה ההתקוממות בשטחים נתונים כאלפיים תושבי הגדה המערבית ורצועת עזה במעצר מינהלי, ביניהם כ־20 אנשי רוח – סופרים, משוררים, עורכים ועיתונאים. נגד העצורים לא הוגשו כתבי אישום; הם לא הובאו לפני שופט. יש לשער שלא כל העצורים מהווים סיכון בטחוני. איגודי סופרים פנו לשר הבטחון בבקשה שינמק את סיבת מעצרם. הרשימה המלאה נמצאת בידי השר. השר עדיין לא השיב לפונים על סיבות מעצרם של אנשי הרוח הפלשתינאים. אנו מביאים כאן את שמותיהם של שבעה יוצרים ושלשה עיתונאים הנתונים במעצר מינהלי. רשימה חלקית.

מוחמד איוב, סופר מתאר־יונס. בקציעות.
עומר חמש, סופר מעזה. בקציעות.
סמי כילאני, סופר ומשורר מכפר יעבד. בכלא שכם.
עבדלנאסר סאלח, משורר מטול־כרם, מזכיר התאחדות הסופרים בשטחים. בקציעות.
אלמתוכל טאהא, סופר ומשורר מקלקיליה. יו"ר אגודת הסופרים בשטחים ועורך המדור הספרותי בכתב־העת "אלעוודה" שנסגר לפני יותר מחודש. בקציעות.
עדנאן דבדי, משורר מירושלים. בקציעות.
תאמיר עזורי, סופר מרמאללה. במעצר מינהלי מ־8.8.88
דיבחי עזורי, עתונאי מרמאללה. בקציעות.
טלאל אבועפיפה, עתונאי מירושלים. בקציעות.
טאהר שלודי, עתונאי מירושלים. בקציעות.

עמיתי דני רובינשטיין מעיר את תשומת לבנו לעובדה כי לדברי גורמי בטחון בוצעו המעצרים לא בגלל פעילותם הספרותית של העצורים אלא מפני שהיו פעילים בארגון ההתקוממות.

מירי פז

אלוני כפול שלוש

שלוש הצגות מתוכננות לכבוד המחווה לנסים אלוני שיערך בפסטיבל ישראל הבא. התיאטרון הקאמרי עומד לעלות את "הכלה וצייד הפרפרים" עם ענת וקסמן ואהוד שחר בבימוי של

עודד קוטלר. תיאטרון באר־שבע יעלה את "דודה ליזה" עם *חנה מרון* ותיאטרון "הבימה" מתכנן להפקה מחודשת של "הצוענים של יפו".

ו.צ.

פישור מעבר לקשת

חזרות ל"מעבר לקשת", מופע יחיד של *דודו פישר*. וגם "עלובי החיים" יהיו שם. בשירים ובליווי של יותם זילברמן, סימה עמיאל, חיים פנורי, חני בדגוב ועדי ברטוב מן "העלובים". ולא רק... פישר ישמיע בערב זה שירים מתוך מחזות מוסיקאליים כמו "פורגי ובס", "סיפור הפרברים", "גבירתי הנאוה", "כלוב

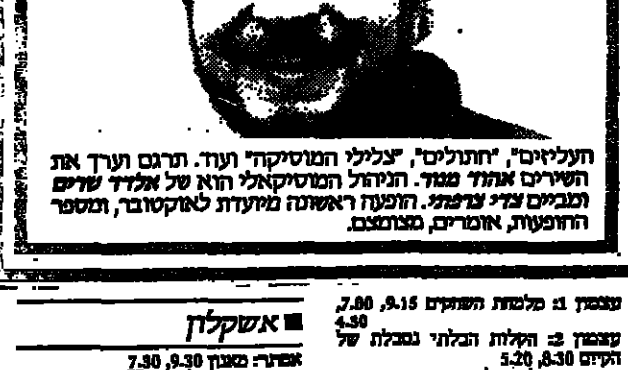

העליזים", "חתולים", "צלילי המוסיקה" ועוד. תרגם וערך את השירים *אהוד מנור*. הניהול המוסיקאלי הוא של *אלדד שרים* ומביים *צדי צרפתי*. הופעה ראשונה מיועדת לאוקטובר, ומספר ההופעות, אומרים, מצומצם.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 מלחמת הכוכבים "התקפה על כוכב שכן". סוכני ספקטרה נעזרים במכונת קרניים לשם כיבוש הכוכב ווגה. אם יצליחו במשימתם, הם יסכנו את כדור הארץ, הסמוך לווגה, כוח G נחלץ לעזרת הכוכב ווגה ולוחם בפולשים מספקטרה.
09.40 נילס הולגרסון (פרק 34) "מלחמת השמש בכפור". בחלומו, רואה נילס את נשמת הכפור נלחמת בשמש. השמש מובסת ונסוגה אל מאחורי ההרים ואז מתנפל על נילס הזאב הנורא. נילס מתעורר מרוב פחד ומגלה לשמחתו הפתעה.
10.05 ציפיטפוט "דב השובב". מדב השובב ברח מהבית מפני שאמו כעסה עליו סתם. הוא מספר לנו וגם מראה לנו למה היא כעסה.
10.35 חופשי חופשי: עד־כאן קיץ, רצף דפי טלטקסט לחופשת הקיץ.
10.40 עיני הלהבה של תיקה – (סידרה בת שבעה פרקים, המספרת את קורותיה של משפחה אנגלית מראשוני המתיישבים הלבנים בקניה). פרק 1: טילי, האם, ואלספט, הבת, מגיעות למקום שבו המשפחה אמורה לבנות את ביתה – מקום שומם לחלוטין. האב, רובין, מחכה להן שם, אך צפויה להן הפתעה בלתי נעימה. מסתבר שהאדמה החקלאית אינה טובה ואין כמעט פועלים בסביבה. לאחר כמה עליות וירידות העניינים מסתדרים והם מתחילים בבניית החווה – חווה לגידולי קפה.
11.25 אנחנו ושכנינו: דפי טלטקסט על מושגים בסכסוך הערבי־ישראלי.
11.30 פיצוחי קיץ – (ש.ח. מיום רביעי ה־17.8.88).
12.10 זהירות בדרכים.
12.20 טלפופ "אלקטריק טיטי" – ציוק קוריאה ולהקתו ה"אלקטריק בנד" – במופע פומבי בספרד. בהשתתפות רקדני I.D.J.
14.00 עד כאן: רצף דפי הטלטקסט.
15.05 בא בחשבון (פרק 5): השימוש בשברים (כ).
14.30 קשר משפחתי – מתי מתחילים בחינוך מיני? האם מבוגרים וילדים קטנים צריכים להתרחץ ביחד? מה אומרים לילד קטן שראה סצינת אונס בסרט טלוויזיה? על שאלות אלה ואחרות משוחחות דפנה ויס ואיזיות אברמסון בתוכנית המיועדת לחינוך מיני בגיל הרך (כ).
15.10 רחוב סומסום "דייר חדש ברחוב". עצם בלתי מזוהה מתגלה ברחוב סומסום וגורם להתרגשות רבה בקרב דיירי הרחוב.
15.40 שעת כושר.
15.55 מאתיים שניות לגולגל: דפי מידע טלטקסט.
16.00 אהר־זה – שידור חי.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 *דיו' דיו' הפעם: "בלבולים".*
18.00 פופיקי "הצמיד האבוד". – לקוחה שעוננית צמיד כסף יפה מגיעה לגנריה, ופופיקי הוכה את הצמיד ומתביא אותו. אדר מעניש אותו על המעשה ומגרש אותו מביתו.
18.25 הגיע זמן לשון – בפינת הלשון ... בלימה".
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.33 השטיח המעופף תכנית לילדים (תרגום עברי).
19.00 מפגש – דיון שבועי בענייני השעה.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 ציטוטים מהסרטים (תכנית שלישית בסידרה) "הסרט המוסיקלי בשנות השמונים" – תכנית מיוחדת על גורלו של הסרט המוסיקלי בתקופת הוידאו קליפ לקראת סוף שנות השמונים. יוקרנו קטעים מתוך "התחלות ראשונות", "אנני", "ברייקדנס" ועוד.
12.55 הגיע זמן לשון – פינת הלשון השבועית מיוחדת ל"סיפור אהבה של הלויים".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 בלוז לכחולי המדים – (שם הפרק): "חיים, מוות, נצח וכו'". סכסוך קטטה בין שניים משוטרים של פורילו ומוות שקט וטבעי של שוטר שלישי – מוסיפים על בעיותיו של פקד פורילו. נוסף על כך הוא צריך להתמודד עם חקירה פוליטית עדינה, המאיימת להרוס את הקריירה שלו (עברי־ערבי).
22.20 קשרים – (פרק שמיני): "אכול ושתה..." ג'יימס ברק מספר כיצד התפתחו הבנקים לפני כ־600 שנה, וכיצד איפשרו את השימוש באשראי. הוא מסביר את הקשר בין האשראי לבין הקמת צבאות גדולים (למשל צבאו של נפוליאון), וכיצד הצורך להאכיל צבאות גדולים הביא בסופו של דבר לידי המצאת שימור המזון ופיתוח תעשיית השימורים. עוד הוא מסביר כיצד התפתחה עקב זאת הנדסת הקירור (עברי־ערבי).
23.10 חזרה אל הקו – (שם הפרק): "עולם חלומות מפלסטיק" (עברי־ערבי).
23.35 חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 "מה משדר הערב".
18.34 "הדולפין הלבן" (פרק חמישי): טיטון נעלם, המלח מגייס את אזום הדולפין הלבן לחיפושים אחריו.
18.50 "תפעשים אמריקה" "מדעתיד" – פיטר יוסטינוב מספר על ילדים המשתמשים במחשבים לפני שהם לומדים קריאה וכתיבה ועל טיול עתידני בשנות 2000; "עולם האמנות" – על חייו ויצירתו של האמן מן ר. פטו בן המאה ה־19. סיור באקדמיה לאמנויות של פנסילבניה שהשפיעה רבות על יצירתם של אמנים אמריקנים רבים וביניהם פטו, וכן סיור בביתו של האמן בניו ג'רסי.
19.45 "בקרוב בערוץ 2". סקירת התוכניות שישודרו השבוע בערוץ 2.
20.00 "דגש חזק" – "הנפש השבויה" – היפנוזה, ריקוד ותנועה, מסרים לאומיים ודתיים החוזרים ונשנים הן רק אחדות מהשיטות בהן ניתן לשלוט בדרכי חשיבה של אנשים ואשר אותן סוקרת התכנית. נראה הופעת מהפנט בימה המצליח להפנט בו זמנית עשרות צופים ההופכים לנגני תזמורת ומנצחים. התכנית מצביעה על בעיות ערכיות ומוסריות בהפעלת היפנוזה המאפשרת לאדם לשלוט על מעשיו והתנהגותו של אדם אחר. על הטכניקות הנעשות של התרבות העתיקה כריקוד ותנועה כאמצעי לחוות חזיונות, ציוויים אלוהיים או במילים אחרות – כניסה לטראנס. לאחרונה, גילו מאות אלפי אנשים טכניקות בגילגול נשמות והנכנסות לטראנס קבוצתי. תיעוד של המתרחש בכנסיית האיחוד המצהירה שעל ידי שטיפת מוח היא מצרפת מאמינים חדשים. גולת הכותרת של התכנית היא בדיקת שטיפת המוח הלאומית שמעשתה בגרמניה בזמנו של היטלר. במאי: פילר לאסרי.
21.00 "מה נשדר מחר".
21.04 "שירים" של: לאונרד כהן, ג'ורג' מייקל ושלמה ארצי.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האזור הרוליני (סידרה); 15.30 הבית המעופף (מצויר); 16.00 שכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט "המחפשים" עם ג'ון ווין; 18.30 ניירהארט (סידרה קומית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 סקרקרו וגברת קינג (בלש); 21.00 הדרך לגן עדן (דרמה); 22.00 "קציר הרשע" (סידרה ערבית); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

16.30 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.45 רחוב סומסום (בערבית, ער' 1); 17.30 גורם תאומים (דוקומנטרי, ער' 1); 18.00 רחוב קרנו (בצרפתית); 18.30 שירים (צרפתית), 18.30 מצלמה נסתרת (ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 19.45 מגזין ספורט; 20.30 טרוב (קומדיה אמריקאית על תחנת רדיו למוסיקת פופ); 21.10 רמינגטון סטיל (סידרת מתח אמריקאית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
20.27 פינת השיר.
23.58 פרטים על התכניות.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת א'

06.00 התעמלות בוקר.
06.16 הקאר עינוני
06.30 סיכום השבוע והשמות.
06.50 דף הגיוני מפל.
07.30 יומן בוקר.
08.05 המגמה מחולת.
09.00 טלרדיו
10.05 פמני בוקר.
11.05 ירוק, ירוק.
12.05 מעורב ים תיכוני.
14.06 בראשו צעיר.
18.06 ממתק ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולם.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.06 שירים עבריים.
06.53 אמר ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 סיכב הבוקר.
09.05 בראש צעיר.
10.05 כל נבכי הרשת.
11.50 פינת המדיטה הקסומה.
12.10 אנא בב.
12.50 מה משמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות אך בל לראות.
14.30 בת צחוק.
16.05 יומן כלכלה.
17.05 רצפי קסום.
17.51 לוח מודעון.
17.55 קריאני ספר.

רשת ג'

06.04 שיר בבוקר בבוקר.
08.05 הפרזנים והמנגרזניה.
09.05 שמים סובבים.
11.05 30 בצל.
13.05 עם כלהלב.
14.05 בגין כב.
16.05 באון ילקשוש.
17.05 קיץ הם.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באמץ מילולי – בעצם של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פותחים עוד.
07.07 שבע אמנו שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 על הבוקר.
10.05 מבצת שמש.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 שלישה מרבשרון.
14.05 אני מגבן.
15.05 קיסקסה.
16.05 ארבע אחר הצהריים.
16.54 באותו מיללי.
17.00 ערב טוב ישראל.
19.00 מבזק ידיעות.
19.57 הודעות לחיילים.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע, היום שחוזי.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – שוברט: קטעים מתוך "רוזמונדה"; רונדו לכנור ולתזמורת "הרועה על הסלע", "פרנגדר, אופרה, קצרה.
09.00 קונצרט בוקר – מעייני: סינפונייטה על נעימות יהודיות; בלוק: קונצ'רטו גרוסו מס' 1; סיבליוס: קונצ'רטו לכנור ולתזמורת; ולטון: סוויטה מתוך "הנרי החמישי"; רוזל: קונצ'רטו בסול לפסנתר ולתזמורת; סטרווינסקי: סימפוניית תהלים.
11.57 פינת השיר – משירי הרולד שימל.
12.00 מן הסדרה – ברהמס: שני שירים; בטהובן: רביעייה בדו מזור אופוס 59 מס' 3; ג'ון קייג': קונצ'רטו לפסנתר.
13.05 בהאזנה נינוחה – מוצרט: סרנדה מס' 11 במי במול מזור ק. 375; מ.ג. מן: קונצ'רטו בסול מינור לצ'לו ותז. כלי קשת; בטהובן: סונטה מס' 3 בדו מזור לפסנתר אופוס 2 מס' 3; פ. בדזה: קונצ'רטו במי מינור לחליל ותז'; שוברט: סימפוניה מס' 3 ברה מזור.
15.00 מפגשים מוסיקליים – שיחות, ראיונות, דיונים.
16.00 אתנחתא (ש.ח.) – אלכסנדר כגנובסקי, צ'לו ; נטשה קוסוב, פסנתר. שומאן: 5 קטעים ברוח עממית. ו. סל: "יזכור"; מרטינו: סונטה מס. 2; מנדלסון: סונטה מס. 2 ברה מזור, אופוס 59; בטהובן: 32 וריאציות על נושא מקורי (רך צמת, פסנתר).
17.30 קשת של צלילים.
18.00 אנתולוגיה בצליל – מוסיקה קאמרית בתקופת הברוק המאוחר.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 אופרה – ורדי: אטילה.
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות (ש.ש.) – "בנו מויסביץ' (תכנית רביעית) שופן: בלדה מס. 4, במי מזור אופוס 54; בטהובן: קונצ'רטו מס. 5 במי־במול מזור, אופ. 73, "הקיסר" (תז. פיל לונדון/מנצח – גאורג סל); שופן: נוקטורן אופ. 62 מס. 2.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה המשודרת – שידורים לימי החופשה "תולדות התיאטרון" והפעם: "ראשית התיאטרון המקצועי בארץ־ישראל 1920–1930".
16.05 מציאות מצרים – פרופ' שמעון שמיר (השגריר החדש של ישראל במצרים) מספר על מצרים כפי שפגש אותה בעת היותו מנהל מכון המחקר הישראלי בקהיר (ש.ש).
17.05 צבעי הקשת והפעם: "שירי עדות".
22.05 יש לי חלום והפעם: עם הפסיכולוגים גליה רביטביץ ואבי ברמן.

רשת ב'

09.05 בראש צעיר – לילדים ולבני נוער בחופשה.
18.06 זרקור.
19.35 שירים עבריים.
20.05 שורשים – ענייני פולקלור ועדות.
22.05 לי ועוד.
23.05 משותקי לילה.

רשת ג'

19.05 קול־בו – שבועון פופ.
20.05 אלבומים השמ"ח – תקליטים ישראליים שיצאו השנה.
21.05 מופע רוק כבד וגל חדש.
23.05 טיסת לילה.

גלי צה"ל

10.55 זה בוער – על עצים ויערות.
16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות.

צה"ל 1

19.05 יעד משודר – ענייני צבא ובטחון (ש.ח.).
19.05 פינה חמה ללב"י.
19.57 הודעות לחיילים.
20.05 שירי משודרים.
21.30 לילה לא שקט.

צה"ל 2

19.05 הרדיו הישן.
20.05 צו – 8.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הצ'ז האה.

נהג!
עשה את המינימום
למען אלה העושים
את המקסימום
תן טרמפ לחייל!

קולנוע

תל־אביב

אסתר: מפגש לוהט 9.45, 7.30, 5.00, 2.30
אורלי: גם ברזל 8 9.45, 7.30, 5
בית לסין: סגור
בן־יהודה: ספרי 9.45, 7.30, 5.00
גורדון: במעיין המתגבר 9.45, 7.30, 5.00
גת: פרחים בעליית הגג 9.40, 7.30, 5
דיזנגוף 1: קפה בגדד 9.50, 7.30, 5.00, 11.00, 1.00, 3.00
דיזנגוף 2: הקיץ של אביה 9.50, 7.30, 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 3: ז'אן דה פלורט 3, 11 מאנון 5, 1 עולם נפרד 9.50, 7.30
הוד: משודרים חרשות 9.45, 7.10
דרייב־אין: שלושה גברים ותינוקת 10, 24 סקס 8
גבע: מלחמות השוקים 9.45, 7.30, 5
הסינמטק: 6.00 ביל המלה
8.00 דמעות של שתיקה
10.15 בא לי לצעוק על העולם
הקולנוע (בית ציוני אמריקה) לול 23.30, 9.30, 7.30, 5.30
חן 1: מפגש גורלות 9.35, 7.30
ספר הג'ונגל (בעברית) 3, 12.30, 10.30
חן 2: הקיסר האחרון 9.40, 6.40
מק – חברי הטוב ביותר 5.00, 3.00, 12.30, 10.30
חן 3: נערים בהשאלה 9.55, 7.45, 3.00, 12.40, 10.30
מפגש גורלות 5.15
חן 4: ספר הג'ונגל (אנגלית) 12.15, 10.00
הרפתקאות הצ'ימפק מסביב לעולם 5.00, 3.00, 12.30, 10.30
חן 5: המשימה מיאמי (הגיל לשוטרים מתחילים) 9.55, 7.45, 5.00, 3.00, 12.30, 10.30
לב 1: אתכנו כל כך 9.45, 7.20, 5, 2.30
לב 2: החבר של החברה שלי 9.55, 7.40, 5, 3, 1, 11
לב 3: הנסיכה הקסומה 22, 7.45, 5.30, 11.30, 1.30, 3.30
לב 4: חופשה בכפר 9.50, 7.30, 12 אל עצמי 6.00, 2.00, 11.45
לימור: מחליפים עדרים 9.45, 7.45, 5.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: עיניים שחורות 9.30, 7
רידה בכל המלחמה הזוא 9, 7
מקסים: רמבו 3 9.30, 7.30, 5
פריז (לשעבר אלנבי): צללית צהובה 9.40, 7.30, 5.30
12.00 זכוכית שבורה
בזילת 1: שם המשחק 9.45, 7.30, 5.00
11.00 בבוקר גב בריזור 8
בזילת 2: הבית ברח' קרול 9.45, 7.30, 5.00
11.00 בבוקר פייבל והעולם האמריקאי
מולדת 3: חרמה 9.15, סלסה 7.15, 5
11.00 בבוקר כלבלב
טמזיה: סגור לרגל שיפוצים
מדעטק: עיניים שחורות 9.30, 7.00
ערמוני: הטיפה של חיי 9.45, 7.45, 5.00
פראה: לידר 9.50, 7.15, 4, 2, 12
23.30 לבי
צפון: כושר קטן שלי 9.45, 7.30, 5.00
שחף: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
תמוז – רמת־אביב: ביסל ג'וס 9.40, 7.30
הנוסע השמיני 24.00
תכלת: הכל באשמת גן עדן 9.45, 7.30, 5.00
תל־אביב: קרוקודיל דנדי II 9.45, 7.30, 5.00
התרוה הישראלית: מעקב תשני 22

ירושלים

אדיסון: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15, 4.30
אורנע: 4.30, 10.30 המשימה מיאמי 9.15, 7.15, מפגשים אשתי
אוריון 1: מפגש גורלות 9.30, 7.30, 4.30
10.30 בבוקר סיפורו של שמי
אור 2: ספייס 9.30, 7.30, 4.30
10.30 הדבורה מאיה
אור 3: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.15, 4.30
10.30 בבוקר מלך הסלים
אור 4: מחליפים עדרים 9.15, 7.15, 4.30
10.30 בבוקר נחש מכוכב אחר
אור 5: הבית ברחוב קארול 9.15, 7.15, 5
10.30 בבוקר אבא גנב, 4.30 מלך הסלים
אורגיל: נערים בהשאלה 9.15, 7.00
ספר הג'ונגל (עברית) 4.30, 12.30, 10.30
איסקריה 1: לול 9.30, 7.15, 5.00
איסקריה 2: חולת אהבה 9.45, 7.45
אל עצמי 6.00, 4.00, 11.00
איסקריה 3: הפתיחה בקרוב
איסקריה 4: הפתיחה בקרוב
בית אגרון: 4.45 כבר על הגג
8.00 מועדון ארוחת בקר
9.45 שם הורד
12.00 פריץ והחתול
כפיר: פרחים בעליית הגג 9.30, 7.15, 4.30 חכורת הזבל 10.30 בבקר
מיטשל: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.00, 7.00
סמדר: רוץ צ'רקרוס 84 9.15, 7.00
עדן: מלחמות השוקים 9.15, 7.15, 4.30
רון: מפגש לוהט 9.30, 7.30, 4.30
תיאטרון ירושלים: הקיץ של אביה 9.30, 7.00
סמי ורוזי עושים את זה 9.30, 7.00
עולם נפרד 9.30, 7.00

חיפה

אורה: הקיץ של אביה 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: החבר של החברה שלי 9.15, 7.00
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
מוריה: אל עצמי 7.15
מחליפים עדרים 9.15
חן: מפגש גורלות 9.15, 6.45, 4.15
עצמון 1: מלחמות השוקים 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 8.30, 5.20
עצמון 3: מלך הסלים 4.30
שם המשחק 9.15, 7.00
פאר: מפגש לוהט 9.15, 7.00, 4.30
קריאתי: לול 9.15, 7.15, 5.00
רון: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15, 4.30
רב גת 1: פרחים בעליית הגג 9.15, 7.00
ספר הג'ונגל 5, 11
רב גת 2: נערים בהשאלה 9.15, 7.00, קארטה קיד 11, פרחים בעליית הגג 4.30
רב אור 1: מכת יזה 9.15, 6.45
אי.טי. 4.30, 11
רב אור 2: המשימה מיאמי 9.15, 6.45, 4.30, 11
רב אור 3: חופשה בכפר 9.15, 6.45
בעקבות החרב הקסומה 4.30, 11

קריות חיפה

כפיר: מפגש לוהט 9.30, 7.15
סביון: ביסל ג'וס 9.15, 7
אורות: שם המשחק 9.15, 7.00
בית העם: הקיץ של אביה 9.15, 7.00
היובל: לול 9.15, 7.00
ביצן: מציצים בחוף 9.15, 7.00

אשדוד

צמרת: סלסה 9.30, 7.30
אשדוד: משודרים חרשות 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: מצנח 9.30, 7.30
מנורה: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.30
רחל: חל סטרים 9.30, 7.30

באר־שבע

קן: לילה מטורף 9.30, 7.15, 5.00
היכל התרבות: המצילים הקטנים 5.00, 11.00
עיניים שחורות 7.00, 9.3 7.15, 5.00

הרצליה ■ רמת השרון

דוד: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15
11.00 דובוני כשת לי 3
היכל: מלך הסלים 9.30, 7.30, 5.00
מלון דניאל: חופשה בכפר 9.30, 7.15
כוכב: מלחמת הכוכבים 11, 5
קיץ 1987 7.15
חל סטרים 9.35
תפארת: מפגש לוהט 9.30, 7.30, ספר הג'ונגל 5.00, 11.00

עפולה

מועדון: קרוקודיל דנדי II 9.00

חולון ■ בת־ים

ארמון: אל עצמי 6, 4, 11 לול 9.30, 7.30

(בת־ים)

מגדל: מפגש לוהט 9.40, 7.30
ספר הג'ונגל (עברית) 5.00
עצמאות: סלסה 9.30, 7.15, 5.00
סביני: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15, 5.00
מתנ"ס קרית שרת: סגור
אורדים: רמבו III 9.30, 7.30
רינה: הקיץ של אביה 9.45, 7.45

חדרה

חדרה: רמבו III 9.15, 7.00
ספר הג'ונגל 5.00

כפר־סבא ■ רעננה

עמל: הקיץ של אביה 9.30, 7.15
ספר הג'ונגל 5, 11
חן: רמבו III 9.15, 7.15
אחוזה: סגור

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
אורן: רמבו III 9.30, 7.15
נווה זית: רמבו III 9.15, 7.15

נהריה ■ עכו

הוד: משודרים חרשות 9.15, 7.15
רון: סגור
אודיטוריום: סגור

נתניה

אסתר: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.30, 5
סמדריה: ספר הג'ונגל 5.00, 11.00
לול 9.30, 7.15
24.00 פרנקנשטיין הצעיר
שרון: רמבו III 10, 8, 11
מלך הסלים 6.00, 4.30
רוזי ביסל ג'וס 9.30, 7.15

פתח־תקוה

היכל 1: מלחמות השוקים 9.45, 7.45, 5.00
ספר הג'ונגל 6, 4.15, 11
היכל 2: סלסה 9.30, 7.30
קרוקודיל דנדי II 11.00 בבוקר
היכל 3: הקיץ של אביה 9.45, 7.45, 5.00
מלחמות השוקים 11.00 בבוקר
שלום: מפגש לוהט 9.30, 7.30

ראשל"צ ■ רחובות

בית העם: רמבו III 8.00
הוד: הקיץ של אביה 9.15, 7.15
שירת הדרום 5.00
חן: שם המשחק 9.15, 7.15, ספר הג'ונגל 11, 5

(רמת־גן)

ג.ג. רון 1: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
בילבי 11.00 בבקר
ג.ג. רון 2: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15, 5.00
שלגיה 11.00 בבוקר
נעמן: שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.15
ראשון: לול 9.30, 7.30

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: מפגש לוהט 9.50, 7.30, 5.00
ארמון: סגור
לילי: לול 9.30, 7.30, 5.30
הדר: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15, 5.00
רב גן 1: מפגש גורלות 9.50, 7.25
ספר הג'ונגל (עברית) 5.00, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 2: המשימה מיאמי 9.50, 7.30, 5.00, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 3: הקיץ של אביה 9.50, 7.25, 5.00
הרפתקאות הצ'ימפק מסביב לעולם 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 4: פרחים בעליית הגג 9.50, 7.30
מק – חברי הטוב ביותר 5.00, 2.30, 12.30, 10.30
שביט: שאלה של סטיות 9.30, 7.30

קרית שמונה

שביט: חנה מכש 8.3

[illegible]